Dzisiaj 14 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne. — natomiast w dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmikowski wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 136

Poznań, środa dnia 23 marca 1932

Rok XXVII

„Przyszłość gospodarcza świata"

Świeżo wydana książka prof. Romana Rybarskiego „Przyszłość gospodarcza świata" jest dalszym dowodem twórczości i żywotności polskiego ruchu narodowego, który w dziedzinie pracy umysłowej i wykreślaniu linij rozwojowych narodu zajął w Polsce przodujące miejsce.

Po „Swiecie powojennym" Dmowskiego, który doczekał się w rekordowem tempie trzech wydań — „Przyszłość gospodarcza świata"... A więc nowa praca z dziedziny najbardziej aktualnej, doniosłej, wszystkich obchodzącej. A więc znowu jeden z przywódców obozu narodowego zabiera głos w tych sprawach, które są przedmiotem światowych zainteresowań, które dotykają wielkich i małych. Wobec współczesnego dramatu, wobec takich, czy innych przeobrażeń, jakie dokonują się obecnie nieraz z zawrotną szybkością, ruch narodowy w Polsce nie stoi bezradnie. Z jego szeregów, bo od Romana Dmowskiego, wyszła pierwsza zapowiedź kryzysu i jego oświetlenie, i znowu z jego szeregów wychodzi praca, szukająca drogi wyjścia z obecnej katastrofy przez ścisłą analizę przesilenia.

Roman Dmowski w swoich publikacjach, które obecnie rozwija dalej na łamach naszego pisma, nakreślił w imponujących rzutach istotę i rozwój kryzysu, wskazał z właściwą sobie intuicją na to, co świat czeka. Rybarski przystępuje do tego samego zagadnienia od wewnątrz, z metodą naukową, z lancetem chirurga, mającego dokonać ciężkiej operacji i wykazuje na czem, jego zdaniem, polega choroba współczesnego świata, którą ktoś porównał do raka.

Rozdziały książki o „obrotach handlowych w powojennem gospodarstwie światowem", o „kredytach zagranicznych po wojnie", o „wędrówkach ludności po wojnie", o „racjonalizacji", o „planowej gospodarce" i t. d. są doskonale zbudowanemi skrótami wielkich zagadnień, trapiących dzisiejszy świat. Niewiele, ale dobrze dobranych cyfr, czasami tabelka statystyczna, lub zacytowanie jakiegoś charakterystycznego poglądu daje barwną ilustrację wywodów autora, pisanych przystępnie, w stylu publicystycznym. Nowe formy i nowe kierunki gospodarcze, nowe zagadnienia, jak np. kartele, etatyzm, racjonalizacja itd., doznały w książce żywego oświetlenia.

Nie do nas należy poddawanie książki prof. Rybarskiego ścisłej analizie naukowej. Uczynią to niewątpliwie specjaliści, wśród których „Przyszłość gospodarcza świata" wywoła zapewne żywą dyskusję. Ograniczymy się do wskazania tylko na trzy zasadnicze cechy.

Autor poświęca wiele, niezwykle ciekawych uwag zapoznawanym nieraz czynnikom demograficznym. I słusznie. Jedną z przyczyn kryzysu jest niewątpliwie zahamowanie po wojnie dopływu ludności do Ameryki, a zwłaszcza do Stanów Zjedn. To był wstęp do ogólnego protekcjonizmu. Dla nadmiaru swej ludności, przed którą zamknęły się drogi emigracyjne, musiały państwa poszczególne znaleźć zajęcie u siebie, w swoim przemyśle, co zmusiło je do osłonięcia się murem celnym.

A pozatem jesteśmy krajem o ogromnym przyroście naturalnym. Prof Rybarski widzi w tem naszą siłą, nietylko moralną i polityczną, ale ekonomiczną. Właśnie jako ekonomista występuje energicznie przeciwko próbom ograniczania rozwoju naturalnego narodu, uzasadnianego nieraz fałszywemi przesłankami gospodarczemi, m. i. bezrobociem. Jednym ze współczynników rozkwitu Anglji w ubiegłym wieku był przyrost naturalny jej ludności. Chodzi tylko o to, aby przyrost ten przez dobrą politykę umiejętnie zużyć dla rozwoju ekonomicznego kraju.

Prof. Rybarski prowadzi w ostatnich wnioskach do następującej konkluzji, która wywoła niewątpliwie najżywszą polemikę: Narody stanęły przed rozstajnemi drogami: albo stosować będą gospodarkę „planową", albo szukać będą wyjścia w umocnieniu gospodarczej wolności. A poprzednio wykazuje, że już obecnie dwa systemy gospodarcze „planowy" i liberalny istnieją obok siebie, w czem widzi jedno ze źródeł obecnych rozdźwięków.

Wszystko wskazuje jednak, że oba kierunki skazane są na dalsze współżycie. Trudno w praktyce stosować pełny liberalizm w wewnętrznej gospodarce, gdy go się usuwa z polityki zewnętrznej. Współczesny skrajny protekcjonizm, dążenie do mniejszej, lub większej samostarczalności, szukanie pracy dla nadmiaru ludności, wreszcie nadanie życiu gospodarczemu odpowiedniego kierunku w myśl nadrzędnego interesu narodu uniemożliwiają nieraz pełne zastosowanie liberalizmu gospodarczego w kraju. Inna rzecz, jak to słusznie wykazuje prof. Rybarski, że wszelka planowa gospodarka, o ile nie ogranicza się do minimum, niezbędnego dla zachowania samodzielności gospodarczej, o ile nie jest poddana ścisłej kontroli, prowadzi łatwo do nadużyć. Znane są skutki bezmyślnej racjonalizacji w Niemczech, wiadomo, do jakiego wyzysku gotów doprowadzić kartel, jeżeli zdobywa monopolistyczne stanowisko w kraju, wiemy, czem pachną różne koncesjonowane przez państwo przedsięwzięcia. Mamy wszakże wrażenie, że przynajmniej narazie świat skazany jest tylko na dążenie do zdrowego równoważenia obu systemów.

Nie ulega wątpliwości, że liberalizm jest pod względem logiki wewnętrznej najbardziej estetyczną teorją ekonomiki. Ale w życiu stosowany był w pełnem tego słowa znaczeniu przez kraje bogate, lub dochodzące do dobrobytu, w okresie ubóstwa istniał merkantylizm. Stąd też niepowodzenie liberalizmu w czasach obecnych. Natomiast mogą mieć słuszność ci, którzy mówią, że ten nowoczesny merkantylizm to pewnego rodzaju zło konieczne. Musi on zatem ograniczyć się do niezbędnego minimum, nie może stawać się powszechną zasadą, nie może niszczyć tego, co w gospodarce dobrze funkcjonuje w sposób samodzielny; nie może w sztuczny sposób podtrzymywać tego, co żyć nie może. Perspektywa wolności gospodarczej jako ideału, do którego dążyć należy, powinna być bez wątpienia zachowana.

Książka prof. Rybarskiego kończy się pięknem zdaniem: „Naród jest kowalem swego losu". Jest to wniosek z ogólnej tendencji pracy, skierowanej przeciw fatalizmowi. Prof. Rybarski występuje przeciw beznadziejnym nastrojom, jakie ogarniają ludzi. Stwierdza, że tylko od psychicznej i moralnej wartości narodu od jego woli, od jego polityki zależy utrzymanie jego siły gospodarczej i opanowanie położenia. Nie wszystko ginie w świecie: ginąć mogą formy, zostają zasady. I jeżeli z dzisiejszego kryzysu powstaną nowe formy gospodarcze, to żywotność ich zależeć będzie od tego, czy trzymać się będą odwiecznych zasad życia ludzkiego.

Mocno jest wreszcie podkreślony w książce charakter gospodarstwa narodowego. Wybija się ono dziś ze szczególną siłą. Słusznie pisze autor, że rozluźniają się więzy światowego gospodarstwa i że nic nie wskazuje, aby minęła epoka narodowych gospodarstw. Przeciwnie, w każdym narodzie kryzys inaczej się zarysowuje i innych wymaga środków ratunku. A pozatem w wewnętrznem życiu gospodarczem chwieją się te przedsiębiorstwa, które obliczone były na światową gospodarkę, a wybijają się warsztaty średnie i małe, te, które są podstawą i ośrodkiem równowagi narodowej i polityki narodowej. Rozwój ideologji narodowej w obecnych czasach znajduje więc realną podstawę.

Prof. Roman Rybarski jest czynnym politykiem. Jest przywódcą Klubu Narodowego w Sejmie. Książka jego powstawała w okresie ostrej walki parlamentarnej. Wpłynęło to niewątpliwie dodatnio na całość i na tętno pracy. Nie jest ona oderwana od życia, zwłaszcza od życia polskiego. Choć autor nie czyni bezpośrednich aluzyj do bieżącej polityki, ale mimo to poświęca książkę aktualnym, życiowym zagadnieniom. Stąd jej wielka wartość praktyczna dla każdego, kto interesuje się kryzysem i kto go odczuwa, czyli dla wszystkich.

R. PIESTRZYŃSKI.

Konflikt irlandzko-brytyjski?

Nota rządu de Valery — Oświadczenie min. Thomasa

Londyn, 23. 3. (PAT). Ostrzeżenie pod adresem rządu irlandzkiego, wygłoszone na publicznem zgromadzeniu w Birmingham przez kanclerza skarbu Chamberlaina, wywołało, jak się wydaje, odwrotny skutek i tylko przyspieszyło otwarty konflikt.

Natychmiast po tem przemówieniu de Valera wezwał do Dublinu wysokiego komisarza Irlandji w Londynie Dulanty'ego, który powrócił do Londynu i doręczył w Izbie Gmin ministrowi dominjów Thomasowi notę rządu irlandzkiego.

Ogłaszając ten fakt w Izbie Gmin, Thomas oświadczył, że nota Irlandji stanowi bardzo poważny dokument, zbyt poważny aby od razu zająć stanowisko w poruszonej w nim sprawie. Thomas zapowiedział natomiast, że rząd zajmie się natychmiast notą irlandzką.

Oświadczenie Thomasa sprawiło wielkie wrażenie w Izbie Gmin. Utrzymuje się przekonanie, że konflikt irlandzko - brytyjski zaistniał w całej swej jaskrawości.

Stanowisko nowego rządu w sprawie składania przysięgi

Londyn, 23. 3. (PAT). Min. dominjów Thomson zwrócił się wczoraj do wysokiego komisarza Irlandji w Londynie z zapytaniem, co do stanowiska rządu irlandzkiego w sprawie przysięgi.

Rząd irlandzki uważa, że przysięga nie była przepisana traktatem i że rząd Irlandji posiada zupełne prawo zmiany konstytucji, ponieważ konstytucja jest rzeczą narodową. Wszystko, co jej dotyczy, należy do kompetencji wewnętrznej suwerenności i stanowi sprawę ściśle domową.

Poza temi względami istnieje jeszcze inny, który jest aż nadto wystarczający sam w sobie, aby decyzję rządu irlandskiego uczynić niewzruszalną i nieodwołalną. Naród wyraził swoją wolę niedwuznacznie. Zniesienie przysięgi było najważniejszem i naczelnem hasłem wyborczem. Ludność i to nietylko ta jej część, która popiera obecny rząd, widziała w przysiędze ciężar nie do zniesienia, pozostały ze średniowiecza, narzucony z zewnątrz pod groźbą natychmiastowej i okrutnej wojny.

Nowy rząd nie ma żadnego zamiaru sprowadzać stosunki z W. Brytanją na drogę nieprzyjazną. Pragnie jak najszczerzej, aby stosunki te między obu krajami rozwijały się w sposób normalny.

Ale normalne stosunki nie są możliwe między nami, o ile jedna strona nastaje na narzucenie nakazu sumienia, jaki niema sobie równego w traktatach między państwami. Nawet, gdyby rząd brytyjski wychodził z założenia, że tę przysięgę przepisuje traktat, to winien uświadomić sobie, że taki nakaz, narzucony sumieniu narodu, jest bezwzględnie szkodliwy dla porozumienia ploitycznego między dwoma krajami.

W Polsce już obowiązują żydowskie święta!

Warszawa, 23. 3. (Tel. wł.) — W Warszawie istnieje kilka państwowych szkół żydowskich, których młodzież i nauczyciele są Żydami. Szkoły mają dwa dni w tygodniu wolne, sobota i niedziela.

W tym tygodniu od poniedziałku szkoły zaczęły ferje świąteczne podobnie jak i inne zakłady naukowe.

Wczoraj kurator okręgu Pytlakowski wystosował okólnik, nakazujący wznowienie nauk w szkołach żydowskich już od dziś w środę i prowadzenie ich bez przerwy bez względu na święta wielkanocne do czasu świąt żydowskich. (w)

Propaganda inflacji!

Jak słusznemi były poprawki Klubu Narodowego, zmierzające do wyłączenia z pełnomocnictw rządowych spraw pieniężnych, dowodzi artykuł p. t. „Deflacja czy inflacja?", zamieszczony w nrze 6 „Gospodarki Narodowej". Pismo to wydawane przez bardzo obecnie wpływowych urzędników ministerstwa skarbu oraz przemysłu i handlu, a cieszące się poparciem czynników decydujących, nawołuje zupełnie wyraźnie do inflacji, stwierdzając, iż „umiejętne i ostrożne operacje inflacyjne mogłyby podziałać otrzeźwiająco i uspokajająco na te chorobliwe nastroje i zwrócić uwagę na możliwość złagodzenia skutków kryzysu poprzez ożywienie życia gospodarczego od strony instytucji emisyjnej".

Mimo bardzo gorzkich doświadczeń, poczynionych przez społeczeństwo, jeśli chodzi o politykę, dotychczas przez „sanację" uprawianą, nie chce się wierzyć, by zdecydowano się u nas w Polsce na inflację zaledwie w 6 lat po ostatecznej stabilizacji złotego i by tą drogą usiłowano ratować swą mocno zachwianą pozycję.

Czyżby sprawa już daleko zaszła, że organ urzędników tak jasno i publicznie zachęca do inflacji?

Narady przedstawicieli miast

Warszawa, 23. 3. (Tel. wł.) Wczoraj odbyły się narady przedstawicieli prezydjum miast Warszawy, Lwowa, Poznania i Krakowa, z udziałem Związku Miast Polskich. Profesor Ramułt referował sprawę powstania Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i Opery Narodowej a przedstawiciele miast ustosunkowali się życzliwie do propozycyj referenta. (w)

Zagadnienie naddunajskie widziane z Rzymu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Rzym, 21 marca.

Cele francuskiego projektu w sprawie ekonomicznego porozumienia państw naddunajskich są znane i znalazły już wielostronne oświetlenie, w którem jednak brakuje punktu widzenia włoskiego, szczególnie interesującego i ważnego, gdyż, jak wiadomo, Włochy uważają teren naddunajski za rodzaj swego dominjum politycznego.

Francja sądzi, że polityczny układ w naddunajskiej Europie może być częściowo zabezpieczony na drodze ściślejszej ekonomicznej współpracy Czechosłowacji, Austrji, Węgier, a także Rumunji i Jugosławji. Dojście do skutku ekonomicznego porozumienia tych państw utrwaliłoby z jednej strony statut terytorjalny tej części Europy, z drugiej zaś miałoby zapobiec dążnościom austro - niemieckim do „Anschlussu". W tej kombinacji Paryż wyznacza, jak wiadomo, Pradze funkcję przewodnią.

Austrja, która jest ośrodkiem tej kombinacji, znalazła się poraz trzeci, a bodaj poraz czwarty w bardzo ciężkiem położeniu finansowem, częścią wskutek stosunków powojennych, częścią zaś z winy własnej, gdyż mimo wszystko, nie chce zrezygnować z pewnych politycz. ambicyj i niebezpiecznych tendencyj. Ostatnio zaś przymusowe zaangażowanie się rządu austrjackiego w ratowaniu „Creditanstalt" podcięło finanse austrjackie i postawiło ponownie pod znakiem zapytania austrjacki system walutowy. Wiedeń potrzebuje gwałtem nowych kredytów. Dziś może ich dostarczyć tylko Francja. Francja jest skłonną przyjść z pomocą Wiedniowi, ale pod wiadomemi warunkami. Wiedeń waha się między interesem, idącym z Paryża, a sentymentem „anschlussowym", płynącym z Berlina. Jednem uchem słucha też rad i wskazówek, dochodzących z Rzymu. Austrja chciałaby zrobić dobry interes, ale jaknajmniej wiążący ją politycznie z Paryżem i tu liczy w niemałej mierze na międzynarodową rolę Rzymu.

Co do Węgier, to te są odgłosem Rzymu. Rzym zaś, poinformowany równocześnie z Londynem o naddunajskim projekcie przez p. Tardieu w trakcie toczących się układów handlowych włosko - francuskich, odpowiedział całem memorandum, utrzymanem na ogół w tonie bardzo uprzejmym, ale niemniej naszpikowanym wielu zastrzeżeniami. Przewidując te zastrzeżenia i licząc się z niemi, Tardieu starał się odjąć swemu projektowi wszelkie cechy polityczne, a więc podkreślił, iż nie może tu chodzić o jakiś związek naddunajski, tak niemiły dla ucha włoskiego, ale tylko o wzajemną pomoc i współpracę ekonomiczną tych państw. Rzym takiej pomocy nie jest przeciwny, ale chciałby ją ograniczyć tylko do Wiednia i do Budapesztu, a pozatem obojętną mu jest idea współpracy ekonomicznej pięciu państw naddunajskich. Życzeniem Paryża jest, jak wiadomo, by akcja mocarstw, to jest Francji, Anglji i Włoch ograniczyła się w tym wypadku tylko do zachęcenia wymienionych państw naddunajskich do układów celem zawarcia konwencji ekonomicznej. Tymczasem Rzym inaczej na to patrzy i pragnie wspólnej konferencji nietylko państw naddunajskich, ale również mocarstw, pośród których, zdaniem tutejszych sfer politycznych, nie powinno braknąć Niemiec, poirytowanych, że Austrja mogłaby wejść w jakikolwiek inny związek poza „Anschlussem".

Rzym uzasadnia nazewnątrz swoją politykę naddunajską w następujący sposób: 1) Italja pod względem politycznym jest nietylko jednem z państw ale wręcz głównem państwem sukcesyjnem po austrjackiem, bo nie kto inny, ale ona, na skutek zwycięstwa nad Austrją, otworzyła tę sukcesję i jest bezpośrednio zainteresowana we wszystkiem, co dotyczy problemu naddunajskiego. 2) Już samo położenie geograficzne, t. j. najbliższe sąsiedztwo z państwami, wchodzącemi w skład dawnej monarchji austro - węgierskiej, skłania Włochy do ingerencji w tej sprawie. 3) Z położenia geograficznego zaś wynikają konsekwentnie stosunki ekonomiczno - handlowe. Italja, Austrja i Węgry przedstawiają gospodarstwa wybitnie uzupełniające się w wielu gałęziach produkcji.

Otóż jasnem jest, iż Włochy chcą związać ekonomicznie ze sobą przedewszystkiem Austrję i Węgry. W związku z całym świeżo poruszonym przez memorjał francucki problemem naddunajskim, a w szczególności ze sprawą zacieśnienia stosunków ekonomicznych bawili w Rzymie w ostatnich dniach z jednej strony węgierski minister spraw zagranicznych, Walko, z drugiej zaś szef biura departamentu ekonomicznego w wiedeńskiem ministerstwie spraw zagranicznych, Schüller. Według głosów czechosłowackich, politykę włoską popierają grupa Bethlena i austrjaccy chrześcijańsko - społeczni, natomiast socjaliści austrjaccy spoglądają z nieufnością na plan włoski, widząc w nim ostrze jugosłowiańskie.

Z całej obszernej dyskusji i polemiki, przeprowadzonej w prasie europejskiej na powyższy temat, jasno wynika, iż rozważanie zagadnienia naddunajskiego łączy się ściśle ze stosunkiem Francji i Włoch do naczelnej kwestji, jaką jest kwestja traktatów, od której zkolei zależy całość wzajemnych stosunków francusko - włoskich. Należy wyrazić nadzieję, że w nowej, pobriandowskiej fazie polityki znajdzie się w końcu droga do uzgodnienia interesów francusko - włoskich, co natychmiast odbije się dodatnio również nad Dunajem.

S. M

Znakomite
PERFUMY
WODY TOALETOWE
KOSMETYKI
BOURJOIS
Paris.
Tw 910

Przyczyny zwycięstwa Hitlera w Prusiech Wschodnich

Nasz korespondent berliński doniósł niedawno o artykule, omawiającym zwycięstwo Hitlera przy wyborach prezydenta Rzeszy w Prusiech Wschodnich, który ukazał się w berlińskiej „Vossische Ztg." Pismo to stwierdziło, że największy sukces odniósł Hitler w powiatach, bezpośrednio graniczących z Polką, a przyczyną tego sukcesu był popłoch, wywołany alarmami hitlerowskiemi na temat bliskiego wkroczenia wojsk polskich do Prus Wschodnich. „Prusy Wschodnie będą polskie, jeśli Hitler nie zostanie prezydentem Rzeszy!" — oto było główne hasło wyborcze narodowych socjalistów.

Poniżej podajemy reprodukcję mapki, zamieszczonej w „Voss. Ztg.", a ilustrującej wyniki wyborów w Prusiech Wschodnich. Powiaty, w których zwyciężył Hitler, są oznaczone kreskami.

Ogromny odsetek głosów dały Hitlerowi powiaty mazurskie. W pow. szczycieńskim Hitler dostał 18 453 gł. Hindenburg 7 905, Duesterberg 3 580, Thälmann 2 900. Na Hitlera padło więc tu 60 procent wszystkich głosów — a razem z Duesterbergiem prawie 70 procent.

W pow. niborskim Hitler uzyskał 8 476 gł, Hindenburg 4 510, Duesterberg 3 385, Thälmann 931. W powiecie jańsborskim: Hitler 12 538, Hindenburg 7 477, Duesterberg 1 985, Thälmann 2 035. W pow. łeckim: Hitler 17 588, Hindenburg 6 460, Duesterberg 2 630, Thälmann 1 390. W powiecie oleckim: Hitler 11 477, Hindenburg 4 658, Duesterberg 2 256, Thälmann 959. W pow. leckim: Hitler 10 381, Hindenburg 7 720, Duesterberg 2 255, Thälmann 1 281.

Jak widać z tych cyfr, Hitler uzyskał absolutną większość we wszystkich powiatach mazurskich z wyjątkiem pow. leckiego gdzie do tej większości też zresztą niewiele mu brakowało. W pow. łeckim (Ełk) odsetek głosów hitlerowskich wynosi aż 63 procent; jest to najwyższy odsetek, uzyskany przez przywódcę "nazi" ze wszystkich powiatów Rzeszy Niemieckiej.

Zwycięstwo Hitlera w tych właśnie powiatach świadczy o tem, że niestety także duża część ludności polsko-mazurskiej, ogłupionej przez wielowiekową politykę germanizacyjną, głosowała na Hitlera. Uświadomieni Polacy na Mazurach wstrzymali się wogóle od udziału w wyborach, podobnie jak to się stało też na Warmji.

Poza Mazurami absolutną większość dał Hitlerowi także powiat Stołupiany (Stallupönen). Dużą przewagę nad Hindenburgiem ma Hitler w powiatach: Piłkale (Pilkallen), Niziny (Niederung), Gąbin (Gumbinnen), Gołdapia (Goldap) i Węgobork (Angerburg), ale do większości absolutnej brakuje mu w tych powiatach nieco głosów. Są to wszystko powiaty, położone niedaleko granicy polskiej. Powiaty, położone dalej na północ, dały przewagę Hindenburgowi.

„Voss. Ztg." krytykując robotę hitlerowców, która doprowadziła do panicznego nastroju wśród ludności na pograniczu polskiem, daje jednak upust swym uczuciom antypolskim, oświadczając, że do wywołania paniki przyczyniły się też ciągłe „zbrodnicze oświadczenia i „mowy wojenne" oficerów polskich oraz „polskich organizacyj imperjalistycznych", nawołujących do wcielenia Prus Wschodnich do Polski.

Gdy się porówna, w jak oględny sposób omawiana jest w Polsce sprawa Prus Wschodnich, z dziką i rozwydrzoną kampanją niemiecką w sprawie „korytarza", trudno nie uznać tych wynurzeń „Voss. Ztg." za typowy przykład murzyńskiej moralności, jaką Niemcy stosują wobec innych narodów.

Zycie gospodarcze a różne grupy B. B.

Miłe przekomarzania się w BB. kapitalistów z jednej strony, a etatystów z drugiej strony, trwają nieustannie, jak świadczą znowu uwagi „Prawdy" łódzkiej (nr. 12) gdzie czytamy:

„W jednym z ostatnich numerów „Gazety Polskiej" ukazał się artykuł p. Fabierkiewicza, zawierający mnóstwo różowych przepowiedni na jutro. Biorąc pod lupę liczby bilansu handlowego za miesiąc luty, autor twierdzi, że proces kurczenia się wywozu w najważniejszych artykułach naszego eksportu można uważać za zlikwidowany. W innych artykułach, w których liczby eksportowe są nadal niskie, w niedalekiej przyszłości nastąpi zdaniem jego wybitna poprawa. — Także i import osiągnął jakoby w lutym najniższą granicę i od tego miesiąca zacznie się niewątpliwie podnosić.

„Zdaniem p. Fabierkiewicza znajdujemy się obecnie w momencie zwrotnym i możemy liczyć się z poprawą konjunktury gospodarczej w drugiem półroczu bieżącego roku. — Przypuszczeń tych autor nie uzasadnia, natomiast szkicuje już wytyczne dla polityki gospodarczej rządu w okresie przewidywanej przez niego poprawy konjunktury. A więc już teraz należy powstrzymywać się od dalszych podwyżek celnych dla zaszachowania „silnie rozwiniętego ruchu kartelizacyjnego i jego jaskrawo występujących w Polsce ujemnych cech". Ponieważ istnieje niebezpieczeństwo podnoszenia cen w kartelach w wypadku ujawnienia się lekkich nawet tendencyj w poprawie gospodarczej, autor doradza między wierszami przyśpieszenie prac nad projektem ustawy kartelowej, zainicjowanych w łonie Bloku.

„Notujemy tutaj te przepowiednie, gdyż w razie sprawdzenia się ich będzie nam niezmiernie miło przypomnieć je i pogratulować p. Fabierkiewiczowi niepowszednich zdolności spostrzegawczych i talentu wyprowadzania trafnych wniosków z nieuchwytnych narazie przesłanek. Nie przypuszczamy jednak, by czynniki, decydujące o polityce gospodarczej państwa, zechciały iść za radami autora i już teraz w dyspozycjach swoich brać pod uwagę przepowiadaną przez niego zmianę konjunktury, tembardziej, że narazie jest do spełnienia mnóstwo zadań, od których spodziewana zmiana konjunktury jest ściśle uzależniona".

Za co uważają w jednym odłamie B. B tych, którzy w drugim uchodzą za wyrocznie, jest dostatecznie jasne.

Oprócz tego w tym samym zeszycie „Prawda" (nr. 12) zwraca się i przeciw rządowi wprost z powodu jego istotnie dziwacznej polityki w sprawie ubezpieczeń i świadczeń społecznych:

„Intencja zmniejszenia ciężarów i ograniczeń, dławiących produkcję, niewielką odegrała rolę przy opracowywaniu tych projektów. Autorzy kierowali się raczej chęcią podtrzymania rysującego się i trzeszczącego we wszystkich spojeniach gmachu obecnych ubezpieczeń socjalnych bez uciekania się, jak długo to będzie możliwem, do nakładania nowych świadczeń na pracodawców. Tem większe zdumienie budzić musi polityka, jakiej byliśmy świadkami od chwili ujawnienia tych projektów w Sejmie.

„Wobec alarmu i wrzawy, rząd zawahał się i nawet zdecydował się poczynić liczne oświadczenia i dać szereg wiążących przyrzeczeń. Czy to zawahanie się, czy te tak szybkie ustępstwa były przynajmniej potrzebne? — Czy należało przywiązywać tak wielką wagę do harmideru w obozie socjalistycznym? Czy ci wszyscy panowie Żuławscy, Jaworowscy, Meraczewscy, i jak oni się wszyscy nazywają, reprezentują cośkolwiek istotnego?

„Jeżeli na powyższe pytania podszeptywał ktoś, rządowi odpowiedzi potakujące, to mógł to być tylko jego wróg".

W każdym razie jest to wróg — wewnętrzny obozu rządowego.

NIECH NIKOGO NIE ZBRAKNIE W KARNYCH SZEREGACH O. W. P.!

Znów samobójstwo „sanacyjnego“ działacza

Warszawa, 23. 3. (Tel. wł.). — Dziś w południe w hotelu sejmowym popełnił samobójstwo inż. Wyleżyński

Zajmował on dwa pokoje z łazienką i wychodził codziennie około godziny 11 rano. Gdy dziś po śniadaniu nie wyszedł o zwykłej porze, zaniepokojony służący zaczął się dobijać do mieszkania i wszedłszy zobaczył Wyleżyńskiego w łazience, zaczadzonego gazem.

Wyleżyński był wybitnym działaczem „sanacyjnym“. Przed wojną posiadał on we Lwowie biuro naftowe wraz z obecnym generałem Litwinowiczem. W tem biurze pracował inżynier Boerner, który dziś jest ministrem poczt.

Przyczyna samobójstwa — nieznana. (w)

Kłopoty finansowe hitlerowców

Lipsk, 23. 3. (PAT). Niemiecka opinja publiczna żywo komentuje wielkie trudności finansowe i olbrzymie zadłużenie partji narodowo-socjalistycznej.

Deficyt wynosić ma kilka miljonów marek niemieckich. Subwencje nadzwyczajne ze strony ciężkiego przemysłu wpływają obecnie w znikomych tylko rozmiarach. Nadchodzące wybory wymagają dalszych poważnych ofiar. Okręgi prowincjonalne redukują wydatki do minimum. Hitlerowcy wydzierżawili rok temu wielki kilkupiętrowy dom stanowiący główną kwaterę sztabu generalnego na Niemcy środkowe, z którego przenieśli się obecnie do skromnych ubikacyj na peryferjach miasta.

Dla pokrycia niedoboru, Hitler wprowadził obecnie specjalne 30, 50 i 100-fenigowe monety walki wyborczej z napisem „Ofiara wyborcza — i ja pomogłem“.

Prasa lewicowa i demokratyczna stwierdza, iż środki, jakie obrał sobie Hitler, podobne są do metod krzykaczy jarmarcznych, którzy tanią tandetę ofiarują za drogie pieniądze. Jest tylko ta różnica, że Hitler ofiaruje przedmioty, nie przedstawiające żadnej absolutnie wartości.

Przed konferencją w Lozannie

Ważne narady przedstawicieli Francji i Stanów Zjednoczonych w sprawach reparacyjnych

Paryż, 23. 3. (PAT.) Rozmowy między mężami stanu Francji i Stanów Zjednoczonych w Paryżu dotyczyć będą kwestji reparacyj, która ma być rozpatrywana w czerwcu rb. na konferencji w Lozannie.

Rząd amerykański dał wprawdzie do zrozumienia, że nie ma zamiaru wysyłać swego przedstawiciela na konferencję lozańską, lecz żadna decyzja nie może być powzięta w Lozannie bez conajmniej milczącego przyzwolenia Ameryki, która trzyma w swem ręku wszystkie sprężyny zagadnień europejskich.

Zdaniem tutejszych kół, nie jest wykluczone porozumienie w sprawie odnowienia moratorjum Hoovera, chodzi tylko o to, czy kongres amerykański zgodzi się na przedłużenie moratorjum i czy Rzesza Niemiecka po wyborach prezydenta zechce przystać na tymczasowe załatwienie sprawy, gdyż, jak wiadomo, wszystkie bez wyjątku partje niemieckie domagają się ostatecznego obalenia planu Younga.

W prasie niemieckiej przywiązują wielkie nadzieje do oczekiwanych po wyborach zmian w polityce francuskiej, lecz jakakolwiek byłaby orjentacja rządu francuskiego pod względem polityki wewnętrznej trudno będzie odstąpić od dotychczasowej zasady łączności między reparacjami a długami wojennemi.

Zmiany w niemieckiej dyplomacji

Wzrost wpływów prawicowych wśród najbliższego otoczenia prezydenta Hindenburga

Berlin, 23. 3. (Tel. wł.). W końcu kwietnia, albo w maju nastąpią liczne zmiany na niemieckich placówkach zagranicznych, a również i w łonie samego ministerjum. Poza przejściem posła niemieckiego w Kownie Moratha na placówkę w Sjamie i obsadzeniem tego stanowiska już nie przez von Twardowskiego (jak początkowo donoszono) tylko przez tajnego radcę Reinebecka z centrali w Berlinie — bardzo jest interesujące projektowane opuszczenie stanowiska szefa wydziału prasowego rządu Rzeszy przed dotychczasowego jego kierownika dyr. ministerjalnego Zechlina, który ma zostać posłem niemieckim w Brazylji.

Jak wiadomo Zechlin zbliżony był do socjalnej demokracji, a w ostatnim czasie, w związku z walką o kandydaturę Hindenburga, koła prawicowe miały m. in. jego na myśli, twierdząc, że prezydent Hindenburg jest jednostronnie i fałszywie informowany przez swoje otoczenie. Nie tak dawno Zechlin wytoczył nawet w podobnej sprawie proces prasowy, zakończony ugodą. Zechlin nie cieszył się sympatją kół prawicowych, które bardzo niechętnie widziały jego ustne referaty, składane codziennie prezydentowi Hindenburgowi, obawiając się możliwości wywierania w ten sposób przez niego wpływu. Prezydent bowiem bardzo lubił Zechlina, który piastuje swój urząd od 1 listopada 1926. Już w styczniu 1927 niemieckonarodowi wchodząc do gabinetu Marxa próbowali obalić Zechlina; uratował go wówczas sam Hindenburg zakładając stanowczy sprzeciw i oświadczając, że Zechlin jest mu koniecznie potrzebny. Jeżeli więc pomimo to udało się usunąć Zechlina i przeznaczyć go aż do Brazylji, należy to uważać jako objaw wzmacniającego się wpływu prawicy, która w ten sposób usuwa z otoczenia Hindenburga niewygodnego dla siebie człowieka.

Oprócz Zechlina opuszcza również wydział prasowy niemieckiego M. S. Z. tajny radca von Kaufmann, który ma objąć stanowisko szefa protokółu. Na miejsce Kaufmanna ma przyjść dotychczasowy poseł w Rydze Stieve. (D)

Śmiertelny posiew cyklonu w Ameryce

Ogólna liczba zabitych wynosi 243, a rannych jest 726

Nowy Jork, 23. 3. (PAT). Według ostatnich obliczeń straszliwy cyklon, który przeszedł nad Ameryką Półn. spowodował śmierć 193 osób w stanie Alabama, w stanie Georgia zabitych jest 30 osób i 65 ranionych, w stanie Tennesee 17 zabitych i 34 ranionych, w stanie Kentucky 2 zabitych i 4 ranionych. Ogólna liczba zabitych przez cyklon wynosi 243 i 726 rannych.

Londyn, 23. 3. (PAT). W czasie Tornado w st. Georgia wicher porwał pewnego mężczyznę i rzucił go na wierzchołek drzewa. Po ustaniu burzy znaleziono go tam ciężko rannego.

W Cleveland pewna kobieta wybiegła z domu z dzieckiem na ręku. Wiatr wyrwał jej dziecko i wrzucił je do studni, położonej kilkanaście metrów od domu. Dziecko utonęło.

Rokowania o pożyczkę

Warszawa, 23. 3 (Tel. wł.) W obecnym czasie powinniśmy otrzymać drugą transzę pożyczki kolejowej na budowę magistrali węglowej w wysokości 300 milj. franków. Wobec istniejącej konjunktury, francuskie towarzystwo kolejowe postanowiło od roczyć drugą emisję obligacyj i uzyskać potrzebne fundusze w drodze pożyczki od rządu francuskiego. Rokowania w tej mierze prowadzi wicepremjer Zawadzki wraz z delegatem Banku Polskiego Barańskim. Jak słychać, rokowania są na dobrej drodze i mamy otrzymać 200 milj. fr. czyli 65 miljonów zł. (w)

Rabusie w potrzasku

Warszawa, 23. 3. (Tel. wł.) — Przy Al. Niepodległości na Mokotowie, mieści się willa Tadeusza Kudelskiego, dyrektora biura Chorzów. Służący jego został zbudzony o godz. 3 nad ranem podejrzanemi szmerami od strony kuchni. Wstał i zauważył 4 opryszków, którzy, świecąc latarkami, zaglądali do okien piwnic. Zdołali oni już włamać się do garażu.

Kudelski, zawiadomiony o tem, nie chciał płoszyć bandytów, dlatego nie zaświecił światła. Na stoliku nocnym miał on telefon automatyczny, nie mogąc znaleźć numeru komisjarjatu, zadzwonił pod pięć piątek. Był to, jak się okazało, telefon prywatnego pogotowia.

Dyżurny lekarz na jego prośbę zawiadomił zaraz policję 16 komisarjatu, która wysłała na miejsce dwóch posterunkowych. Gdy rabusie zobaczyli ich, zaczęli uciekać. Policjanci dali parokrotnie ognia z rewolweru, wskutek czego dwóch z rabusiów zdołano aresztować. (w)

Wypowiedzenia i obniżki

Warszawa, 23. 3. (Tel. wł.) — W hucie „Katarzyny“ w Sosnowcu wypowiedziano pracę 420 robotnikom. 202 będzie zredukowanych 26 bm. (w)

Warszawa, 23. 3. (Tel. wł.) — Komisja arbitrażowa na G. Śląsku obniżyła zarobki robotnicze w śląskich kopalniach kruszcu o 4 proc. (w)

Tragiczny wypadek

Leszno, 23. 3. (PAT). Z Krotoszyna donoszą, że w Dobrzycach pow. krotoszyńskiego zawalił się ubiegłej nocy sufit w jednym z domów mieszkalnych. Odłamki muru zabiły Jana Koźmińskiego a jego żonę ciężko poraniły. Przyczyną katastrofy była wadliwa budowa sufitu oraz zaciekanie w związku ze zmienną pogodą.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 23. 3. 1932.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h.); 2) żyta pomorskiego 69 95 kg (119.1 f w h); 3) pszenicy poznańskiej 74.8 kg (127,1 f w h.; 4) pszenicy pomorskiej 74.35 kg (126.4 f w h.); 5) jęczmienia pozn i pom.: a) 64 do 66 kg., b) 68 kg; 6) owsa pozn i pom. 43,55 kg. (74,1 f. w. h.).

Ceny transakcyjne

Żyto 75 tonn par. Poznań	25,00
Żyto 40 tonn par. Poznań	24,75
Usposobienie spokojne.	
Ceny orjentacyjne.	
Pszenica	24,50— 25,00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 64—66 kg	20,50— 21,50
Jęczmień 68 kg	21,50— 22,50
Usposobienie słabsze.	
Jęczmień browarowy	23,75— 24,75
Usposobienie słabsze.	
Owies nadający się do siewu	22,50— 23,00
Owies zwykły	20,75— 21,25
Usposobienie stałe.	
Mąka żytnia 65% wł work.	37,00— 38,00
Usposobienie stałe	
Mąka pszenna 65% wł. work.	37,50— 39,50
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie	15,00— 15,50
Otręby pszenne	14,00— 15,00
Otręby pszenne (grube)	15,00— 16,00
Rzepak	32,00— 33,00
Gorczyca	30,00— 35,00
Wyka latowa	22,50 — 24,50
Peluszka	24,00— 26,00
Groch Victoria	23,00— 26,00
Groch Folgera	30,00— 34,00
Łubin niebieski	11,50— 12,50
Łubin żółty	16,00— 17,00
Seradela	31,00— 33,00
Koniczyna czerwona	160,00—210,00
Koniczyna biała	320,00 - 460,00
Koniczyna szwedzka	130,00 150,00
Koniczyna żółta odłuszczona	150,00—170,00
Przelot	260,00—300,00
Tymoteusz	40,00 — 55,00
Rajgras angielski	45,00— 50,00
Słoma luźna	3,10 — 3,40
Słoma prasowana	3,60— 4,25
Siano luźne	5,50 — 6,00
Siano luźne nadnoteckie	6,75 — 7,25
Siano prasow nadnoteckie	7,75— 8,25
Makuch lniany 36—38%	26,00— 28,00
Makuch rzepakowy 36—38%	18,00— 19,00
Makuch słonecznik 46—48%	19,00— 19,50

Ogólne usposobienie spokojne

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 32½ tonny, pszenicy 65 tonn mąki żytniej 13.700 kg mąki pszennej 41.530 kg, ziemniaków sadzonek 645 tonn, ziemniaków jadalnych 495 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.90¼ zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.92 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk niem. w dewizach — zł., gotówką — zł., za 100 guld. gd w dewizach 173.51 do 173.77 zł., gotówką 173.17 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 23. 3 1932.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana; krusy naogół na poziomie wczorajszych notowań Z pożyczek państwowych płacono za 5% Poż. konwers. 38½% — poza tem poszukiwano 4% Poż. Inwest po 92 bez oddawców. Z papierów lokacyjnych P Z K handlowano w tranzakcjach 8% listy dol stare po 67½%, natomiast ofiarowano 4% listy zast konwert. po 29 oraz 6% listy żytnie po 12,90.

Z akcyj bankowych wzgl przemysłowych obniżył się kurs akcyj Banku Polskiego na 80.— w placeniu.

Ceduła Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominału):

5% Pożyczka konwersyjna 38½% P

8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 67½% +

4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kred. 29% O.

(Kurs w złotych).

6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 12,90 O.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em 80.— P.

Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 23. 3. 1932.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup.
Belgja	124,40	124,71	124,09
Holandja	359,90	360,80	359,00
Londyn	32,58	32,73	32,41
Nowy Jork czeki	8,921	8,941	8,901
Nowy Jork kabel	8,926	8,946	8,906
Paryż	35,05	35,14	34,96
Praga	26,40	26,46	26,34
Szwajcarja	172,33	172,76	171,90
Berlin	212,50		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud.	37,50	37,90
5% poż konw		39,25
4% poż. dolarowa	48,50	49,25
6% poż dol	60,00	59,50
7% poż stabil.	59,00	58,25
10% poż. klo.		102,00

Tendencja przeważnie mocniejsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	0,00 - 85,00
W. T. K. Węgiel	0,00 — 15,00

Tendencja mocniejsza.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, dnia 23 3. 1932.

Pseznica march. 75—76 kg.	248,00—250,00
Tendencja mocniejsza.	
Żyto march 72—73 kg.	194,00—196,00
Tendencja spokojna.	
Żyto rosyjskie cif Berlin tr. i sp.	195,00
Tendencja spokojna.	
Jęczmień brow.	183,00—190,00
Tendencja stała.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy	170,00—179,00
Tendencja stała.	
Owies march.	157,00 164,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	30,75—34,40
Tendencja stała.	
Mąka żytnia 70%	26,75 - 27,90
Tendencja spokojna.	
Ospa pszenna	10,80—11,10
Tendencja stała.	
Ospa żytnia	10,40 - 10,70
Tendencja stała.	
Groch Victoria	18,00 - 25,00
Groch drobny jadalny	21,00 - 24,00
Groch pastewny	15,00—17,00
Peluszka	16,50 - 18,50
Bób	15,00 17,00
Wyka	16,00 - 19,50
Łubin niebieski	11,00—12,00
Łubin żółty	15,00 - 17,00
Seradela nowa	32,00 - 38,00
Kuchy lniane 37%	12,20
Kuchy z orzecha ziemnego	13,40 - 13,60
Kuchy mielone (mączka)	13,00 13,20
Wytłoki suche paryt Berlin	8,70
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Hamburg	12,10 12,30
Śrót Soya ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,80
Płatki ziemniaczane	16,80 - 17,00

Ogólna tendencja stała.

Gość w dom ....! Na Święta
wódki, likiery, miody, wina owocowe
„Rektyfikacji Warszawskiej"

W sprawie zamierzonego zniesienia obszarów dworskich

Z kół ziemiańskich przesyłają nam następujące uwagi:

Zbliża się chwila, w której w województw. poznańskiem i pomorskiem, mają nastąpić daleko idące zmiany ustroju samorządowego na wsi. Równocześnie mają zostać zniesione istniejące dotąd z czasów pruskich obszary dworskie Warto, aby właściciele obszarów dworskich nad tem się zastanowili i zabrali w tej sprawie głos, nim będzie zapóźno.

W Prusach w roku 1850 rząd postanowił znieść obszary dworskie, ale decyzję tę cofnął w roku 1852. Obecnie mało jest widoków, aby projekt cofnięto. W Prusach w roku 1928 Sejm pruski uchwalił ustawę, znoszącą obszary dworskie z tem, że ma to być wykonane według jednego schematu, zamiast, żeby w każdym wypadku indywidualnie rzecz przeprowadzono. Biorąc za przykład to, co się stało przed paru laty w Prusach, można się zastanowić, czy z tego nie można wyciągnąć pewnych spostrzeżeń, któreby u nas się przydały.

Otóż w Prusach według 11 par. „Auflösungsverordnung", ustalono trzy możliwości zniesienia obszarów dworskich: 1) przez połączenie z gminą miejską lub wiejską, 2) przez połączenie z innym obszarem dworskim; 3) przez stworzenie własnej gminy wiejskiej.

Dwie pierwsze możliwości wymagają ułożenia się i podporządkowania gminie miejskiej, lub wiejskiej, co prawdopodobnie będzie i u nas najczęściej stosowane. Par. 11 tejże ustawy wskazuje, że mają być tworzone gminy o możliwie najlepszych warunkach gospodarczych, czyli, że zniesienie obszarów dworskich miało następować bez szkody gospodarczej dla dotychczasowych ich właścicieli Jak jednak wiadomo, właściciele obszarów dworskich w Prusach nie są z tej zmiany zadowoleni i bardzo narzekają.

Sposób połączenia obszarów dworskich z gminami zależeć będzie również u nas więcej od praktyki, aniżeli od litery ustawy. Wypływające stąd korzyści, czy straty będą zależały i wypływały z następujących danych jak: ilości ludności, wielkości obwodu, wartości budynkowej, czystego dochodu gruntowego, podatków gruntowego i komunalnego, od wysokości podatku szkolnego i opłat na wójtostwo, wsparcia dla miejscowych ubogich i nawet dla bezrobotnych.

Nie bez znaczenia będą ciężary drogowe, jak prawo i obowiązek obsadzania dróg drzewami i korzystanie z nich przez obszar dworski.

Jeżeli nasza ustawa o zniesieniu obszarów dworskich przewidywać będzie możliwość łączenia się z innym obszarem dworskim, to będzie w interesie tych obszarów rozważyć, które z nich mogą to zastosować, na przykład w takich okolicach, gdzie niema w pobliżu gmin wiejskich. W tym wypadku powinny się dwa obszary dworskie porozumieć, co powinno nastąpić łatwiej, niż z gminą miejską, czy wiejską.

Jeżeli ustawa powyższa przewidzi możliwość tworzenia na miejscu obszaru dworskiego nowej gminy wiejskiej, to prawdopodobnie dziać się to będzie tylko w wypadkach, gdy obszar dworski jest bardzo duży. Pytanie tylko, czy to będzie najlepsze wyjście.

Co się jednak wówczas stanie z ubogimi w obszarach dworskich. Ustawy obowiązujące w naszych województwach nakazują tworzenie „związków miejscowych ubogich" osobno w obszarze dworskim i osobno w gminie wiejskiej. W obszarze dworskim „związkiem miejscowych ubogich" jest właściciel obszaru dworskiego i na nim spoczywa ciężar utrzymania pobierających wsparcie. On też wyznacza wysokość wsparcia W dzielnicach innych takiej ustawy niema

Co więc stanie się z miejscowymi ubogimi po zniesieniu obszaru dworskiego? Powinni oni, według wszelkiego prawdopodobieństwa, przypaść do utrzymania nowej gminie. Wydaje to się bowiem najsłuszniejszem wyjściem, ale czy tak będzie? Są wypadki, gdzie obszar dworski ma 30 miejscowych ubogich na utrzymaniu. a sąsiednia gmina nie ma ani jednego. Jak więc przyszła gmina, do której wejdzie obszar dworski i parę dotychczasowych gmin, przyjmie taki przyrost ludności w postaci tylu a tylu miejscowych ubogich do utrzymania.

Właściciele obszarów dworskich dają nieraz tak zwane emerytury pewnej ilości starszym byłym robotnikom, a czasem jakiemuś wysłużonemu urzędnikowi, nie zwracając uwagi, czy dają to osobiście i z dobrej woli, czy też jako wsparcie, należne miejscowym ubogim na zasadzie ustawy. Obecnie, póki obszary dworskie istnieją, może dany właściciel każdej chwili zaliczyć tych ludzi do miejscowych ubogich i wyznaczyć im takie czy inne wsparcie. Ale gdy powstanie nowa gmina może być już zapóźno. Nowa gmina może nie zgodzić się na przyjęcie do związku ubogich nowych kandydatów i oprzeć się na tem, że są to ludzie. którzy muszą być osobiście urzymani przez swego dawnego pracodawcę. Szczególnie, znając sposoby, jakiemi obecnie gminy bronią się przed udzieleniem wsparć, taką opozycję można przewidzieć.

Ustawa zapewne wszystko to określi, ale być może, byłoby lepiej, gdyby właściciele obszarów dworskich formalnie nazwali wszystkich tych. którym udzielają wsparcia, w tej, czy innej formie, a zamieszkują na miejscu — „miejscowymi ubogimi" i do wiadomości piśmiennie im to podali. Być może, że ustawa uzna za miejscowych ubogich wszystkich tych, którzy za takich uchodzili przed zniesieniem obszarów dworskich, a co do innych może być kwestja wątpliwa.

Wraz ze zniesieniem obszarów dworskich zniknie reszta dotychczasowej niezależności naszej na wsi w stosunku do władz państwowych, gdyż przełożonego obszaru dworskiego nie mógł nikt usunąć, a w przyszłej gminie sołtysi, czy wójci będą niekoniecznie właścicielami gruntu, a jako zmienni i wybrani, czy mianowani, ulegać będą naciskowi zgóry. W każdym razie warto, aby przełożeni obszarów dworskich nad tem się zastanowili.

JAN CZARTORYSKI.

Proces o zarzut bluźnierstwa

Przed półtora rokiem, w listopadzie 1930 r., otrzymaliśmy korespondencję z Opalenicy, w której była mowa o tem, że niejaki Jan Mueller, członek miejscowego „Strzelca" i b. jego sekretarz, dopuścił się ciężkiego bluźnierstwa, wyrażając się do fryzjera Jana Stróżyka o Chrystusie w sposób nie nadający się do powtórzenia. Z powodu tej korespondencji, którą zamieściliśmy po potwierdzeniu jej treści przez p. Stróżyka, wytoczył J. Mueller proces przed sądem grodzkim w Poznaniu zarów. p. Stróżykowi jak i odpowiedzialnemu za ten dział red. Koniecznemu.

Oskarżonych bronił adwokat dr. Witold Celichowski, a w imieniu oskarżyciela prywatnego występował adwokat Hejmowski; rozprawą kierował sędzia Jonsik.

Kwestja, czy J. Mueller dopuścił się owego bluźnierstwa, była roztrząsana na rozprawie. Oskarżony Jan Stróżyk obstawał nadal przy swojem twierdzeniu, a poparł je również zeznaniem pod przysięgą świadek Kokoszyński, że był wówczas w pobliżu i słyszał owe odezwanie się Muellera. Temu zeznaniu przeciwstawiła strona przeciwna świd. Gawrońskiego z Opalenicy, który utrzymywał, że szedł wówczas razem z Muellerem i nie słyszał, ażeby słowa takie z ust jego były padły. Natomiast dwaj dalsi świadkowie odwodowi, Echaust i Daszkiewicz z Opalenicy, zeznawali wręcz przeciwnie, że Gawroński wówczas nie szedł razem z Muellerem. tylko później.

W tym stanie rzeczy sąd przychylił się do wniosku adw. Hejmowskiego o przesłuchanie pod przysięgą oskarżyciela prywatnego J. Muellera, który zeznawał, że bluźnierstwa takiego nie powiedział i obstawał również przy tem, że wówczas był szedł razem z Gawrońskim.. Obrońca dr. W. Celichowski, który poprzednio już miał zastrzeżenia co do słuchania tego świadka pod przysięgą, zadał mu teraz pytanie, czy był już kiedy karany sądownie. Okazało się, że ma on poza sobą rok ciężkiego więzienia, — jak sam to określił, — „za bunt".

Sąd na podstawie zeznań doszedł do przekonania, że oskarżeni nie przeprowadzili dowodu prawdy co do uczynionego zarzutu bluźnierstwa i skazał red. A. Koniecznego na 300 zł, a Jana Stróżyka na 200 zł grzywny. Obaj oskarżeni zgłosili apelację.

Znowu wyrok uwalniający

Gniezno 22 marca.

Dnia 22 b. m. sąd grodzki w Gnieźnie rozpatrywał sprawę karną z par. 131 k.k. przeciwko redaktorowi „Lecha", p. Stanisławowi Cieślakowi.

W listopadzie 1931 podczas procesu brzeskiego starosta grodzki p. Słaby skonfiskował nr. 276 „Lecha" z dnia 28 listopada, za sprawozdanie z rozprawy brzeskiej. Sąd uchylił decyzję starosty grodzkiego i zniósł konfiskatę, uzasadniając swe postanowienie tem, że nie może ulec konfiskacie sprawozdanie z jawnej rozprawy sądowej.

Prokurator wytoczył jednakże p. Cieślakowi proces z par. 131 k.k., t. z. o zohydzanie urządzeń państwowych przez rozsiewanie nieprawdziwych faktów. Przewód sądowy nie wykazał winy, zaś sam oskarżony podał na swą obronę artykuł 82 konstytucji, jak również orzeczenie Sądu Najwyższego, że nikt za sprawozdanie z jawnej rozprawy sądowej do odpowiedzialności pociągnięty być nie może.

Sąd po krótkiej naradzie sprawę umorzył.

Wyjaśnienie posła dr. Surzyńskiego

W niedzielnym numerze zanotowaliśmy fakt, że w tutejszym sądzie okręgowym zapadł wyrok zaoczny, skazujący dr. Leona Surzyńskiego (posła) na zapłacenie p. Czesławie K. (nieletniej) 10.000 zł odszkodowania za ciężkie komplikacje w stanie jej zdrowia, spowodowane dokonaniem niedozwolonego zabiegu spędzenia płodu.

Szereg gazet pisało o tem szczegółowo, między innemi „Nowy Kurjer". Pismo to podaje obecnie wyjaśnienie p. dr. Surzyńskiego w tym sensie, że operacja była wykonana na podstawie świadectw lekarskich i konsyljum lekarskiego, — że prokuratura przyszła do wniosku, iż dla braku znamion podmiotowych czynu przestępczego, niema podstawy do wszczęcia postępowania sądowego, — że w zeszłym roku ojciec p. Czesławy K. zaskarżył p. dr. Surzyńskiego o 10.000 zł odszkodowania, ale proces przegrał, — że obecnie wytoczyła o to samo proces p. Czesława K. we własnej osobie, że on, p. dr. Surzyński, przeoczył oddanie skargi adwokatowi i został skazany zaocznie na 10.000 zł, przeciwko czemu odwołuje się do instancji apelacyjnej.

Według informacyj naszych jest jeszcze w toku proces o rentę.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIĄ WSZYSTKICH GŁODNYCH!

Dalsze aresztowania

W sprawie owych wypadków zboczeń erotycznych z nieletniemi w naszem mieście, które zanotowaliśmy krótko, nie chcąc takich spraw szczegółowo rozmazywać publicznie, zaznaczamy, że nastąpiło kilka dalszych aresztowań.

Wyjaśniamy zarazem, że rzeczy te nie rozgrywały się — jak pierwotnie głoszono — na terenie hotelu „Polonja".

Z Stronnictwa Narodowego

Walne zebranie w Swarzędzu

Zebraniu przy udziale zgórą 500 osób przewodniczył p. inż. Bukowski, który po powitaniu udzielił głosu p. pos. Witkowskiemu.

Mówca w godzinnym referacie wyjaśnił najbardziej aktualne sprawy polityczne i gospodarcze, za co zebrani podziękowali mu gorącemi oklaskami.

Jako przedstawiciel władz powiatowych Obozu Wielkiej Polski przemawiał drugi zkolei mówca p. Henryk Szeib z Poznania, wskazując na rozwój Obozu Wielkiep Polski i podnosząc z naciskiem te wymagania, jakie nakłada na ogół obywateli chwila obecna. Również i ten mówca znalazł pełne zrozumienie wśród zebranych, którzy podziękowali mu oklaskami.

Sieraków

W sali p Wujczaka odbyło się wielkie zebranie Stron. Nar. przy udziale około 600 osób. Przewodniczył znany działacz p. Adam Serafinowski, który po powitaniu p. in. pos. p. Piotra Lasoty, udzielił mu głosu. Prelegent w wyczerpującym referacie, przerywanym często oklaskami, zaznajomił zebranych z ogólną sytuają polityczną i gospodarczą kraju, dłużej zatrzymując się nad przyczynami rozszerzającego się i pogłębiającego kryzysu ekonomicznego.

Wywody mówcy spotkały się z całkowitem zrozumieniem zebranych. Należy podnieść, że w zebraniu wzięli udział bardzo liczni gospodarze rolni ze wsi, a również i robotnicy. Po odśpiewaniu „Roty" okrzykami na cześć posłów Stronnictwa Narodowego i Romana Dmowskiego zakończono zebranie.

Kandydatura Tardieu

Paryż, 23. 3. (PAT.) Stronnictwo republikańsko - lewicowe w okręgu Belfort postanowiło jednogłośnie wysunąć kandydaturę premjera Tardieu na posła do izby deputowanych.

Uwagi na czasie.

(Z. B.) Powszechnie wiadomo, iż przyczyną bladości i nieświeżego wyglądu stanowią w okresie pozimowym: skąpa ilość witamin w jarzynie oraz brak bodźca na gruczoły dokrewne skóry ze strony promieni słońca. Ale i po porze letniej, nawet po wywczasach, skoro ustąpi opalenizna, obserwujemy często zmarniałą, a nawet zmarszczoną skórę twarzy. Objaw ten jest zgubnym skutkiem nadmiernego wysiłku gruczołów dokrewnych skóry, w następstwie przekraczania granicy czasu naświetlania słońcem. Krótkotrwałem bowiem naświetlaniem pobudza się je do ożywienia cery, długotrwałem zaś wyczerpuje się. Wobec tych faktów, doświadczeniem stwierdzonych, nasunęła się myśl wytworzenia preparatu kosmetycznego, któryby nietylko stanowił ochronny filtr przeciw wnikaniu nadmiaru promieni słońca i chronił uprawiających sporty, tudzież kąpiących się w rozsłonecznionych tchnieniach lata przed zapaleniem skóry, ale i w dniach pochmurnych ożywiał cerę emanacją świetlną, chroniąc ją jednocześnie przed ujemnym wpływem zmian atmosferycz ych. Problem ten rozwiązuje naświe lony promieniami ultrafiołkowemi krem sportowy „Ultrasol" Dra Lustra. Wielostronne wskazania do użytku tego wykwintnego kremu czynią go preparatem do codziennego użytku, o wybitnem znaczeniu.

Tw cro

Działalność Związku Pracodawców w 1931 roku

Jak już donosiliśmy w podaniu porannem, odbyło się wczoraj walne doroczne zgromadzenie członków Związku Pracodawców na obszar województwa poznańskiego. Zebraniu przewodniczył prezes Związku, p. dyr. Edward Pawłowski, który w zagajeniu wspomniał o stracie, jaką poniósł Związek przez śmierć członków ś. p. Kaczmarka, Eckerta, Milachowskiego i Hedingera. Zebrani uczcili pamięć zmarłych przez powstanie. Protokół z ostatniego walnego zgromadzenia zatwierdzono jednomyślnie, poczem syndyk Związku p. Zegalski przedstawił sprawozdanie roczne z czynności Związku.

Referent omówił szeroko atmosferę nieufności do współczesnego ustroju społecznego; ataki na współczesny kapitalizm, szukanie nowych dróg itd. Rozbudowa nowoczesnego ustroju społecznego obwarowana ustawodawstwem socjalnem, niszczy obecnie narówni kapitał jak i świat pracy. W tym systemie zignorowano najważniejszy czynnik bytu społecznego, jakim jest samodzielny przedsiębiorca, opłacający z dochodów swoich podatki. Obecnie przedsiębiorstwa prywatne ponoszą koszty nadmiernie rozbudowanych świadczeń społecznych i publicznych nie z dochodów, ale kosztem substancji majątkowej. W rezultacie doprowadziło to do tak wielkich rozmiarów obecny kryzys gospodarczy.

Płace taryfowe były w roku sprawozdawczym kilkakrotnie tematem poważnych rozważań zarządu Związku i poszczególnych grup przemysłowych. Traktując płace zarobkowe nietylko jako czynnik kosztów produkcji, ale co ważniejsze jako czynnik siły kupczej konsumenta, uważano obniżenie taryf zarobkowych za krańcową ostateczność. Obniżenie płac nastąpiło dopiero wtedy, gdy ujawnił się wyłom w poziomie cen głównych artykułów utrzymania pracownika. W roku sprawozdawczym obniżono taryfę przemysłu metalowego o 10 proc., taryfę ogólną dla przemysłu i handlu o 8 do 10 proc., drukarską i litroligatorską dwukrotnie w marcu 1931 o 10 proc., w marcu 1932 o dalsze 10 proc., budownictwa w r. 1930 o 10 proc., w r. 1931 o dalsze 15 do 23 proc., dekarską w r. 1930 o 10 i 1931 o dalsze 13 proc., kamieniarską o 14 proc., blacharską i instalatorską o 8 do 12 proc., elektro-instalacyjną o 5 d 15 proc. W dalszym ciągu sprawozdania omówił referent próby złagodzenia ciężarów socjalnych projektami ustaw o zmianie przepisów o czasie pracy w przemyśle i handlu, o urlopach i o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Szczerość projektodawców jest bardzo wątpliwa, gdyż jednocześnie pragną korzyści gospodarcze, wynikające z jednych przedłożeń, unicestwić z naddatkiem innem przedłożeniem. Jakiekolwiek ulgi finansowe dla ziem zachodnich, wynikające z tych projektów, zdają się być iluzoryczne.

Wielką pracę wykonało biuro Związku w dziedzinie pracy opinjodawczej i informacyjnej. Wymiana korespondencji zamyka się cyfrą prawie 10 tys. listów, zarząd odbył 8 zebrań, w grupach przemysłowych 18, w urzędach i instytucjach społecznych 19 zebrań, w komisjach urzędowych 24, w komisjach rozjemczych 3, w inspekcji pracy i innych urzędach 23, jedno walne zgromadzenie, razem 96 zebrań. Zmalała liczba członków Związku, która na 1 stycznia 1931 r. wynosiła 230 członków, w ciągu tego roku przybyło 5, skreślono zaś z powodu likwidacji przedsiębiorstw 41, tak, że stan członków na 31 grudnia 1931 wynosi 194. Ze sprawozdania kasowego wynika, że rozchody Związku wynosiły 41.169,98 zł., dochody zaś 67.081,59 zł. Remanent kasowy wynosi 25.911,61 zł.

Wyborów nowego zarządu w rzeczywistości nie było, gdyż zgromadzeni przez aklamację zatwierdzili dotychczasowy zarząd na nowy rok. Składa on się z następujących osób: prezes — dyr. Edward Pawłowski (grupa drukarska), wiceprezes — inż. Wacław Fachinetti (metalowa), Franciszek Nitsche i Jan Kopczyński (metalowa), inż. Edward Owsianny, dyr. Antoni Marcinkowski, inż. dyr. Józef Stark (gr. chemiczna), dyr. Stanisław Miądowicz (konfekcyjna), dyr. Stefan Głowacki (browarniana), inż. Stanisław Hedinger (instalatorska), inż. Kaz. Gaertig (elektrotechniczna), Maksymiljan Garstecki (budowlana) dyr. Al. Grandkowski (młynarska), Wacław Tryniak (spedytorska), Mieczysław Malinowski (handel detaliczny), Władysław Lewandowski (konfekcja męska), Czesław Kusztelan (kamieniarska).

Do komisji rewizyjnej wchodzą pp.: dyr. Roman Leitgeber, dyr. dr. Rozmiarek, jako zastępcy pp.: Stanisław Stępniewicz i J. Strzelczyk.

Kto chce sprawić prawdziwą radość krewnym swoim i znajomym, zamieszkałym na wsi i w małych miasteczkach, niechaj zwróci im uwagę na

„Wielkopolanin“

który od 1 kwietnia r. b. wychodzić będzie 3 razy w tygodniu, każdy na 8 dużych stronach, o treści wielce urozmaiconej i ilustrowanej, za 1 zł miesięcznie lub 3 zł kwartalnie przez listowego franko w dom.

Uprzejmie prosimy o łaskawe podawanie nam adresów celem bezpłatnego posyłania egzemplarzy okazowych.

Administracja: Poznań, św. Marcin 70.

Kolosalne rezultaty

Liga narodów: Alem się napracowała, od ciągłego grożenia Japonji palcem zrobiła mi się aż dziura w bucie.

Dalsze echa „imienin“

Ostrów, 22 marca.

Grupa „sanatorów“ postanowiła dzień 19 marca święcić w tym roku specjalnie uroczyście. O godz. 13,30 odbyła się na rynku defilada wojska, „Strzelca“ i organizacyj P. W. Zgromadzone tłumy publiczności na widok maszerującego oddziału „Strzelca“ poczęły gwizdać i wznosić różne okrzyki.

W pewnej chwili z pośród publiczności posypały się w kierunku „Strzelca“ zepsute jaja. Policja wkroczyła między tłum i odprowadziła na odwach dwóch aresztowanych. Wówczas cała publiczność udała się pod gmach komendy policji, gdzie zgromadziło się około 3 000 osób. Padały ostre okrzyki anty-„sanacyjne“ Przyjmujący defiladę „sanatorzy“, widząc groźną postawę publiczności, nie odczekali końca defilady i odjechali na samochodach. Kiedy publiczność w dalszym ciągu manifestowała na cześć gen. Hallera i przywódców obu narodowego, wypadł z gmachu komendy policji oddział policjantów w liczbie około 15 ludzi, którzy z pałkami gumowemi w ręce poczęli rozpraszać manifestującą publiczność. Na czele oddziału szedł z dobytą szablą, wymachując nią, aspirant P P. p. Łuczaj. W rezultacie zaaresztowano dalszych 6 manifestantów, z których część zwolniono nazajutrz.

W niedzielę miał się odbyć ciąg dalszy uroczystości. M. in. program przewidywał sadzenie drzewka pamiątkowego przed gmachem Banku Polskiego. Wobec wypadków dnia sobotniego ograniczono się tylko do tego punktu programu.

Przy drzewku stoi dzień i noc posterunek policyjny.

Swarzędz, 21 marca.

Przebieg uroczystości „imieninowych“ w Swarzędzu był dosyć burzliwy. Dnia 19 b. m. miejscowi „sanatorzy“ urządzili pochód do kościoła, w którym wzięli udział: p. burmistrz, kolejarze, pocztowcy i dzieci szkolne. Nabożeństwo odprawione było za tutejszych parafjan do św. Józefa, jako patrona tutejszego stolarstwa.

Powszechną uwagę zwróciła zawieszona na drzewie kukła. Na Nowym Świecie ktoś wywiesił żałobną chorągiew z trumną i napisem „B. B.“. Również na Rynku wisiała kukła.

Po nabożeństwie odbyła się dla dzieci „akademja“ w Hotelu Polskim. Część dzieci jeszcze przedtem powróciła do domów.

W niedzielę odbyła się akademja dla „starszych“ pod ochroną wzmocnionej policji z karabinami i pałkami gumowemi. W akademji wzięli udział urzędnicy, „strzelcy“, oraz trochę osób przybyłych z ciekawości. Podczas przemówienia p. burmistrza, wychwalającego obecne stosunki, słyszano na sali głośne protesty.

W pewnym momencie rozległy się gromkie okrzyki na cześć gen. Józefa Hallera i przywódców obozu narodowego. Policja przystąpiła do aresztowania szeregu osób. Doszło do scen burzliwych.

Manifestacje przeniosły się na ulicę, gdzie zgromadzony tłum wznosił w dalszym ciągu okrzyki ku czci Dmowskiego i Hallera. Policja poczęła rozpędzać publiczność przy pomocy kolb i pałek gumowych.

Zaszedł przytem smutny wypadek. Oto syn tutejszego obywatela, Roman Jarczyński, został pchnięty sztyletem w prawą rękę przez znanego na miejscowym gruncie „strzelca“, Leona Jerzewskiego. Obecna przy tem policja nie angażowała się. W chwili, gdy aresztowano p. Kazimierza Łozę z Jasienia, „strzelcy“ znęcali się nad nim, kopiąc go. Podobnie postępowali wobec innych.

Do wszystkich matek dbałych o zdrowie swych dzieci!

aby je pielęgnować pierwszym lepszym, źle spreparowanym i nieaseptycznym pudrem, który niejednokrotnie powoduje niedolegliwości i choroby skóry u dzieci. Wybór przeto właściwego pudru powinien być dla Was Matki, kwestją zasadniczą. Pamiętajcie że najlepiej pielęgnuje ciałko dziecięce sterylizowany puder dla dzieci „BORSAL“, usuwający bez śladu zaczerwienienia i wyprzałość skóry, wytwarzany przez fabr. chem. R. Barcikowski Sp. Akc. w Poznaniu. Do nabycia w każdej aptece i drogerji. Pw 9 805-51.35

Z Komornik (pow. poznański) donoszą nam:

„Strzelcy“ obchodzili u nas „imieniny“ na swój sposób. W sobotę o godz. 8-mej wieczorem przeszli pochodem, wygwizdani przez publiczność. Po pochodzie udali się do pobliskiego Walerjanowa na zapowiedzianą zabawę z tańcami. Do tańców brakło jednak kobiet, gdyż żadna na zabawę nie przyszła. Wobec tego „strzelcy“ urządzili libację, która trwała do rana. Nie obyło się przytem bez wystrzałów wiwatowych.

Rano udała się część „strzelców“ do kościoła, gdzie odbywała się msja. W czasie kazania zaczęli wychodzić, wobec czego ksiądz z ambony był zmuszony zwrócić uwagę na niesforne zachowanie się.

Gąsawa, 21 marca.

Obchód „imieninowy“ wypadł w tym roku bardzo blado. W salce, należącej do jednego z członków „Strzelca“, zebrało się kilku listonoszy i nauczycieli, oraz trochę dzieci. Przemawiał komendant powiatowy P. W., nie wzbudzając zbytniego zachwytu u zebranych. Sytuację próbował ratować p. burmistrz, który zaczął od słów: „A teraz, proszę panie i panów, zapoczątkuję (?!) rodzinę Piłsudskich“.

Uroczystości „imieninowe“ w innych miejscowościach powiatu „udały się“ podobnie.

„Słowo Pomorskie“ donosi, że w Toruniu policja utartym już zwyczajem obchodziła domy i sklepy, zapytując „a dlaczego to flaga jeszcze nie jest wywieszona?“ Notowano także skrzętnie te domy, na których flag nie było. Tak się oto robi „kult“ i „entuzjazm“.

„Szczerbiec“

Wyszedł numer 6 poczytnego narodowego dwutygodnika, „Szczerbiec“ który w artykule wstępnym p. t. „Zwyciężymy“, daje odpowiedź na pytanie, kiedy i w jaki sposób dojdziemy do zwycięstwa. P. St. Pieńkowski w artykule „Dwa obrazki“ ukazuje typy Żydów żerujących na naiwności społeczeństwa. P. M. C. Zawisza omawia na podstawie dokumentów rolę Żydów w czasie wojny bolszewickiej w artykule „Żydzi w armji polskiej“. P. J. G. ukazując „Niemcy bez złudzeń“, daje nam krytykę książki Diplomaticusa. Dział „Z życia Młodych“ obrazuje rozrost na ziemiach polskich Obozu. „Rolnictwo a Żydzi“ p. Tadeusza Kamińskiego przedstawia wyzysk rolnictwa przez Żydów. Zeszyt zamyka obfita kronika wypadków ostatniego tygodnia p. t. „Z kraju i ze świata“.

„Szczerbiec“ jest do nabycia w wszystkich kioskach „Ruchu“, oraz u sprzedawców ulicznych. Redakcja i administracja, Warszawa Lwowska 15-3, telefon 856-71, konto w P. K. O. 13975. Prenumerata 2 zł kwartalnie.

Zlot sokoli w Czerniowcach

Czerniowce, 23. 3. (PAT). — W sali Domu Polskiego odbyło się zebranie obszernego komitetu zlotu sokolego, na którem powołano do życia komitet wykonawczy oraz poszczególne sekcje.

Zlot odbędzie się w dniach 2 i 3-go lipca r. b. w Czerniowcach i jest pomyślany jako wielka manifestacja uczuć narodowych Polski i przyjaźni polsko-rumuńskiej. Sokół czerniowiecki otrzymał już pozwolenie od centralnych władz w Bukareszcie na realizację przedstawionego programu.

Przeciwko grypie, przeziębieniu

należy niezwłocznie zastosować tabletki Togal, które usuwają te chorobliwe objawy. Nieszkodliwe dla serca żołądka i innych organów. Spróbujcie i przekonajcie się sami, lecz żądajcie we własnym interesie tylko oryginalnych tabletek Togal. We wszystkich aptekach. aw 9 247

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Zaciąg ochotników do wojska w r. 1932

Minister spraw wojskowych ogłosił zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej.

Do czynnej służby wojskowej w charakterze ochotników mogą zgłaszać się w r. 1932 mężczyźni: a) urodzeni w latach 1912 i 1913 — o ile posiadają conajmniej ukończone 4 oddziały szkoły powsz., b) z pośród urodzonych w 1914 r. tylko ci — którzy ukończyli szkołę średnią ogólnokształcącą lub równorzędną.

Ochotnicy mają prawo wyboru broni i marynarki wojennej.

Podania o przyjęcie do wojska i marynarki wojennej w charakterze ochotników mają być składane do właściwej P. K. U. do dnia 1 maja rb.

Przegląd wojskowo-lekarski ochotników przez komisje poborowe odbędzie się zasadniczo w czasie poboru głównego rocznika 1911. Termin stawiennictwa się ochotników przez komisje poborowe będzie podany w obwieszczeniach o poborze rocznika 1911.

Wszelkie szczegółowsze informacje otrzymać można w P. K. U. (z)

Kradzież w „Złotej Rybce"

P. Konradowi Wittowi z Poznania, skradziono w restauracji pod „Złotą Rybką" gotówkę w sumie 3 500 złotych. W sprawie tej kradzieży władze śledcze prowadzą dochodzenia. (k)

Usiłowane samobójstwo w kuratorjum szkolnem

W gmachu kuratorjum szkolnego w Poznaniu targnął się na życie wystrzałem z rewolweru jeden z profesorów w stanie ciężkiego rozstroju psychicznego. Niebezpiecznie rannego przewieziono do szpitala.

KALENDARZYK

Środa, 23 marca 1932.

Słońce: wschód 5,48; — zachód 18,10; — długość dnia 12 godz. 22 min.

Księżyc: wschód 19.57; — zachód 5,58; — po pełni

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw Pozn.: Środa, godz. 7 rano : Temperatura powietrza niska — 5 st C., pogodnie. wiatr wschodni, ciśnienie atmosferyczne wysokie 763 mm — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 3 st. C., najniższa — 6 st. C.

Przepowiednia pogody na czwartek: Pogodnie przy przejściowem zachmurzeniu, temperatura bez większych zmian.

Kal. rzk.: Katarzyna; — jutro Wielki Czwartek.

Kal. słow.: Czcimisław; jutro Zbisław.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem. Stary Rynek 41 — Apteka Św Piotra. ul. Półwiejska 1. — Apteka Św Marcina. ul Fr. Ratajczaka 12. — Apteka Środecka, Rynek Środecki 1

Wilda: Apteka „Pod Koroną", Górna Wilda nr 61

Łazarz: Apteka p Plucińskiego. ul Marszałka Focha, narożnik ul. Niegolewskich

Jeżyce: Apteka „Pod Gwiazdą". ul. Kraszewskiego 12

OSOBISTE

— * **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom magistra filozofji uzyskali pp.: Hanna Kosińska z Irkucka w zakresie botaniki, Mikołaj Wojciechowski z Jekaterynosławia w zakresie fizyki, Walerja Lipska z Linówca (Pomorze) w zakresie matematyki, Józefa Majchrzakówna z Sieradza w zakresie geografji, Helena Łakościukówna z Paltonoasy (Rumunja), Stanisław Król z Poznania, Marja Szmytówna z Jacewa (p. Inowrocław) i Mieczysława Ciokówna ze Skarżyska-Kamiennej w zakresie chemji.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **II. Kongres Ogólnopolskiej Konferencji psychotechnicznej,** zorganizowany przez prof. J. Wojciechowskiego odbędzie się w dniach 29. 30 i 31 marca w Warszawie Program zjazdu obejmuje: Zagadnienia wyćwiczalności, metod badań inteligencji i charakteru, ocen psychotechnicznych, oraz metod sprawdzań wyników badań.

— * **Polski Czerwony Krzyż oddział na m. Poznań.** Walne zgromadzenie odbędzie się w poniedziałek, 4 kwietnia o godzinie 18 w sali Księgarni św Wojciecha przy Alejach Marcinkowskiego 22., I ptr.

ŻYCIE SOKOLE

— * **Tow. gimn. „Sokół" Puszczykowo** prosi swych członków na dzień 27 3 br. o godz 5,30 do zbiórki przed dom p. Wojtyniaka, celem wzięcia udziału w rezurekcji. Punktualność konieczna.

— * **„Sokół" Poznań-Śródka — oddział piłki nożnej.** Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, 25 bm. o godz. 20 w lokalu drh. Chmieli, ul. Bydgoska 8 a.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Tow. Młodych Przemysłowców.** — Zgłoszenia na karty ulgowe do Ogrodu Zoologicznego dla członków Towarzystwa i ich rodzin przyjmuje skarbnik Funduszu Zap., p. Stefan Maliński, św. Wojciech 2 a II piętro.

— * **Wycieczka w przestworza** za pośrednictwem obserwatorjum astronomicznego U. P. urządza Pol. Tow Krajoznawcze Oddział w Poznaniu w piątek, 25 bm. o godz. 18. Zbiórka przy ul Grunwaldzkiej na końcowym przystanku tramwajowym o godz. 17,30.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Z targu.** Dnia 23. b m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 3,80—4 00 zł; masła mleczarskiego 4,00—4,20 zł; twarogu 0,60—0,80 zł; mendel jaj 1,60—1,80 zł; litr śmietany 1.60—1.80 zł; litr mleka pełnego 20—24 gr; za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1.40 do 1.60 zł: słoniny wędzonej 2,00—2.20 zł; wieprzowiny 1.40—2.00 zł: wołowiny 1,00 do 1,80 zł; cielęciny 1.20—1,60 zł; skopowiny 1.60—2.60 zł: koziny 0.90—1.40 zł; smalcu 2.60—2,80 zł; za drób: kura 2.50 do 4.00 zł; perlica 3.00—3,50 zł; kaczka 3.00 do 5.00 zł: gęś 7,00—11.00 zł; para gołębi 1.20 do 1.50 zł; para kuropatew 3.00 zł: królik 1.30—1.60 zł; bażant 4,50 zł: za ryby: 1 kilogram karpia 3,20 do 3,40 zł; tina 3,20—3,40 zł; okonia 1,20—1,60 zł: karasia 2,00—2,80 zł: białych ryb 0,80 do 1.60 zł: sandacza 4.00—5.00 zł; 1 kg leszcza 2,40 zł; 1 kg suma 2.40 zł; 1 kg szczupaka 3,20—3,60 zł; za ryby śnięte 60—80 gr; mniej. Płacono za jarzyny: 1 kg ziemniaków 6—8 gr; cebuli 0.30—0.40 złotych; szpinaku 1.60—2,00 zł; 1 kg jarmużu 30—40 groszy; 1 kilogram bobu 1.20 zł: główka włoskiej kapusty 15—30 gr; białej 15—30 gr; modrej 30—50 gr; 1 kalafjor 0.30—1.00 zł; 1 kg kalarepy 0.20 zł; 1 kg marchwi 20 do 30 groszy; brukwi 20 groszy; selery 40—50 gr; pietruszki 30—50 gr; pory 40—50 gr; brukselki 60 groszy; owoce: 1 kg. jabłek 1,00—1,60 zł; żórawin 2,00 zł; owoców suszonych 0,80—2,00 zł: grzybów suszonych 4,00—8,00 zł; 1 kg świeżych śledzi 0,80—0,90 zł; 1 kg rabarberu 1.60 do 2.00 zł: 1 pęczek rzodkiewek 40 gr; główka zielonej sałaty 30—35 gr. — Ruch ożywiony, dowozy duże. Wobec zbliżających się świąt ceny utrzymane, nabiał i ryby nieco droższe. (hu.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Znowu gra w „blaszki".** Za grę hazardową w tak zwane „blaszki" ujęto w pewnym lokalu na ul. Kolejowej Tymoteusza Rybickiego (Chwaliszewo 69) i Dymitra Czubę (Źródlana 3). (k.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Niesumienni posłańcy.** Dwaj chłopcy St. Łukaszczyk i Matuszak pełnili służbę posłańców w firmie Barcikowski. Z zadania swego wywiązywali się bez zarzutu. Gdy dostali się pod wpływy niejakiego Góreckiego. który kiedyś zajęty był także w tej firmie. młodzieńcy poczęli kraść towary i dostarczać je Góreckiemu, który znowu towar sprzedawał podróżującym. względnie aptekarzom. Górecki otrzymywał od naiwnych chłopców proszki na uśmierzenie bólu głowy, t. zw „Kogutki" i szczepionki dla świń Razu pewnego jednak chłopcom powinęła się noga. Sąd na rozprawie wymierzył Matuszakowi i Łukaszczykowi po miesiącu więzienia, przyczem karę tę warunkowo im odroczono Sprawę Góreckiego wyłączono. albowiem uważał on za stosowne na rozprawę się nie zjawić. (z.)

Chore kobiety otrzymują przez użycie naturalnej wody gorzkiej **„Franciszka-Józefa"** lekkie wypróżnienie przyczem połączone to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnem działaniem na chore organy.
nw 9 460

— (Walne zebranie „Kasy Stefczyka".) Pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Szmorlińskiego odbyło się w Wieruszowie przy udziale 70 członków walne zebranie tamtejszej Kasy Stefczyka. Ze sprawozdań za rok 1931 wynikało, że kasa, założona w roku 1927. stale się rozwija. Liczba członków wzrosła do 282. suma pożyczek do 19 730 zł. wkłady do 5 100 zł, a fundusze do 4 090 zł. Najwyższą sumę zobowiązań spółdzielni oznaczono na 100 000 zł. Do rady nadzorczej wybrano pp: Jana Skupnia, Jana Polaka i T. Łuczaka. „Dzień Spółdzielczości", przypadający na 2 czerwca br. postanowiono obchodzić uroczyście. (ck.)

— * **Kórnik.** (Zebranie w sprawie kwestji żydowskiej.) W niedzielę, 20 bm odbyło się zebranie za zaproszeniami imiennemi w sprawie zalewu żydowskiego. Zebranie zostało zwołane za inicjatywą sekcji antyżydowskiej O W P. Referent z Poznania omówił wyczerpująco kwestję niebezpieczeństwa zalewu żydowskiego. Po referacie rozwinęła się żywa dyskusja. w której poszczególni prelegenci starali się ze swej strony dorzucić kilka własnych spostrzeżeń, piętnując mocno sprzedawczyków żydowskich oraz to kupiectwo. które mało liczy się z zalewem żydowskim Zebranie odbyło się przy bardzo licznej frekwencji. co jest najlepszym dowodem wielkiego zainteresowania się tą kwestją. Zebraniu przewodniczył zastępca Tow. Narodowego w Kórniku, p. Hakowski.

— * **Leszno.** (Nowa ochronka.) W tych dniach odbyła się uroczystość poświęcenia nowej ochronki Magistratu przy ul Starozamkowej Poświęcenia dokonał ks. prob. Jankiewicz Jest to 6-ta z rzędu ochronka w Lesznie. — Vivant sequentes!

— (Zgony najstarszych.) Tak się złożyło, że w ciągu jednego tygodnia zmarło 2 najstarszych ludzi naszego miasta i to 95-letni śp. Mosiek i 94-letnia śp Ebbeckowa. Ostatnia, z domu Günther. była córką drukarza Günthera, który w połowie ub. stulecia drukował, mimo niechęci Niemców kilka pism i książek polskich n. p. „Przyjaciel Ludu", „Kościół i Szkoła" itd

— (Burza!) Dnia 15 bm. o godz 22-iej mieszkańców naszego miasta przeraził ogromny huk. poprzedzony oślepiającym blaskiem Był to piorun, który uderzył w jedną z wież w okolicy rynku Zawieja śnieżna, którą mieliśmy wtenczas przez cały wieczór. po tym grzmocie ustała. — Kilka osób, które w chwili uderzenia były w ul. Kościelnej przy rynku zasypane zostały nagle sadzami. (s.)

— * **Margonin.** (Konkurs radja.) W związku z ogłoszonym konkursem radjowym dla rolników na tem. „W jaki sposób zjednać drobnych rolników na radjoabonentów" przyznała komisja konkursowa R. P. II nagrodę (500 kg. saletrzaku) p. Leonowi Naumannowi z Margonina.

— (Koło śpiew „Lutnia".) Miesięczne zebranie Koła śpiew. „Lutnia" zagaił prezes p Kurliński przy licznym udziale członków. Po przeczytaniu protokółu na nowych członków przyjęto pp. Kaczmarka, Sitę Jana i Wendlanda. Na zastępcę dyrygenta wybrano p Sitę Po omówieniu kilku dalszych spraw zamknął prezes zebranie hasłem „Cześć pieśni".

— (Z Rady miejskiej.) Publiczne posiedzenie Rady miejskiej zagaił p. burmistrz Rzeźnik przy udziale wszystkich radnych. Uchwalono regulamin wraz z instrukcją podręczną o prowadzenie Biura Ewidencji Ruchu Ludności w Margoninie. Sprawozdanie z rewizji kasy miejskiej i gazowni za styczeń i luty przyjęto do wiadomości Następnie podał p burmistrz wynik z procesu cyw b burmistrza Mrówczyńskiego contra gmina miejska Margonin. Rezygnację sekretarza miejskiego p. Lucyny Mrówczyńskiej z stanowiska, zajmowanego w Magistracie. przyjęto do wiadomości. Następnie uchwalo-

Nasi korespondenci donoszą

Z WIELKOPOLSKI

— * **Kostrzyn.** (Dożywianie dzieci.) — Na terenie naszego miasta panuje straszna bieda wśród rodzin bezrobotnych. to też dzieci tych rodzin przychodzą do szkoły głodne i bardzo wycieńczone. Chcąc przyjść z pomocą biednej dziatwie podjęto na gruncie szkoły powszechnej akcję dożywiania dzieci. Od 1 grudnia ub r. podczas jednej z przerw dzieci rodziców biednych otrzymują śniadanie. na które składa się szklanką gorącego mleka i bułka. Od 1 marca br. uruchomiono kuchnię szkolną która wydaje obiady głodnym dzieciom Kuchnia jest czynna dzięki ofiarności miejscowego obywatelstwa i obywatelstwa okolicy. Cała akcja opiera się wyłącznie na darowiznach i rozwija się pomyślnie, tak, że z dożywiania korzysta dziennie około 120 dzieci. Wielką zasługę ma w tej akcji miejscowe nauczycielstwo, które podjęło się tej pracy z młodzieńczym zapałem i wiarą w powodzenie Życzyćby należało, aby akcja dożywiania, oparta na ofiarności, trwała jak najdłużej.

— (Badanie lekarskie.) Z powodu ogólnego wycieńczenia zapadają często dzieci szkolne na różne choroby zwłaszcza w ostatnim czasie. Poczyniono więc starania o zbadanie lekarskie wszystkich dzieci szkolnych. Pracy tej podjął się miejscowy lekarz p. dr Meissner, który w czasie od 24 lutego do 14 marca zbadał około 450 dzieci szkolnych Należy zaznaczyć, że szkoła nie posiada żadnych funduszów na lekarza szkolnego i pracy tej podjął się p. dr. Meissner zupełnie bezinteresownie, dla dobra dziatwy szkolnej. Badania te przyczyniły się do wykrycia różnych, często ukrytych chorób, w rozszerzaniu których może zapobiec współpraca szkoły z domem rodzicielskim. (ig.)

— * **Kępno.** (Stan bezrobocia.) W Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy zarejestrowanych jest ogółem 1846 bezrobotnych. Liczba ich zmniejszyła się w ub. tygodniu o 27 osób. Zasiłek pobrało z powiatu kępińskiego 17 osób.

— (Zebranie Kółka Rolniczego.) Z inicjatywy prezesa powiatowego W. T. K. R. odbyło się w Świbie, pow Kępno, w niedzielę zebranie tamt. Kółka Rolniczego. Zebranie, które wzbudziło duże zainteresowanie, zagaił przy udziale przeszło 200 rolników prezes Kółka, p. Brząkala, witając przybyłych gości; dalsze przewodnictwo objął prezes pow p. Ciążyński — Interesujący wykład o organizacji gospodarstwa osadniczego wygłosił p inż Adamek, dając osadnikom cenne wskazówki, jak należy zorganizować racjonalne gospodarstwo. Następny referat p. t.: „Osada z parcelacji" wygłosił p. Mieszała. Ożywiona dyskusja, jaka się na ten temat wyłoniła, jest najlepszym dowodem ogólnego zainteresowania i zrozumienia potrzeb rolnictwa w dobie obecnej. Przewodniczący w swojem przemówieniu apelował do wszystkich, by w tak trudnych dla rolnictwa a w szczególności dla osadnictwa warunkach, każdy z osobna zabrał się z zdwojoną energją do intensywnej pracy, gdyż tylko takie jednostki będą w stanie przetrwać obecny kryzys. Na zebranie powyższe przybyli nawet osadnicy z dalszych stron, jak z Kierzna, Wyszanowa, Torzeńca a nawet Sadogóry.

— (Kurs obrony przeciwgazowej.) — Staraniem zarządu miejskiego komitetu L. O. P. P. rozpoczął się kurs ogólno-informacyjny o obronie przeciwgazowej W kursie uczestniczą pracownicy wodociągów, gazowni i członkowie straży ogniowej. Ogółem odbędzie się 18 lekcyj.

— (Kradzież.) Nieznani złodzieje włamali się do warsztatu ślusarskiego p. Głowinkowskiego przy ul. Baranowskiej i skradli różne narzędzia ślusarskie, wartości 300 złotych.

— (Pożar.) W zagrodzie chałupnika Franciszka Dybuty w Grabowie. pow. Ostrzeszów. wybuchł pożar Spalił się dach domu mieszkalnego. Straty wynoszą 1000 złotych.

— (Ujęcie złodziei.) Ostatnio dokonano kradzieży w hurtowni tytoniowej p. Sierszeńskiego w Grabowie (pow. Ostrzeszów). Sprawców zdołano ująć.

— (Przemytnik ryb.) Straż Graniczna w Wieruszowie zarekwirowała F Najmannowi 270 kg. ryb. wartości 575 złotych. gdyż zostały one sprowadzone drogą nielegalną z Gdańska do Polski.

— (Przejścia graniczne.) Prekraczanie granicy do Niemiec i z powrotem za przepustkami na przejściu granicznem w Pisarzowicach (pow Kępno) ustalono na poniedziałki i soboty każdego tygodnia i to w czasie od 8 do 10 przed południem i 4 do 6 po południu.

— („Święconka" dla biednych.) Zasłużone na polu charytatywnem Stow. Pań Miłosierdzia św Wincentego a Paulo urządza 25 bm „święconkę" dla biednych miasta Kępna. Stow. wydało odezwę do obywatelstwa, wzywając do składania ofiar. (C.)

KRATKI SĄDOWE

Stan umysłowy nie uniewinnia

Ignacy Stachowiak z Poznania był już w Lipsku za włóczęgostwo karany dwuletniem więzieniem. Obecnie znowu stanął przed izbą karną sądu okręgowego, by odpowiedzieć za szereg dokonanych oszustw. Żerował na kieszeniach ludzi naiwnych, biorąc od nich gotówkę jako kaucję. To znów podejmował się zdyskontowania weksli grzecznościowych, narażając przy tych transakcjach cały szereg osób na wielkie straty. Ofiarami jego stali się właściciel drukarni Bogacki z Katowic, Walenty Skrzypczak i t. d. Temu ostatniemu Stachowiak obiecał dostarczyć wagon węgli, wyłudziwszy uprzednio od Skrzypczaka 1000 zł na poczet dostawy. Stachowiakowi udało się w niezwykle wyrafinowany sposób nabrać swe ofiary na przeszło 20 tys. zł.

Na rozprawie Stachowiak tłumaczył się tem, że jest całkowicie zrujnowany, zapominając dodać, że nieuczciwemi swemi sztuczkami sam zrujnował także Bogackiego, Skrzypczaka i innych. Przesłuchano w tej sprawie cały szereg świadków. Przeprowadzona ekspertyza psychjatryczna wykazała, że z umysłem Stachowiaka jest coś w nieporządku.

Sąd, uwzględniając tę okoliczność, wymierzył mu karę więzienia przez 10 miesięcy. W motywach wyroku podkreślono, że tego rodzaju oszuści normalnie karani bywają kilkuletniem więzieniem. (dob.).

Doroczny bieg „Kurjera Poznańskiego“

odbędzie się w niedzielę, 3 kwietnia o godz. 12. Zgłoszenia do biegu przyjmuje redakcja do dnia 31 marca włącznie.

no sprawę wykarczowania drzew, stojących na drodze miejskiej do Marcinka i na drodze do cmentarza i posadzenie tamże drzew owocowych. W wolnych głosach przemawiał p. burmistrz o zmianach personalnych w Magistracie oraz o otrzymaniu kwoty 1 000 zł na rzecz bezrobotnych. Pozatem przemawiali pp. Borucki i Struta w sprawach bezrobocia.

— (Stow. Młodych Polek.) Zebranie zagaiła drch. prezeska Tymianka. Po przeczytaniu protokółu wygłosiła drch. Czajkowska referat p. t. „Więcej miłości“. — Obszerne sprawozdanie z zjazdu w Bydgoszczy zdała drch. prezeska (mk.)

— * **Leszno.** (Koncert religijny chóru kościelnego.) Requiem Mozarta, które wykona Tow. Chóru Kościelnego w dniu 23 bm. w sali Hotelu Polskiego w Lesznie jako dzieło najdoskonalsze genjalnego kompozytora, zainteresowało niezwykle sfery muzyczne i szerokie warstwy społeczeństwa. Przyznać trzeba, że w dziedzinie kultury muzycznej leszczyńskie Tow. Chóru Kościelnego stawia krok ważny i śmiały. Dzieło to z jednej strony a wykonawcy z drugiej, przy uwzględnieniu licznych trudności, napotykanych zawsze na drodze realizacji dzieł muzycznych tego pokroju — stawia zespół ten w rzędzie poważnych zespołów chór. (muz.) większych miast. Wybór dzieła i czasu trafny, atoli warunki realizacji niepomyślne — dają powód wielkiego zainteresowania się ze względów zasadniczych. Dyrygent p. Rymarczyk i pp. prof. Szpunar i Materna dają rękojmię wiernego odtworzenia dzieła ducha, mistrza symfonij. Związek Chórów Kościelnych na archidiecezje gnieźnieńską i poznańską, z uznaniem stwierdzą niezwykłą ruchliwość Tow. Ch. K. w Lesznie w szerzeniu idei i kultywowaniu muzyki religijnej. Zespół ten wykazuje wielką żywotność i gorliwość w pracy tak ze względu na to, że rok rocznie występuje z produkcją koncertu religijnego, jak przedewszystkiem dlatego, że wykonuje dzieła muzyczne takich mistrzów, jak Mozart, Haydn, Wagner i in.

— * **Mogilno.** (Dożywianie.) Nie wszystkim jest znana sprawa dożywiania biednych dzieci szkolnych przy tut. szkole powszechnej, a akcja ta jest zakrojona na wielką skalę i zasługuje z wszechstron na poparcie tak ze strony władz jak i obywatelstwa. Pożywienie otrzymuje 320 dzieci i to porcję ciepłego mleka z cukrem. Fundusze na ten cel płyną z Magistratu, Rady szkolnej i z ofiarności obywatelstwa. Z całem uznaniem należy podkreślić pracę kierownika szkoły p. Grylewicza, który w akcję dożywiania włożył dużo starań i poświęcenia.

— (Przedświąteczne interesy w dobie kryzysu.) Zwykle bardzo ożywiony ruch kupujących, zwłaszcza z wiosek, w ostatnich dniach przedświątecznych zamarł prawie zupełnie. Tu i owdzie przewija się coprawda sylwetka klienta, zaglądającego w okno wystawowe, ale niestety sławny w czasach „kryzys“ zmusza go do dyskretnego pominięcia wejścia.

— * **Nowy Tomyśl.** (Likwidacja powiatu.) Z dniem 1 kwietnia zostaje powiat grodziski zniesiony i przyłączony do powiatu nowotomyskiego z siedzibą w Nowym Tomyślu. Wszelkie czynności służbowe dla publiczności starostwa powiatowego w Grodzisku przechodzą z dn. 25 bm. do starostwa w Nowym Tomyślu, dokąd zainteresowana publiczność po wyżej wymienionym dniu winna się zwracać. Tylko w sprawach niecierpiących zwłoki, jak wydanie paszportu, w nader pilnym i ważnym wypadku, będzie wyjątkowo załatwiane w tamt. starostwie do dnia 31 marca. W związku z likwidacją powiatu grodziskiego przybędzie do naszego miasta kilkunastu urzędników do tut. starostwa, wydziału powiatowego i urzędu skarbowego.

— (Rekolekcje.) W tut. parafji odbyły się kilkudniowe rekolekcje. Nauki wygłaszał O. Franciszkanin Pankracy. Zakończenie rekolekcyj odbyło się w ubiegły wtorek po uroczystej sumie, odprawionej przez ks. prob. Kuliszaka i odśpiewaniem „Te Deum“. Udział parafjan w rekolekcjach był bardzo liczny.

— (Koncert.) Wielki koncert wokalno-instrumentalny urządza za staraniem Tow. śpiewu „Chopin“. Kółko kulturalno-oświatowe przy seminarjum naucz. w Wolsztynie w niedzielę, dnia 3 kwietnia w sali „Kresowianka“. Na program składa się około 30 występów śpiewaczych i muzycznych, utwory znanych kompozytorów polskich i innych. Śpiewy wykona chór męski.

— (Ujęcie niebezpiecznej szajki złodziei.) Policji tut. udało się wejść po dłuższej obserwacji na trop niebezpiecznej bandy włamywaczy, stającej się postrachem całej okolicy. Łupem ich padał drób. Główną ich kwaterą było mieszkanie rolnika Kuśnierza Stanisława w Jabłońskiej Woli, gdzie w ostatnich dniach policja wkroczyła i wykryła złoczyńców. W chwili wkroczenia trzech osobników ukrytych było w łóżku pod siennikiem. Bandytów aresztowano i osadzono w więzieniu sądowem w Nowym Tomyślu. Skradziony drób sprzedawano kupcom, wywożącym go do Poznania na targ.

— (Z jarmarku.) Pierwszy w tym roku jarmark ogólny odbył się pod znakiem kryzysu, zjechało się bowiem stosunkowo mało kupców, a kupujących było jeszcze mniej. Z braku gotówki ograniczano się do zakupu najpotrzebniejszych artykułów. Nie obyło się bez kradzieży. Niej. Ruchajowej z Przyłęku skradziono podstępem 70 zł. Złodzieje ulotnili się niepoznani. (tr.)

— * **Oborniki.** (Zamach samobójczy.) Dnia 21 bm. w godzinach przedpołudniowych popełniła samobójstwo, trując się kwasem solnym, Zofja Włodarczakówna z Obornik. Desperatkę zaraz po zażyciu trucizny przewieziono do szpitala miejskiego. Stan jej jest groźny. Przyczyną rozpaczliwego kroku są sprawy familijne i brak pracy.

— (Z Kółka Rolniczego.) Pod przewodnictwem prezesa p. Kozubskiego odbyło się na sali p. Narożyńskiego roczne walne zebranie Kółka Rolniczego. Poszczególni członkowie zarządu składali sprawozdania za rok ubiegły, poczem udzielono zarządowi absolutorjum. Skład zarządu pozostał niezmieniony. Prezesem jest p. Kozubski, sekretarzem p. Przybył, a skarbnikiem p. Moczko. W wolnych głosach podał przewodniczący do wiadomości zebranych, że powiat udzielił na zakup kartofli odpornych na raka subwencję w wysokości 6 000 zł. Pozatem wybrano jako delegatów na walne zebranie W. T. K. R. 5 członków. (Kko.)

— * **Obrzycko n. W.** (Z działalności parafjalnego komitetu do spraw bezrobocia.) Kwesta, przeprowadzona wśród obywatelstwa tutejszego miasta na rzecz parafjalnego komitetu do spraw bezrobocia za miesiąc luty 1932 r. wynosi 93,10 zł przez dobrowolne opodatkowanie się pp. urzędników miejskich i urzędników, zatrudnionych w administracji ordynacji hr. Zygmunta Raczyńskiego w Obrzycku, 144,12 zł oraz datki zebrane przez oglądacza mięsa i trychinoskopji p. Jana Szczęsnego, ofiarowane przez rzeźników miasta Obrzycka 51,50 zł, razem więc datki zebrane za miesiąc luty 1932 wynoszą 288,72 zł. Dzięki usilnym zabiegom tutejszego komitetu z przewodniczącym ks. prob. Dziubińskim na czele otrzymali tutejsi bezrobotni węgiel z powiatowego komitetu do spraw bezrobocia w Szamotułach, a mianowicie każdy bezrobotny, potrzebujący koniecznej pomocy otrzymał 2 ctr. węgla, w zamian za które musi przez 2 dni odpracować przy powiatowym komitecie. Dalej otrzymali bezrobotni dalszą zaliczkę w wysokości 7,50 zł, za które muszą również odpracować przy pracach miejskich przez 3 dni.

— (Z życia Towarzystw.) Bractwo Kurkowe urządza w drugie święto Wielkiejnocy przedstawienie teatralne p. t. „Pan Jowialski“, komedję w 4 aktach, połączone z publiczną zabawą taneczną. — Stowarzyszenie Młodych Polek urządza w niedzielę, dnia 3 kwietnia 1932 na sali p. Leonarda Króla przedstawienie p. t. „Macocha“, dramat w 4 aktach.

— (Propaganda Ligi Obrony Powietrznej Państwa.) Z inicjatywy miejscowego Koła L. O. P. P. wygłosił w niedzielę, 20 bm. na sali p. Józefa Strójnego sekretarz miejski p. Szwacki piękny i treściwy referat p. t. „Co każdy obywatel o obronie przeciwgazowej wiedzieć powinien“, przy licznym udziale miejscowego społeczeństwa.

— * **Puszczykówko.** W sprawie założenia Towarzystwa Miłośników Puszczykówka i okolicy odbyło się w poniedziałek, 21 bm. zebranie, na które zaproszono także i mieszkańców Puszczykowa i Puszczykowa Starego. Zebranie zagaił i na życzenie zebranych przewodniczył p. radca Słomiński z Poznania. Referaty wygłosili pp.: radca Słomiński — o potrzebie założenia Towarzystwa, inż. Czarnecki — o letniskach i rozciągnięciu planu zabudowy także na Puszczykowo, Puszczykówko i okolicę, dyrektor Marciniec — o zieleńcach, parkach i ogrodach oraz budowniczy Wegner — o istniejących przepisach zabudowy przy uwzględnieniu miejscowych przepisów. Nad referatami wyłoniła się dyskusja, w której przemawiali pp.: ks. prob. Koppe, nadleśniczy Spława-Neyman, Bąk. Zebrani interesenci z miejscowości Puszczykówka jednogłośnie oświadczyli się za założeniem Towarzystwa, a przedstawiciele Puszczykowa i Starego Puszczykowa wyrazili życzenie, aby te dwie miejscowości również objęte zostały działaniem Towarzystwa. Za zgodą zebranych wybrano komisję statutową w składzie pp.: radca Słomiński, dyr. Cyprjan, Cofta, Mielcarek, ks. prob. Koppe, dr. Nencki, Bąk.

— * **Rawicz.** (Niebezpieczny wypadek.) Przy ul. 17 Stycznia złamała się oś u wozu z sianem. Wóz wywrócił się i zawalił wejście i okno wystawowe składu cukrów p. Grześka, wskutek czego z kamienicy aż do uporządkowania ulicy można było wychodzić tylko przez okno pierwszego piętra po stosie siana, leżącem na załamanym wozie. Na szczęście wypadek ten nie spowodował większych uszkodzeń.

— (Wykłady naukowo-popularne.) — Miejscowe Koło T. N. S. W. zorganizowało w czasie postu wykłady popularne które odbywały się co niedzielę w godzinach popołudniowych. Wykłady były ilustrowane przeważnie przeźroczami i były wygłaszane przez profesorów gimnazjum i seminarjum nauczycielskiego. I tak p. Gołąb wygłosił wykład o Chinach, p. Miedziński mówił na temat różnic między ludźmi, p. Opatrny na temat: „W zaraniu naszych dziejów“, p. Braniewicz: „Polska a morze“, p. Kowalski: „Sny w świetle psychologji“ i p. Wachal na tem.: „Kraków-miasto i jego zabytki“. Wykłady cieszyły się początkowo znacznem powodzeniem, lecz powoli frekwencja słabła. Przedostatni wykład o snach wzbudził szersze zainteresowanie, to też aula gimnazjum była wyjątkowo przepełniona. Referenci pracowali bezinteresownie, to też Koło, choć z niskiego wstępu, bo 20 gr od osoby, z wyłączeniem młodzieży szkolnej, która miała wstęp bezpłatny, zebrało ca. 100 zł.

— (Koncert.) W ub. czwartek orkiestra seminarjum nauczycielskiego urządziła w sali kina „Promień“ wieczór poświęcony pamięci Moniuszki. Odegrano przed wypełnioną publicznością salą szereg czołowych utworów wielkiego kompozytora, a p. prof. Dzuś, kierownik orkiestry, wygłosił referat o Moniuszce.

— (Z Tow. Właścicieli Nieruchomości.) W ub. niedzielę odbyło się w sali Hotelu Centralnego walne zebranie Tow. Właścicieli Nieruchomości. W zebraniu wzięło udział blisko 250 członków. P. Świetlik wygłosił interesujący referat o ciężarach Grodzkiej 4 w Bydgoszczy wybuchł popodatkowych. Po złożeniu sprawozdań przez zarząd, udzielono absolutorjum ustępującemu zarządowi i wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp. Jarczewski — prezes, Skóra — sekretarz i Kowalski — skarbnik.

— (Męka Pańska.) Koło Polek powtórzyło w ub. niedzielę sztukę 5-aktową p. t. „Męka Pańska“. Drugie przedstawienie miało również wielkie powodzenie. (kr.)

— * **Rogoźno.** (Lekarz mimowoli.) W dniu 3 kwietnia Tow. Powstańców i Wojaków odegra trzyaktową komedję Moliera p. t. „Lekarz mimowoli“.

— (Kradzież.) W kaplicy pobliskiego Kiszewa od dłuższego czasu dokonywano kradzieży pieniędzy ze skarbonek. Dochodzenia w toku.

— (Z Towarzystw.) Walne obrady Czerwonego Krzyża zagaił prezes p. Gliszczyński. Na przewodniczącego wybrano p. dyr. Podolaka, na wiceprzewodniczącego ks. dziekana Pomorskiego. Protokółował p. prof. Grochowski. Po wygłoszeniu sprawozdań z działalności rocznej udzielono zarządowi pokwitowania. — Na zjazd delegatów do Poznania wysłano p. Englertównę. Nowy zarząd ukonstytuował się następująco: prezes p. Gliszczyński, skarbnik — p. Dejekta, sekretarka — p. Englertówna. Pozatem do zarządu kooptowano pp. Kyclera, Grochowską, Gerstenbergera i Kota. Na zastępców zaś powołano pp.: ks. dziekana Pomorskiego, Wierchanowską, Moczyńską, Nowakową i Staniewiczową. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: ks. dziekan Pomorski, Likowski i Lechowski. Budżet na rok 1932 uchwalono w wysokości 850 złotych.

— (Akademja.) W niedzielę, dnia 20 bm. miejscowa placówka O. W. P. przy współudziale kierownictwa obwodowego O. W. P. urządziła w sali p. Wieczorka uroczystą akademję Hallerowską. Akademja wypadła imponująco. Członkowie O. W. P. oraz miejscowe obywatelstwo i sympatycy przybyli na akademję licznie. (ske.)

— * **Wolsztyn.** (Z Rady miejskiej.) Na posiedzeniu rady miejskiej omawiano sprawę wyboru nowego burmistrza m. Wolsztyna. Ponieważ wpłynęło aż 37 wniosków zlecono rozpatrzenie nadesłanych podań osobnej komisji, która przedłoży radzie miejskiej propozycje co do najodpowiedniejszej osoby, nadającej się na stanowisko burmistrza. Do komisji wybrano pp. Wróbla, Skibińskiego, J. Fliegera i R. Bieskiego. Po załatwieniu kilku spraw administracyjnych zatwierdziła rada miejska bilans Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności z dnia 31. 12. 1931 r. i także podział zysku, osiągniętego w Miejskiej Kasie Oszczędności w r. 1931. Czysty zysk, wynoszący 12 415.50 zł podzieliła Rada Kasy Oszczędności jak następuje: Na fundusz emerytalny 6 000 zł, na bezrobotnych dla komitetu pow. 4 000 zł, na cele społeczne do dyspozycji zarządu 1 000 zł, na biednych miasta do dyspozycji magistratu 1 000 zł, na upiększenie miasta 291.35 zł, na Izbę Wojewódzką 124.50 zł. — Podział powyższy rada miejska zatwierdziła bez sprzeciwu, dając tem dowód żywego zainteresowania się dolą ubogich miasta. Zysk Kasy Miejskiej osiągnięty przecież został z opłat od pożyczek i tranzakcyj, które przeważnie obywatelstwo opłaca; ubodzy więc oprócz stałych zasiłków w ciągu roku i pomocy miejskiej w czasie bezrobocia, która także wynosi około 10 000 zł, uzyskali i z tego zysku prawie połowę, a oprócz tego zobowiązało się obywatelstwo wobec p. starosty złożyć do końca kwietnia z miasta samego 5 000 zł. Razem około 19 000 zł. Miasto nasze dużo więc czyni dla biednych, przeto jakiekolwiek skargi są nieuzasadnione. (K.)

— * **Żerków.** (Walne zebranie Banku Ludowego.) Walne zebranie Banku Ludowego odbyło się dnia 21 bm. Rano o godz. 9 odbyła się msza św. za zmarłych członków Banku. O godz. 10 zagaił prezes rady nadzorczej p. Zenker zebranie. Z bilansu zamkniętego per 31. 12. 31 r. wynika, że wkładów oszczędnościowych jest 806 302,06 zł. Udziały wynoszą 161 056,24 zł, fundusz rezerwowy i rezerwa specjalna 36 720,12 zł. Czysty zysk do dyspozycji walnego zebrania wynosił 14 555 77 zł. Uchwalono 10 proc. dywidendy, z tego 500 zł na fundusz dewaluacyjny, 200 zł na biednych członków Banku i 89.77 zł na pomnik Serca Jezusowego w Poznaniu. Do rady nadzorczej wybrano p. Zenkera z Żerkowa ponownie, pp. Bartczaka z Poruchowa, Marchwiaka Antoniego II. z Stęgoszy i dr. Jachowskiego z Żerkowa.

Z POMORZA

— * **Tczew.** (Ruch budowlany.) W ubiegłym roku rozpoczęto w naszem mieście budowę 35 domów mieszkalnych. Z tych postawiono 26 domów na Prątnicy i za parkiem miejskim. Ogólna kubatura wzniesionych budowli wynosi 17 637 m. kub. Budowle te zawierają 76 mieszkań. Ogólny kapitał, ulokowany w tych domach, wynosi 667 100 zł. 25 domów jest już zamieszkanych mimo niecałkowitego wykończenia.

— (Kradzież z włamaniem.) Ostatniej nocy włamali się dotychczas nieznani sprawcy do lokalu p. C. Weisnera przy ulicy Dworcowej i zabrali większy zapas wódki. Policja wszczęła energiczne śledztwo za złodziejami.

— (Osobiste.) Dyrektor Zwierzański z Grudziądza został mianowany dyrektorem tutejszego państw. gimnazjum męskiego. (dt.)

List ze Zbąszynia

Zbąszyń, 22 marca.

Już też „sanacyjne“ praktyki kością w gardle stanęły społeczeństwu naszych zachodnich rubieży. Jeśli gdzie, to tu przedewszystkiem, nad kordonem, trzeba nam spokoju, jedności i zwartego frontu narodowego. Dla „sanatorów“, Bóg wie skąd naleciałych, niema jednego świętszego interesu nad interes partyjny. Są w Międzychodzie kupcy którzy mają odwagę być narodowcami: robi się wszystko, aby ich zrujnować, aby im odebrać klienta. Urzędnicy, którzy kupują u kupców - narodowców mogą znaleźć się na czarnej liście. A biada tym, którzy są na czarnej liście. Niech idą wszędzie, do Żyda, do Niemca, ale nie do kupca - narodowca. Skutki tej akcji, podłej i antypaństwowej, winny być odwrotne od zamierzonych. Niezależne społeczeństwo międzychodzkie powinno wobec tego popierać właśnie tych kupców, którzy mają odwagę być narodowcami, którzy jeszcze nie zaprzedali się w niewolę.

Rzesze bezrobotnych chodzą głodne. W innych miastach jeszcze pod tym względem nienajgorzej. W takim n. p. Wolsztynie, gdzie mniej się myśli o galówkach i pomnikach, niema bezrobotnego, któryby nie znalazł ze strony miasta opieki i pomocy. W Zbąszyniu jest inaczej. T. zw. czynniki odpowiedzialne zajęte są pomnikiem dla wiadomej osoby. Osławiony b. burmistrz Wagner już o mało nie „ufundował“ tablicy pamiątkowej dla marsz. Piłsudskiego, gdyby nagle nie stanął na przeszkodzie opór właściciela kamienicy, na której miała znaleźć się owa tablica. Teraz już nie starczy tablicy. Trzeba pomnika, gwałtem pomnika. Bezrobotni chodzą głodni, a czynniki odpowiedzialne szukają miejsca na pomnik (pieniądze ponoć już są). Już znaleźli. Pomnik ma stanąć przed oberżą pani Lehman przy ul. 17. Stycznia.

W r. 1930 założono „sanacyjne“ towarzystwo b. uczestników powstań narodowych. Kto zależny, wstąpił do niego. Było poświęcenie sztandaru (a jakże!), popitka suta, a skończyło się — tragicznie dla „sanacji“. Na walnem zebraniu zażądano rozliczenia. Okazało się, że książki kasowe i dowody zostały „ukradzione“...

Wszystko to robi się, aby rozbijać jedność narodową tutejszego społeczeństwa, aby w konsekwencji osłabić jego odporność wobec zakusów, które grożą zewsząd. Ale społeczeństwo się trzyma mimo nędzy i biedy. I to jest pocieszające. (t.)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Eksport i własne kapitały obrotowe

Wyrobienie handlowe w Polsce w dziedzinie eksportu, z pewnemi wyjątkami, ze względu na stosunki polityczne z okresu zaborów nie podążyło za sprawnością wytwórczą Widzimy, że kraj znacznie mniejszy od Polski, jak Czechosłowacja, eksportuje duże partje towarów włókienniczych, wyroby metalowe, galanteryjne i tanią konfekcję do Chin, Południowej Afryki, do Indyj oraz Południowej Ameryki W Polsce ciągle narzekamy na brak środków pomimo tego, że szereg fabryk ogromnie się rozbudował i poczynił inwestycje kapitalne, znacznie przewyższające najbliższe możliwości zbytu Sądzimy, że byłoby może zdrowe, gdyby część kapitałów tak inwestowanych była w swoim czasie poświęcona dla racjonalnej propagandy wyrobów danych firm na rynkach odbiorczych jak to czyni np. Koncern Skody. Anglja utrzymuje składy konsygnacyjne w dominjach i kolonjach. Fundusze na ten cel przemysł daje do dyspozycji Britisch Federation of Industries, który dozoruje wspólnie składy kilku firm. Ostatnio powstał tego rodzaju skład w Salonikach i doprowadził do poważnych zamówień na rynki Bliskiego Wschodu. Widzimy w Szwajcarji zakłady średnie, a nawe małe, które do 40 proc. kapitału zakładowego inwestowały w finansowaniu własnego handlu. System niemiecki funkcje te przerzucił na banki. Jednakże inflacje ogromnie uszczupliły fundusze bankowe i rolę banków w handlu. Dlatego też kapitalizacja w przemyśle winna znacznie większą uwagę poświęcić stwarzaniu własnych ośrodków obrotowych, chociażby kosztem rozbudowy i modernizacji.

Targi Pozn. od szeregu lat dążą do doprowadzenia do skutku kontaktów gospod. pomiędzy rynkami pozaeuropejskiemi, a przemysłem polskim. Również i w bieżącym roku Targi opracowują udział tak poważnego odbiorcy, jakim jest Związek Afryki Południowej Dlatego też udział w Targach Poznańskich nie jest wyłącznie obliczony na bezpośrednią sprzedaż polskiej klienteli, lecz również może otworzyć drzwi na inne rynki i posiadać zasadnicze znaczenie dla rozwoju tej czy innej gałęzi przemysłu.

Mimo, że nie można kwestjonować wartości handlowych i pewności finansowej firm trzymających się od Targów zdala, jednakże te firmy polskie, które biorą udział w Targach, mają zupełnie zrozumiałe liczniejsze okazje do nawiązywania nowych stosunków nietylko z rynkiem krajowym, lecz również i zagranicznym i zamorskim. Z tego punku widzenia udział w Targach może jedynie wzmocnić zaufanie, jakie kupiectwo żywi do firmy ruchliwej a zapobiegliwej i w ten sposób utwierdzić jej moralny kredyt.

Z ZAGRANICY

(z) **Z wiosennych Targów Praskich.** Na odbywających się Targach Praskich udział wystawiających firm jest o mniejwięcej 10 proc. mniejszy od przeciętnego. Nie można narazie wytworzyć sobie obrazu o tranzakcjach, jakie zawierane są na Targach, niemniej wydaje się, że będą one również mniejsze od normalnych i wysuwają się raczej na pierwsze miejsce wypadki sprzedaży na miejscu towarów wystawionych. Z okazji Targów rozpoczął się kongres kupiectwa, mający przeprowadzić obrady nad racjonalizacją handlu oraz nad podniesieniem siły kupna na rynku wewnętrznym.

(z) **Trudności realizacji ubezpieczeń społecznych we Francji.** Przygotowana od kilku lat we Francji, a wydana w połowie r. 1930 ustawa o ubezpieczeniach społecznych, natrafiła na szereg przeszkód i trudności przy wprowadzeniu jej w życie w szczególności na prowincji i w okręgach rolniczych. Tam gdzie została ona zastosowana, spowodowała wzrost kosztów produkcji. Ponadto w związku z jej realizacją wzrastają silnie wydatki państwowe na ten cel, co przyczynia się do pogarszania się stanu finansów państwowych.

(z) **Bojkot towarów francuskich w Grecji.** Wobec niekorzystnej polityki stosowania kontyngentów przywozowych przez rząd francuski w stosunku do Grecji — Izba handlowa w Atenach oraz związki kupieckie w Grecji ogłosiły ostry bojkot towarów i firm francuskich Bojkot ten ma na celu wywarcie presji na Francję w kierunku zmian w polityce handlowej z Grecją.

Port gdyński przystosowuje się do kryzysu

Zamiast rekordów życiowy rozwój

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Gdynia, w marcu.

Statystyka portu gdyńskiego za ostatnie trzy miesiące wykazała, że Gdynia nie może się uchylić od skutków ogólnego przesilenia gospodarczego. Ogólny obrót towarowy spadł ilościowo bardzo poważnie w tonnach:

XI. 1931	XII. 1931	I. 1932	II. 1932
518 727	468 087	380 315	301 152

Od listopada r. z. do lutego b. r. minus przeszło 40 procent. Po stronie przywozu znikł zupełnie złom i nawozy sztuczne. Do niedawna w porcie gdyńskim codziennie było 4—5 statków, wyładowujących złom, i prawie taka sama ilość, 3—4 statków, wyładowujących nawozy sztuczne. Od szeregu tygodni brak tego. W listopadzie r. z. przywieziono do Gdyni 21 000 t. złomu, w grudniu r. z. 9 000, w styczniu b. r. 353 t., a w lutym b. r. tylko 135 t. Podobny spadek notuje się w dziale nawozów sztucznych. Po stronie wywozu ucierpiał również masowy ładunek — węgiel. Z 420 000 t. w listopadzie r. z. zmniejszył się na 244 tys. t. w lutym r. b.

Zdaje się jednak, że polska gospodarcza racja stanu winna być wdzięczna kryzysowi światowemu, iż bez pardonu zmusza rząd — właściciela i gospodarza portu gdyńskiego — do zerwania z dotychczasowem trzymaniem się w dziedzinie obrotu towarowego Gdyni linji najmniejszego oporu, zwiększania przeładunku towarów masowych, i skłania do szukania sposobów przeobrażenia Gdyni, z portu wybitnie eksportowego, w port związany realnie z gospodarczemi potrzebami kraju i jego geograficznem położeniem. Wszelkie dotychczasowe zalecenia, dawane właścicielowi i gospodarzowi Gdyni z trybuny sejmowej i łamów pism, które wykazywały konieczność zmiany polityki, stosowanej w Gdyni, nie odnosiły rezultatu. Dopiero skutki światowego kryzysu gospodarczego, płonięcie dachu nad głową, zrobiły swoje. Dzisiaj chce się poprawić dawne błędy i podejmuje energiczne starania w kierunku tchnięcia w Gdynię prawdziwego życa.

Przedewszystkiem czyni się, co można, żeby ściągnąć do Gdyni regularne linje okrętowe. W styczniu rb. Gdynia uzyskała dwa połączenia: jedno z Rotterdamem, statkami „P. P. Żegluga Polska", a drugie z Brazylją przez „Lloyd Brasileiro". W lutym liczba regularnych połączeń wzrosła nadzwyczajnie. Przedewszystkiem w odpowiedzi na polską linję Gdynia-Rotterdam, niemieckie towarzystwa okrętowe, donosił już o tem „Kurjer Poznański" za „Hamburger Fremdenblatt" przed dwoma tygodniami, uruchomiły aż trzy linje: Gdynia—Rotterdam—Antwerpja", Gdynia—Hamburg i Gdynia—Szczecin. Dalej powstały: Gdynia—Kopenhaga, Gdynia—Kopenhaga—Rotterdam—Antwerpja, Gdynia—Morze Śródziemne (Svenska Lloyd) i Gdynia—Malmö—Götheborg — porty norweskie.

Dzięki powyższym linjom regularnym, łączącym wraz z istniejącemi już linjami Gdynię z wszystkiemi największemi i najważniejszemi portami świata, szybka, sprawna i tania komunikacja towarowa jest najzupełniej zagwarantowana i dlatego kupiectwo polskie musi bezwarunkowo korzystać z Gdyni i zrezygnować z usług Hamburga, Bremy i Szczecina. Wszystkich wyczerpujących informacyj w sprawie przywozu lub wywozu towarów przez Gdynię udzieli odwrotnie tutejszy Urząd Morski, oraz miejscowe firmy spedycyjne. Kupiectwo polskie winno zdać sobie sprawę z tego, że Gdynia walczy teraz o swoją egzystencję i, że każda tonna towaru polskiego kupca, sprowadzona lub wysłana przez wrogie Polsce porty niemieckie, uszczupla nasz dobytek narodowy, kwestjonuje istnienie Gdyni i hamuje przebudowę portu, mającego teraz służyć nie tylko koncernom węglowym i hutniczym, oraz innym syndykatom, lecz przedewszystkiem życiu gospodarczemu całej Polski.

Drugiem posunięciem, służącem do uzywotnienia Gdyni, jest sprawa tranzytu. Dotychczas, mimo licznych zapowiedzi, nie wiele uczyniono w tym kierunku. Dopiero teraz, pod nakazem chwili, pracuje się gorączkowo, żeby Gdynia nie ograniczała się do zaspokajania tylko potrzeb samej Polski, lecz stała się również instrumentem gospodarczym dla swoich sąsiadów od południowego-wschodu i południowego-zachodu. W dziedzinie tranzytu do Rumunji i Czechosłowacji przez Gdynię należy się w najbliższym czasie spodziewać rewelacyjnych posunięć ministerstwa komunikacji, które wobec tego, że 72 procent wagonów kolejowych z Gdyni wraca próżne, opracowuje nadzwyczaj niskie stawki dla towarów, idących z Gdyni w kierunku południowym. Oprócz tranzytu do Rumunji i Czechosłowacji, Gdynia dąży, żeby port jej, jako taki, był również portem tranzytowym w dziedzinie morskiej, t. zn., żeby właśnie w Gdyni, dzięki posiadaniu licznych linij regularnych, łamały się frachty i, żeby tutaj przeładowywano towary z jednego statku na drugi. Bardzo pożądany początek został już zrobiony. W samym tylko miesiącu lutym r. b. przeszło przez Gdynię tranzytem 1 401 t. fińskiego papieru, przeznaczonego dla Egiptu. Do Gdyni dowiozły ładunek statki „Żeglugi Polskiej", kursujące regularnie na linji Gdynia-Helsinki, a stąd zabrały ładunek transportowce „Svenska Orient Line" z przeznaczeniem dla Aleksandrji. Niektórych partyj tego fińskiego papieru nie przetrzymywano nawet w magazynach portu gdyńskiego, lecz ładowano wprost z burty na burtę. Przeładunek tego rodzaju może się zdawać drobiazgiem, ale w nowym porcie, gdzie jeszcze takiej pracy nie wykonano, jest to bardzo wielka rzecz. Według programu tranzyt przez Gdynię objąć ma w przyszłości, w szerszym zakresie, jeszcze bawełnę, drzewo i owoce południowe.

Trzecim, co do ważności, czynnikiem jest kwestja wolnej strefy w porcie gdyńskim. Sprawa jest ustawowo załatwiona, w opracowaniu są tylko szczegóły. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wolna strefa będzie obejmować narazie drugi basen wewnętrzny, im. min. Kwiatkowskiego. Wolna strefa będzie ważna dla firm, trudniących się spedycją drobnicy i tranzytem, oraz tych przedsiębiorstw, które zaopatrują statki w żywność i inne potrzebne artykuły. Brak wolnej strefy w Gdyni powodował dotychczas m. in. takie anomalje, że polskie statki zaopatrywały się w polski cukier nie w polskim porcie, lecz w portach zagranicznych, gdzie nabywały nasz artykuł po cenie eksportowej, bez akcyzy.

Na równi ze sprawą wolnej strefy i kwestją tranzytu postawić można problem drobnicy. W „Kurjerze Poznańskim" poruszano ten problem przez kilka lat i wykazywano, że drobnica, będąca dla wszystkich zainteresowanych najcenniejszym ładunkiem, winna stać się jedną z podstaw rozwoju portu gdyńskiego. Wskazywano w naszem piśmie, że gdy masowy ładunek daje tylko jednostronną korzyść, to drobnica przysparza zysków całemu stanowi kupieckiemu, tow. ubezpieczeniowym, firmom spedycyjnym itd. Nadzwyczaj radosne są cyfry „drobnicy" w obrotach portu gdyńskiego za ubiegły miesiąc. Owoce świeże 1 724, owoce suszone 437, korzenie 48, kawa 101, herbata 62, kakao 202, tytoń 1 666, tłuszcze i oleje 271, bawełna 952 i wełna 282 t. Cyfry w tonnach wyglądają może skromnie, ale niech n. p. kupiec kolonjalny wyobrazi sobie ilość 48 000 kg. korzeni i 62 000 kg. herbaty! W dziale wywozu przyjemnie jest przeczytać, że w lutym wywieziono do Anglji 4 793 t. bekonów, czyli prawie 5 miljonów kilogramów!

Cła preferencyjne, obowiązujące w pewnym zakresie od stycznia b. r., są dla Gdyni bardzo pomocne, ale nie powodują całkowitego wykorzystania możliwości, które daje polskiemu handlowi dostęp do morza i posiadanie własnego portu. Wskazanem jest — w interesie Gdyni — żeby cłami preferencyjnemi objęto jeszcze takie artykuły, jak świeże śledzie, jelita, korek, kauczuk, tran, trawę morską, skóry i garbniki, siarkę i żywicę.

Zaznaczyć jeszcze należy, że nowe opłaty portowe, które obowiązywać będą w Gdyni od 1 kwietnia b. r., poza dostosowaniem stawek do ogólnych norm, idą w kierunku polityki, której elementy: linje regularne, tranzyt, drobnica, zostały powyżej rozpatrzone. Jeszcze raz powtórzyć można twierdzenie, że nie należy martwić się z powodu zmniejszenia się ilościowych obrotów towarowych w porcie gdyńskim. Jesteśmy teraz na drodze do celu, gdzie jakość obrotów zastępuje ilość.

Fob.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Powiększenie opłat stemplowych.** — Sejm uchwalił już projekt ustawy, nowelizującej ustawę o opłatach stemplowych. Projekt przewiduje podwyższenie niektórych stawek ze względów budżetowych i wprowadza między innemi opłatę od fuzjonowania spółek akcyjnych. Ustawa nie przewiduje natomiast podwyższenia opłat od weksli, a szczególnie weksli zagranicznych. Ustawa stwarza z drugiej strony pewne dogodności: uwalnia mianowicie od stempla pokwitowania, przychodzące z zagranicy, oraz obligi wystawiane przez towarzystwa dające kredyt ubogiej ludności. Co do ostemplowania rachunków nowela daje możność obniżenia dotychczasowej stawki 2 pro mille. W myśl propozycji komisji budżetowej przyjęto, że wszelkie stawki związane z podaniami, pokwitowaniami i poświadczeniami, wnoszonemi do urzędów administracyjnych i do sądów, nie będą podwyższane. (l)

Z KRAJU

(k) **Sprawy eksportowe w komisji międzyizbowej.** W tych dniach obradowała w Warszawie komisja międzyizbowa dla spraw obrotu towarowego z zagranicą, wyłoniona przez Izby Przemysłowo - Handlowe. Rozpatrując sprawę reorganizacji eksportu trzody i bydła, komisja uznała, iż konieczną jest rekonstrukcja Syndykatu trzody i bydła na zasadach następujących: Związek Izb Przemysłowo - Handlowych winien mieć zapewnioną: zarówno reprezentację we władzach Syndykatu w stosunku, równorzędnym do czynników rolniczych, celem utrzymania równowagi pomiędzy reprezentacją produkcji i handlu eksportowego, jak i udział z głosem decydującym, w komisji zajmującej się repartycją kontyngentów wywozowych. Dotychczasowa bowiem polityka kontyngentowa Syndykatu wywołała wiele zastrzeżeń ze strony firm eksportowych. Rolę instancji odwoławczej winno spełniać min. przemysłu i handlu, gdyby jednak samodzielny organ odwoławczy miał być utrzymany, koniecznem jest wzięcie w nim udziału przez Związek Izb Przem. - Handlowych z głosem decydującym. Do spraw eksportu trzody i bydła wyłoniona została specjalna komisja międzyizbowa w skład której weszły izby lwowska, lubelska, poznańska i warszawska. — W sprawie eksportu pierza i puchu nieoczyszczonego uznano, iż obowiązujący obecnie system winien być utrzymany z zastrzeżeniem, iż pierze kurze dopuszczane będzie do nieograniczonego wywozu pod kontrolą Izb. Następnie komisja uznała, iż projekt nowej taryfy drobnicowej wprowadzający pewne zniżki dla artykułów wysokowartościowych oraz szereg podwyżek dla artykułów masowych — skonstruowany pod kątem widzenia konkurencji z samochodami i stanowiący przez wprowadzenie jednej klasy nawrót do tak zwanych taryf naturalnych — nie odpowiada potrzebom życia gospodarczego. Ponadto komisja rozpatrywała sprawy organizacji importu kawy, reorganizacji Polskiego Zw. eksporterów drobiu, oraz wnioski przedłożone na konferencji w Państw. Instytucie Eksportowym z 14 grudnia ub. r. w sprawie eksportu rolnego.

(k) **O reaktywowanie eksportu mąki.** Eksport mąki, który po wprowadzeniu premij wywozowych stale się rozwijał i osiągnął w roku 1930 i na początku 1931 r. pokaźne rozmiary — zaczął się załamywać w drugiej połowie ub. r. Doszło do tego, że obecnie mąki przednich gatunków wcale się nie eksportuje. Przyczyna obecnego zastoju w eksporcie mącznym tkwi przedewszystkiem w tem, że kraje, do których młynarstwo nasze przeważnie mąkę eksportowało, jak np. Francja, Finlandja, podwyższyły cło wywozowe, a stosowane u nas premje wywozowe w wysokości 10 zł od przednich gatunków i 8 zł od pośrednich gatunków mąki, nie wystarczają, aby zapewnić eksportowi opłacalność. Według poglądów, panujących w kołach młynarskich, zahamowanie eksportu mąki ma decydujący wpływ na kształtowanie się cen zboża w kraju. Młynarstwo porusza sprawę podwyższenia premij wywozowych na mąkę oraz wysuwa żądanie, by P. Z. P. Z. zamiast wywozić zboże po bardzo niskich cenach zagranicę, sprzedawały to zboże młynom po cenach eksportowych za udowodnieniem wywozu przetworów przemiałowych z tego zboża.

Jakich ubezpieczeń społecznych domaga się rzemiosło?

Rada Izb Rzemieślniczych, reprezentując przedewszystkiem samodzielnych rzemieślników, musi ustosunkować się negatywnie do scaleniowego projektu ustawy o ubezpieczeniu społecznem.

Projekt ustawy nie stwarza podstaw legalnych dla ubezpieczenia samodzielnych rzemieślników na starość i na wypadek inwalidztwa. W uzasadnieniu do projektu ustawy min. pracy i opieki społecznej stwierdza, że reforma ubezpieczenia społecznego nie wypełnia całkowicie swego zadania, gdyż normuje ubezpieczenie tylko tych osób, które utrzymują się z pracy najemnej. Potrzeba ubezpieczenia sięga jednak dalej i daje się odczuwać również wśród drobnych rzemieślników, zarobkujących samodzielnie.

Rada Izb Rzemieślniczych stwierdza, że rzemieślnik samoistny został pominięty w ustawie. Lukę tę należy wypełnić przez wprowadzenie do projektu osobnego działu, który zawierałby jedynie zasadę ubezpieczenia samoistnych rzemieślników. Zasięg ubezpieczenia i forma ubezpieczenia powinny być uregulowane oddzielnem rozporządzeniem Ministerjum pracy i opieki społecznej w porozumieniu z Ministerjum przemysłu i handlu.

Administracja Instytucyj, którym byłoby powierzone zarządzanie funduszami ze składek rzemieślniczych, będzie oddana w ręce przedstawicieli rzemieślników, a nadzór nad temi instytucjami sprawowałoby Ministerjum pracy i opieki społecznej lub mu podległe urzędy.

Taka tylko forma ubezpieczenia, uwzględniająca odrębności rzemiosła, zadowoli rzemieślników i przyniesie im istotne korzyści.

Z życia towarzystw

Związek Czeladzi i Podmistrzów Murarskich w Poznaniu — obchodził piękny jubileusz 10-lecia swego istnienia. Uroczystość obchodu jubileuszowego połączono z rocznem walnem zebraniem, które odbyło się w salce posiedzień przy ul. Ślusarskiej 6. Zagajenie i okolicznościowe przemówienie wygłosił przewodniczący p. Antoni Kaminiak.

Przewodniczącym jubileuszowego zebrania wybrano p. Maksymiljana Jewasińskiego, a na sekretarza p. Stanisława Koniecznego. Przy stole prezydjalnym zasiedli ponadto pp. Antoni Frankowski i Karol Zagrocki z Międzychodu. Osobno uczczono pamięć zmarłych członków.

Referat z 10-lecia działalności Związku, przygotowany bardzo starannie, wygłosił urzędnik Związku p. Marcinkowski. Sprawozdanie przyjęto przez aklamację.

Następnie przystąpiono do wyboru nowego zarządu. I tak przew. wybrano p. Antoniego Kaminiaka, sekretarzem Władysława Jezierskiego, a skarbnikiem p. Maksymiljana Stalińskiego. Do rady nadzorczej wybrano pp. Andrzeja Bajona i Stanisława Nowackiego. Rewizorami kasy wybrano pp. Szymkowiaka. W. Kałużę, M. Jewasińskiego i M. Kaczmarka. Na tem zakończono uroczysty obchód. (z)

Polsko - Katolickie Tow. Przemysłowo-Rzemieślnicze w Opalenicy. 13 marca br odbyło się walne zebranie Tow. które zagaił prezes p. Wł. Nowicki, poświęcając zarazem kilka słów pamięci zmarłych członków ś. p. Ant. Rajewicza, Fr. Kapelskiego i członka honorowego śp. Wojciecha Witajewskiego. Następnie wybrano prezydjum walnego zebrania, poczem wysłuchano sprawozdań sekretarza, skarbnika, bibljotekarza i skarbnika „Funduszu Zapomogowego".

Ze sprawozdań tych wynika, że pilność w pracy cechowała członków zarządu. Na zebraniach plenarnych wygłaszane były referaty połączone z dyskusją. Do Związkowej kasy „Funduszu Zapomogowego" opłaca składki 40 członków. Z kasy tej korzystało już 5 rodzin zmarłych członków dla których suma 1000 zł. była prawdziwem dobrodziejstwem.

Uchwalono również, aby w wypadkach, gdzie członkom trudno jest opłacać składki do „Funduszu" przyjść z pomocą i za nich z kasy Towarzystwa dalsze składki opłacać.

Po dyskusji w wolnych głosach uzupełniono zarząd i sąd honorowy. Zarząd tworzą pp.: Wł. Nowicki — prezes, Stan. Horowski — zast. prezesa, Józef Daszkiewicz — sekretarz, Ant. Drąg — zast. sekr., T. Bonia — skarbnik, L. Staszewski i Józef Schulc — ławnicy, L. Staszewski — skarbnik „Funduszu Zapomogowego".

W końcu podał prezes p. Nowicki do wiadomości, że 3 kwietnia odbędzie się w Poznaniu walny zjazd delegatów, na który postanowiono wysłać pp.: St. Horowskiego, L. Staszewskiego i Józefa Daszkiewicza.

Hasłem „Przemysłowi i Rzemiosłu cześć" zakończył przewodniczący obrady.

Z różnych stron Polski

Kwestja więzień w Warszawie

Istniejący oddawna projekt przeniesienia więzień z śródmieścia na przedmieścia warszawskie z powodu trudności gospodarczych musi na razie zostać niewykonany. Pertraktacje jednak na ten temat z magistratem pozostają nadal w toku. W opróżnionych budynkach więzienia przy ul. Długiej projektowane jest odtworzenie starego arsenału z czasów listopadowych, któryby odgrywał rolę muzeum. Co do Pawiaka, to istnieje zamiar przekształcenia tego więzienia na dom mieszkalny z ogródkami. W więzieniu na Gęsiej projektodawcy chcieliby poumieszczać niektóre biura i urzędy

„Pejsachówka", jak ją określa min. skarbu

Wobec zbliżających się świąt Paschy żydowskiej ministerstwo skarbu wydało okólnik, dotyczący t. zw. pejsachówki.

Prawdziwa pejsachówka ma być wyrabiana z owoców bądź z melasy, lecz nigdy z ziemniaków. Obowiązuje moc 95 stopni. Na etykiecie musi być wyszczególniony surowiec, z jakiego wódka została przygotowana. Wszystkie manipulacje mają odbywać się zgodnie z przepisami „koszer" wyłącznie w gorzelniach pejsachowych, w okresie 2-miesięcznym przed nastaniem świąt Paschy. Podczas przygotowywania pejsachówki nie wolno wyrabiać w tej samej gorzelni innych napojów wyskokowych.

Przy „zwykłej czystej" niema ani połowy tego zachodu.

Zatarg kinowy na Śląsku i w woj. kieleckiem

Jak donosiliśmy, Związek teatrów świetlnych woj. śląskiego i kieleckiego uchwalił bojkot wszystkich filmów amerykańskich i niemieckiej „Ufa", reprezentowanej przez warszawską spółkę kinematograficzną. Zatarg między przemysłowcami amerykańskimi a właścicielami kin nie tak szybko będzie zlikwidowany, przemysłowcy bowiem, posiadając olbrzymie kapitały, postanowili zmusić właścicieli kin do kapitulacji. Przepowiadają oni, że już za dwa tygodnie front kiniarzy załamie się... Ta pewność przemysłowców wydaje się przedwczesna. Właściciele kin są znakomicie zorganizowani i stwierdzić trzeba, że front jest solidarny. Wydali oni w sprawie bojkotu komunikat, w którym grożą rygorystycznemi środkami, w razie uchybień któregoś z członków związku. Równocześnie właściciele na Śląsku i w woj. kieleckiem zwracają się z apelem do innych związków dzielnicowych, by poparto ich akcję. Wielka część kiniarzy poznańskich solidaryzuje się ze stanowiskiem kiniarzy na Śląsku.

„BACZ BY TWOIM BYŁO CELEM BYĆ I ZWIERZĄT PRZYJACIELEM"

24-ta Loterja Państwowa

(Nieurzędowa).

W jedenastym dniu ciągnienia 5 klasy wylosowano następujące wygrane:

25.000 zł. na nr. 57859.
15.000 zł. na nr. 23963.
10.000 zł. na nr. 127722
5.000 zł. na nr. 41470.

Po 3.000 zł. na nr. nr.: 3605 18879 27017 39791 83534 89943 117754 119452 132863.

Po 2.000 zł. na nr. nr.: 2245 4709 13445 13582 15048 17670 20003 25406 27785 30370 38334 41329 45858 69372 77361 87240 100427 113099 113591 121519 133765 140630 143019

Po 1.000 zł. na nr. nr.: 1396 3405 3727 12003 1918 23739 53894 60493 85470 86293 97133 100413 160464 113540 114479 117652 121233 123822 124355 125253 125358 128035 130175 134163 143400 145274 151515 152036 15528.

Po 500 zł. na nr. nr.: 860 2608 3210 3870 4065 6609 7716 8118 10613 10934 15302 15667 15813 17286 17544 17650 18753 18971 22250 24293 32149 32229 32782 33690 34529 35711 35913 36630 37758 38224 42222 43095 44910 45082 45199 46641 50283 51283 51247 51267 54438 59303 60895 60929 61001 63434 64478 68900 69380 69463 69621 72751 74174 74854 77777 79350 80864 82570 84633 84975 85144 85134 85136 88587 88602 90738 91280 91607 91969 92591 94230 95428 95987 95909 96591 97113 97358 99949 100802 10863 101641 101653 103228 103820 104237 105052 105273 105699 105906 107017 107516 107747 109752 112384 112604 112920 113064 114495 115346 115707 117297 118250 118581 181891 118910 119388 119466 119725 120973 121369 121802 122269 122844 124258 124666 125129 126364 127606 129478 129751 130510 130599 131010 131729 132952 136888 137231 138712 139188 139860 140615 140723 140817 143018 144411 144771 145041 147389 147767 147861 148167 148568 148585 149166 150557 150883 152287 152314 153789 153971 154406 156853 157961 158380 159565.

Po 250 zł. wygrały numery następujące:

44 257 83 86 453 769 889 905 1013 26 54 89 94 120 253 347 452 73 546 643 86 760 67 802 31 39 61 84 903 82 2014 111 46 240 83 96 346 452 528 77 650 734 844 96 918 43 3062 108 16 67 91 321 30 587 730 853 4236 57 442 54 86 501 22 31 603 74 813 52 5029 59 60 86 129 33 31 57 83 93 352 63 513 45 56 657 85 702 46 59 836 76 927 6019 51 101 70 212 43 621 31 477 670 733 844 61 93 911 19 87 99 7135 65 265 70 72 324 414 644 706 19 54 844 49 85 910 58 59 63 75 78 8205 48 468 73 524 56 747 93 816 30 81 993 9137 53 219 26 64 314 457 509 703 81 830 50 99 921 10022 81 129 58 91 209 52 311 64 433 536 674 91 701 44 954 11005 45 156 459 539 99 771 74 947 12009 23 48 50 124 336 64 454 55 734 801 38 932 13052 53 165 204 6 82 425 84 730 40 14116 48 253 489 618 33 45 81 803 24 992 15030 199 296 303 47 449 53 643 713 17 70 821 16078 366 403 507 51 74 622 773 833 72 17045 52 126 86 201 34 448 81 545 680 790 99 831 944 18093 202 66 334 61 446 584 606 31 796 819 63 87 906 60 19002 99 123 84 236 68 82 305 21 23 75 85 97 465 671 834 62 906 38 46 20218 42 44 379 416 504 60 699 718 25 53 817 41 43 55 59 91 926 21059 209 55 305 88 427 640 849 951 22008 11 53 117 303 24 56 481 515 31 39 43 670 781 23042 69 184 243 316 31 774 822 58 920 27 95 24016 109 95 231 732 834 41 98 968 25035 172 201 6 48 335 480 521 22 678 706 829 75 968 69 26202 26 391 548 55 74 82 704 30 45 83 84 27087 195 218 65 322 69 426 61 513 743 885 971 28040 215 320 75 538 645 98 709 18 31 42 72 904 11 29068 113 18 33 346 438 75 76 646 49 704 11 12 46 47 67 800 45 85 95 986.

30090 124 242 457 502 19 53 751 821 91 919 34 74 97 31001 91 106 22 36 83 228 70 315 18 496 699 721 873 984 32035 47 166 87 228 35 521 683 755 67 76 818 995 33077 115 35 313 29 52 57 62 366 449 584 610 59 712 71 809 50 62 34030 67 74 87 96 354 469 93 502 605 33 64 712 845 900 35110 35 47 207 66 80 313 436 54 58 96 660 80 729 70 818 30 64 36083 95 97 143 66 225 336 59 425 507 688 709 66 843 69 911 16 37087 187 259 85 367 483 665 741 96 805 921 38211 37 82 84 95 333 432 79 742 85 39090 217 321 519 605 45 49 92 703 9 23 70 73 77 967 80 40324 466 519 66 712 91 898 41002 89 111 19 38 229 71 328 65 89 90 418 31 655 88 791 944 52 42015 64 89 399 532 34 60 76 626 731 60 85 86 993 96 43031 41 69 190 278 399 457 78 92 640 739 830 40110 42 390 572 679 97 98 757 802 20 963 45037 49 306 556 613 89 704 31 90 801 23 88 990 46000 11 117 919 61 469 73 553 620 79 994 47051 366 664 932 48047 131 202 87 308 60 568 87 95 627 50 65 800 919 70 49020 68 108 23 69 253 380 566 869 50096 172 99 249 53 402 555 84 96 618 734 43 68 858 99 51074 121 25 34 66 212 60 319 479 569 653 718 49 60 882 94 957 58 52054 189 216 97 363 64 86 437 528 72 76 661 981 53042 132 41 220 317 27 39 407 15 526 40 65 615 25 849 51 54084 107 90 99 114 58 445 645 734 41 55091 241 405 52 70 533 50 646 741 820 56 65 931 65 94 56043 54 73 155 251 326 38 65 498 686 865 95 173 759 878 982 58059 69 82 128 29 277 301 43 52 78 496 625 708 50 987 59112 253 402 77 680 702 60 98 807 97 905 26.

60059 127 28 89 211 81 85 345 517 613 34 47 756 883 86 61139 280 310 32 452 91 382 706 809 43 52 53 94 993 62055 105 49 345 465 76 511 34 697 798 866 63033 94 130 44 305 476 96 507 91 666 774 80 822 43 919 41 64216 71 386 405 15 49 93 554 733 64 817 45 913 73 65289 501 738 847 69 928 66104 219 320 443 538 618 833 90 900 67135 260 316 463 515 22 71 642 92 930 97 68435 37 84 561 612 27 975 97 69043 78 83 91 130 296 307 701 16 24 48 823 921 94 70006 101 213 71 313 49 55 414 62 69 530 37 83 066 976 71257 68 390 558 68 94 640 981 89 72027 140 302 73 86 403 519 60 81 743 66 827 43 53 986 73002 78 138 93 353 57 411 48 73 604 714 43 48 73 840 79 977 74121 68 395 435 92 522 669 73 722 27 809 78 911 20 44 75003 46 78 98 192 289 330 80 412 577 688 769 76 813 18 68 902 7 76234 354 96 526 64 614 49 88 780 970 83 90 77133 244 64 300 27 48 90 465 92 591 713 10 35 816 958 78028 59 187 214 38 362 431 598 678 798 813 943 98 79015 73 111 209 43 66 312 424 595 600 26 55 715 59 80099 101 18 24 63 83 84 220 322 421 99 634 802 23 912 81034 61 77 192 240 65 341 431 55 515 20 69 89 609 877 92 938 76 82037 42 59 68 78 112 52 53 71 208 42 55 97 303 70 582 742 88 940 70 83119 29 40 56 58 233 379 499 503 94 98 606 22 35 744 51 96 84037 111 66 208 64 321 92 617 88 770 92 828 49 73 978 85080 81 124 266 439 53 515 610 785 875 923 86062 273 82 87 357 493 566 81 655 64 760 863 68 940 87017 191 281 432 575 637 64 740 77 805 33 949 88125 458 503 23 33 604 56 81 727 54 810 16 89265 85 320 457 95 328 33 773 982.

90132 47 270 369 72 407 30 94 520 87 607 80 760 78 825 55 900 50 91092 201 8 12 27 30 369 73 435 624 51 920 92 92000 29 127 215 39 66 481 519 745 75 929 63 69 95 93071 146 341 67 418 95 638 75 703 847 87 94010 94 125 71 74 311 72 606 95019 42 85 185 267 445 46 73 508 623 89 99 843 908 52 93 96000 216 328 414 557 842 54 97059 152 64 289 306 28 408 515 667 77 84 701 57 64 96 826 86 98165 235 66 555 68 637 51 796 875 919 83 99078 107 11 55 62 259 482 668 69 88 700 91 808 938 100012 21 23 221 319 491 505 55 601 12 775 851 975 101014 24 29 98 149 93 220 25 304 55 75 89 456 70 77 82 95 538 734 41 49 61 102003 5 20 67 78 146 72 343 71 433 528 58 605 30 763 92 95 966 103073 86 296 471 595 639 711 26 44 59 802 44 71 915 17 104039 71 204 61 79 307 50 98 404 48 86 654 728 57 840 57 80 928 85 105069 266 304 13 24 31 38 77 584 656 58 735 816 29 52 87 942 106051 129 202 410 38 533 663 729 69 929 107080 85 90 136 96 252 384 508 52 635 71 748 60 75 79 89 813 25 54 78 108061 132 266 82 340 43 54 55 408 644 719 94 812 45 46 907 24 109022 78 132 36 44 53 91 312 405 9 70 95 505 67 78 99 651 61 99 884 908 110098 179 93 287 315 56 92 484 690 735 65 917 30 48 111003 14 85 287 460 75 728 954 85 112005 89 135 47 67 389 473 556 86 655 61 782 90 892 113104 73 86 234 57 69 85 [illegible] 77 516 26 33 654 776 87 838 69 114082 276 78 364 77 570 653 771 818 46 115127 205 6 66 72 358 453 529 30 32 631 757 827 76 116029 61 207 419 549 740 86 117022 53 65 160 203 62 80 385 414 72 594 619 69 728 75 826 974 93 118248 304 12 89 448 57 542 631 72 79 834 79 88 119025 40 62 151 86 206 48 82 309 91 519 52 700 802 45 96 946

120115 18 227 66 74 93 323 424 58 71 99 611 707 74 948 121014 47 112 29 51 251 468 502 11 41 60 627 84 98 733 42 45 868 901 122033 317 89 500 53 67 880 123077 135 65 97 210 340 498 544 630 762 836 923 87 124151 65 221 58 376 575 690 876 952 75 125002 37 120 319 78 425 40 47 507 82 693 98 836 98 836 955 126008 74 136 275 76 92 332 461 79 761 62 912 89 127062 96 111 253 62 80 332 456 67 603 54 742 63 64 860 84 929 128123 51 204 83 328 60 455 630 957 78 129144 53 234 96 319 532 64 605 703 961 130056 199 436 70 90 541 648 88 727 46 854 982 131194 240 65 77 300 22 31 435 537 617 26 33 37 86 840 982 132098 336 37 76 404 92 732 51 834 935 88

KAPELUSZE DAMSKIE I MĘSKIE **DARMO** odnawia do 15. 4. F-a Tomasek, Pocztowa 9, przy zakupie nowego kapelusza po cenach konkurencyjnych Habig - Hückel, Borsalino - Pichler po cenach zniżonych.
dw 3 100

133009 33 136 62 82 432 58 662 90 99 706 813 19 909 29 64 134126 90 438 577 695 740 43 64 817 901 31 43 135016 98 180 283 94 318 89 430 49 68 563 78 677 78 756 70 841 957 136059 143 57 245 81 82 406 79 80 89 95 593 706 83 804 972 137066 181 231 45 534 690 736 876 84 926 99 138012 124 377 82 494 547 67 604 32 934 42 43 64 76 94 139000 03 41 252 99 354 410 514 28 32 34 798 827 957 99 140036 69 138 55 90 298 415 23 68 86 91 578 79 99 635 59 66 735 41 831 141045 85 [illegible]53 60 66 75 247 85 89 323 643 61 711 25 26 38 67 98 881 952 142001 68 95 162398 423 49 92 547 678 908 143049 51 63 152 86 203 13 94 389 455 69 552 56 645 701 04 877907 39 144013 85 92 144 80 201 12 13 348 86 416 36 562 73 674 709 816 82 957 145039 143 45 215 55 31[illegible] 35 61 467 76 503 683 90 755 61 820 93 921 146036 93 133 79 317 44 669 705 13 70 837 62 147042 121 37 86 235 412 92 509 33 749 74 98 862 927 148155 248 90 385 484 579 746 842 955 149006 17 39 110 370 480 556 80 635 729 858 916 41.

150067 72 216 361 74 89 403 82 528 31 74 82 722 67 79 815 87 989 151007 08 109 46 58 230 79 407 11 27 71 92 503 62 69 600 792 826 83 905 47 88 152012 125 374 420 51 74 547 61 63 379 501 11 13 96 614 65 75 92 706 86 98 817 901 50 65 90 154056 131 45 278 335 441 58 90 568 717 78 836 931 64 71 90 155016 32 77 138 77 436 48 84 513 625 48 758 80 866 73 900 07 14 62 73 90 156040 79 152 82 255 378 496 541 603 15 28 79 86 716 54 76 826 948 157038 208 86 405 562 682 706 99 851 74 965 94 158010 48 127 215 36 65 90 302 04 09 407 33 505 22 31 75 607 38 93 739 68 834 95 937 52 159073 96 98 118 238 320 431 99 501 670 701 61 90 813 89.

SPORT

Duże zainteresowanie

dorocznym biegiem o puhar „Kurjera Poznańskiego

Nasz doroczny bieg, który odbędzie się, przypominamy, w niedzielę przewodnią t. j. 3 kwietnia z metą i startem na boisku „Sokoła", wywołał, jak zawsze ogromne zainteresowanie w szerokich kołach sportowców, nietylko Poznania i Wielkopolski, ale również i z innych dzielnic.

Z różnych stron otrzymujemy liczne zapytywania w związku z biegiem, a zgłoszenia napływają bardzo licznie. Nadmieniamy, że zawodników obowiązuje regulamin PZLA, jednak startować mogą również niestowarzyszeni, jeżeli naturalnie, lekarz ich dopuści. Przypominamy, że zapisy przyjmuje tylko do 31 bm. redakcja „Kurjera Poznańskiego" od 9 do 15.

Hippika

Towarzystwo Wyścigów Konnych Ziem Zachodnich donosi o terminach w 1932 r. Wyścigi w Poznaniu odbędą się: w sezonie wiosennym 10 dni w czasie od 1 do 29 maja; w sezonie jesiennym 8 dni w czasie od 25 września do 16 października. W Katowicach przewidziane jest 12 dni — w czasie od 7 sierpnia do 4 września. W roku bieżącym zmniejszono ilość torów w Polsce. Wyścigi poza Warszawą odbędą się tylko w Katowicach, Łodzi, Lwowie, Lublinie i w Poznaniu. W związku z tem organizatorzy spodziewają się, że na ich torach w Poznaniu i Katowicach weźmie udział więcej koni niż w ub. latach. Dla dogodności i pomieszczenia tych koni, wybuduje się nowe boksy w Ławicy, a tor w Katowicach w najkrótszym czasie doprowadzi się do odpowiedniego stanu. Gonitw będzie w dnie świąteczne po 7, powszednie — po 6.

Piłka nożna

O mistrzostwo kl. A naszego okręgu walczą w poniedziałek 28 bm. w Poznaniu o godz. 11: „Legja" i „Sparta" na boisku „Sparty", oraz „Liga" i „Stella". W Ostrowie o godz. 14.30 spotyka się „Ostrovia" z „Olimpją", w Rawiczu — o godz. 16 — „R. K. S." z „Wartą" Ib i w Lesznie o godz. 16 — „Polonja" z „Sokołem".

„Verein fuer Bewegungsspiele Berlin-Pankow i „Warta". Pierwsze międzynarodowe spotkanie w tym roku zapoczątkuje właściwy sezon piłkarski i będzie ostateczną eliminacją w celu ustalenia składu drużyny ligowej, która jak wiadomo już w następną niedzielę rozegra pierwszy mecz z „Cracovią". Wszystkie spotkania „Warty" odbywać się będą narazie na stadjonie miejskim; mecze świąteczne rozpoczynają się każdorazowo o godz. 16.

Tennis

O turnieju w Cannes, w którym Tłoczyński i Jędrzejowska odnieśli tak piękne sukcesy możemy podać następujące szczegóły: do półfinałów doszli: Tłoczyński (pokonał Włocha del Bono 6:3, 6:4), M. Stolarow (zwyciężył doskonałego Francuza Du Plaix 7:5, 7:5), de Stefani (wygrał z Wiedeńczykiem Ellmerem 4:6, 6:1, 6:3) i Haensch (pobił Rodziankę 6:4, 1:6, 6:3). U pań Jędrzejowska wygrała zrazu z Adamoff (Fr) 4:6, 6:2, 6:3), by w finale zwyciężyć Thomas (An.), która poprzednio pokonała Payot (Szwajc.) 6:4, 6:2. W podwójnej pań Jędrzejowska i Payot uległy parze Adamoff i Satterthwaithe 3:6, 7:9; w podwójnej panów M. Stolarow i Tłoczyński pokonali m. i. zespół Salm i Aron 2:6, 6:4, 6:2.

Jak winiak to KANTOROWICZA - Jak konjak to SAUMON!

Pw 11 267-51.40

„Romeo i Julja" cieszą się obecnie dużem powodzeniem w Teatrze Polskim. W roli Romea p. Kreczmar, w roli Julji p. Biesiadecka.

Dantejska scena na pogranicznym Dniestrze

Przed półtora tygodniem zdarzył się na granicy sowiecko - rumuńskiej fakt, który poruszył całe pogranicze. Z jednego z pogranicznych miasteczek sowieckich uciekał do Rumunji wraz z rodziną pop. Na jednych saniach ulokował się sam wraz z żoną i dwojgiem dzieci, w drugich zajął miejsce jego zięć z córką, będącą w odmiennym stanie. W ciszy, z modlitwą na ustach, dotarła kawalkata do Dniestru.

Wjechano na lód. Nagle zagrzmiała salwa strażników sowieckich. Konie porwały pierwsze sanie ku brzegowi rumuńskiemu tak gwałtownie, że żona i jedno z dzieci popa wyleciały na lód i zostały na środku rzki. W drugie sanie ugodził ręczny granat i rozerwał jadących na sztuki. Pop z jednem dzieckiem ocalał. Gdy tylko wyskoczył z sań na rumuńskim brzegu, rzucił się zpowrotem ku środkowi rzeki by ratować żonę i dziecko.

Zaledwie ubiegł kilkanaście kroków, ugodziły go trzy kule sowieckie. Brocząc krwią runął na ziemię. Gdy salwy sowieckie ucichły, straże rumuńskie przyniosły popa na brzeg. Niestety żonie i dziecku pomóc nie mogły, bo w myśl konwencji ludzie i przedmioty, znajdujące się w pasie neutralnym na środku rzeki, nie mogą być na żadną stronę przeprowadzane bez zgody komisji mieszanej.

Oszalały rozpaczą i bólem, broczący krwią pop przesiedział do rana na rumuńskim brzegu, słuchając jęków rannej żony i kwilenia dziecka. Po pięciu godzinach jęki przeszły w rzężenie, później zupełnie ucichły. Pop powlókł się wówczas pod drzewo i powiesił się. Nieruchome jego oczy patrzały rankiem ku środkowi rzeki, gdzie leżały dwa zmarznięte trupy.

Pisma rumuńskie donoszą, iż rząd sowiecki w związku z mnożącemi się ostatnio wypadkami ucieczki ludności z pogranicza sowieckiego przez Dniestr do Rumunji, zawiesił nad strefą o długości 2 klm. wzdłuż rzeki stan oblężenia. Każda osoba znajdująca się nad brzegiem rzeki, nie mogąca się odpowiednio wylegitymować, ma być natychmiast przez straż graniczną rozstrzelana.

W dniu wczorajszym po sowieckiej stronie Dniestru wydarzyły się znowu mnożące krew w żyłach zajścia. Agenci G. P. U. zamierzali ulokować się w kościele jednej z pogranicznych miejscowości, czemu sprzeciwiła się jednak miejscowa ludność. Skonsygnowany oddział wojska dał salwę do tłumu, przyczem 50 osób padło trupem na miejscu.. —

Podobny wypadek wydarzył się również w gminie Guturowo, gdzie agenci G. P. U. zastrzelili kilkanaście osób, które nie brały udziału w ostatnich posiedzeniach partyjnych.

W innem miejscu znowu kilku włościan usiłowało przez Dniestr dostać się na teren rumuński, zostali jednak zauważeni przez strażników, którzy wezwali ich do powrotu. Gdy włościanie usłuchali nakazu i powrócili do brzegu, strażnicy bez dalszych ceremonij wszystkrch zastrzelili.

Spekulacja złotem w Anglji

Czego wojna i następne lata depresji nie zdziałały w Anglji, tj. dobycia ze schówek złota, tego dokonało obecnie planowe zdeprecjonowanie kursu waluty funta. Prawdziwa wędrówka ludów odbywa się do jubilerów i kantorów zakupu złota. Cała Brytanja znosi złoto swoje na rynek, ażeby się go pozbyć. Obliczono, że w kraju znajduje się jeszcze za przeszło 10 milj. funtów złota w pończochach włościan w piwnicach szkockiej i irlandzkiej ludności wiejskiej, w szafach żelaznych ludzi zamożnych. Wszędzie wyrastają niby grzyby po deszczu kantory zakupu złota, utworzyły się wielkie syndykaty, a kolektor złota wędruje od drzwi do drzwi. W niektórych ulicach Londynu ludzie przed kantorami stoją w ogonkach i czekają swej kolejki, by sprzedać złoto i biżuterję po niebywale wysokich cenach, oczywiście w pieniądzach papierowych.

Anglik nie wie, co to inflacja, i nie potrafi sobie wyrobić należytego pojęcia o tem nam tak dobrze znanem zjawisku.

W i P.

Jak długo żyje flondra?

Odpowiedź na to pytanie, interesujące ichtjologów, dał połów przy brzegach Norwegji, podczas którego wyłowiono nacechowaną flondrę. Flondra ta, na łusce której znajdował się znak i data, złowiona była w r. 1913 przy brzegach Murmanu, wówczas zaś mierzyła ona 29 cm, obecnie — 51 cm, czyli że w ciągu 18 lat urosła o 22 cm. Ichtjolodzy obliczają, iż flondra liczyła dwa lata przy pierwszym połowie, przeto obecnie liczy 20 lat.

Przygotowania wielkanocne

Mimo, że dziś posty nie są tak surowo obserwowane, jak za dawnych czasów, kiedy to od środy popielcowej do Wielkiej Soboty panował niepodzielnie żur i śledź, święta wielkanocne nie straciły swego uroku kulinarnego. To święto Zmartwychwstania, które zamyka dla nas okres zimowy, choćby nawet panowały potem trzaskające mrozy, — jest jednocześnie świętem najmilszego, tradycyjnego i jedynego w swoim rodzaju obżarstwa.

W dawnej Polsce głodząc się przez Wielki Post, marzono o mięsiwie i tłustem jadle. Oto, jak opisuje te obyczaje Kitowicz:

„W Wielki Piątek wieczorem, albo w Sobotę rano, drużyna dworska przy małych dworach, uwiązawszy śledzia na długim i grubym powrozie, do którego był nicią cieńką przyczepiony, wieszała nad drogą na suchej wierzbie, albo na innem drzewie, karząc go niby za to, że przez sześć niedziel panował nad mięsem, morząc żołądki ludzkie słabym posiłkiem swoim".

Dziś czasy zmieniły się o tyle, że mięsiwo i tłuste jedzenie nie jest dla nikogo atrakcją. Szynka? Kupujemy ją po 10 deka codziennie. Schab? Prosię? Indyk? To jeszcze może najprędzej: dziś unikamy tłustego jedzenia, przestrzegamy, żeby nie jeść za dużo mięsa, z względów higjenicznych i zdrowotnych. Wolimy drób od tłustej wieprzowiny. A wogóle „wyprawiamy" święta o tyle tylko, że trzeba przecież cość zjeść w ciągu dwóch dni, kiedy sklepy będą zamknięte.

Ale prawdziwem wielkanocnem jedzeniem, które się naprawdę jada tylko raz do roku, są mazurki. Najsmaczniejszy, prawdziwie polski tradycyjny przysmak. Któż z nas nie pamięta z lat dziecinnych, jak to się lubiło „pomagać" w kuchni przy robocie mazurków? Czego tam nie było! Tu kręciło się „kogel-mogel", tu czyściło się rodzynki do mazurka cygańskiego, tam znów tarło czekoladę i siekało migdały... A wszystko według przepisów, pieczołowicie przechowywanych w rodzinie. Bo w każdej rodzinie mazurki zachowały pewną indywidualność: ten sam mazurek cygański ma tysiące sposobów przyrządzania.

Przepisy dzisiejsze nie mają oczywiście rozmachu pani Lucyny Ćwierciakiewiczowej, gdzie cukier mierzyło się na głowy, a jaja na kopy. Do mazurka dzisiejszego wchodzi przeważnie pół kilo cukru i parę jaj, a więc jest bardzo oszczędny i niedrogi.

Chociaż każda gospodyni ma swoje ulubione przepisy pozwolę sobie jednak podać szerszemu ogółowi przepis na doskonały i tani mazurek:

„Utrzeć na tarce jedną cytrynę i 2 pomarańcze, odrzucając pestki. 40 deka cukru zalać tym sokiem z dodaniem pół szklanki wody, zagotować na gęsty bardzo syrop, a potem w donicy ucierać wałkiem tak długo, aż zbieleje i zgęstnieje, poczem wylać na cienki placek z kruchego ciasta, rozsmarować i postawić w zimnem miejscu dla stężenia".

Mazurek ten, z niewytłumaczonych powodów, cieszy się szczególnem powodzeniem u płci brzydkiej.

H P.

KRONIKA FILMOWA

Dzisiaj
w środę, 23 marca 1932 roku
SIÓDMY DZIEŃ
wyświetlania w kinie „Apollo" wspaniałego „dźwiękowca" religijnego:
ŚW. ANTONI PADEWSKI.

W kinie **„METROPOLIS"** w dalszym ciągu monumentalny film egzotyczny:
„Klątwa rodu mandarynów"
z Anną May Wong. dw 3 102

RADJO

Programy radjofoniczne:

Wielki Czwartek, 24 marca 1932 r.

Poznań (335 m) godz. **11.45** (Warszawa); godz. **13.05** koncert gram.; godz. **14.00** notowania giełdy pieniężnej; godz. **15.25** (W); godz. **16.55** feljeton rolniczy pt. „Pogłówne nawożenie ozimin" (wygł. inż Jerzy Grossberg); godz. **17.10** (W); godz. **17.35** (W); godzina **18.05** (W); godz. **19.15** rolnicza skrzynka radjowa; godz. **19.30** lekcja jęz. ang.; godzina **19.45** (W); godz **20.00** (W); godz. **20.15** (W); godz. **22.40** (W); godz. **22.45** sygnał czasu, komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. **11.45** codzienny przegląd prasy polskiej; godz. **12.15** „Walka z rakiem ziemniaczanym i odmiany rako - odporne" — prof. Wł. Gorjaczkowski; godz. **12.35** płyty gram.; godz. **14.45** płyty gram.; godz. **15.25** odczyt z cyklu dla maturzystów (Dział „Historja") „Litwa przed unją z Polską" — prof. H. Mościcki; godz. **15.45** giełda pien.; godz. **15.50** program dla dzieci: a) „Gdy Chrystus chodził po ziemi" — legenda pióra Janiny Porazińskiej, b) Obrazek K. Konarskiego pt. „Wszędzie dobrze — w domu najlepiej"; godzina **16.20** lekcja jęz. francuskiego; godz. **16.40** audycja dla nauczycieli muzyki w szkołach ogólnokształcących; godz. **17.10** „Jak dawne są pisanki" — dr. Adam Fiszer (Lwów); godz. **17.35** audycja pt. „Pieśni Wielkopostne"; godz. **18.05** koncert kameralny w wyk. Kwartetu Smyczkowego Ireny Dubiskiej; godz. **19.15** skrzynka pocztowa rolnicza; godz **19.30** wiadomości sportowe; godzina **19.35** płyty gramofonowe; godz. **19.45** prasowy dziennik radjowy; godz. **20.00** słowo wstępne do oratorjum „Stworzenie świata" Haydna wypowie p. Karol Stromenger; godzina **20.15** tr. z Filharmonji Warsz. Oratorjum „Stworzenie świata" (Die Schöpfung) Józefa Haydna; wyk.: Polska Kapela Ludowa. Chór Wydz. Pedagogicznego Warsz. Konserwatorjum Muz i orkiestra Filharm. Warsz., oraz Walerjan Berdajew (dyr.), Marja Mokrzycka (sopran), Edward Bender (bas) i Adam Dobosz (tenor); w przerwie koncertu feljeton literacki Stanisława Miłaszewskiego pt. „Misterjum wielkanocne"; godz. 22.50 tr. z Krakowa parafrazy na organ, chór i sola, z „Siedmiu słów Chrystusa" J. de la Tombelle, oraz „Transitus animae" wyjątek z oratorjum L. Peros'ego.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.40 audycja religijna, 22.10 koncert utworów Bacha; **Paryż** (1724 m) 21.45 „Requiem" Verdiego; **Koenigswusterhausen** (1635 m) 20.00 tr. z katedry w Akwizgranie; **Lotala** (1348 m) i **Sztokholm** (435 m) 20.15 muzyka wojskowa, 22.00 muzyka popularna; **Oslo** 1083 m) 20.30 koncert; **Budapeszt** (550 m) 19.30 „Eugenjusz Onegin" op. Czajkowskiego; **Wiedeń** (516 m) 20.10 słuchowisko, 21.45 muzyka kameralna; **Beromuenster** (459 m) 20.00 koncert pasyjny; **Rzym** (441 m) 21.00 koncert symfoniczno - wokalny.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **P. Stanisław Z.** Potrącenia te są słuszne i oparte na prawie. Zasadniczo bowiem, bez względu na to, jak się pracodawca z pracobiorcą umówił, pracobiorca ponosi 1/2 stawki ubezpieczenia pracowników umysłowych i 2/5 stawki kasy chorych. Uważamy, iż pretensji wobec pracodawcy niema. Atest ubóstwa oczywiście uzyska. (aK.)

— **X. prob.** Prawda, że przedewszystkiem podstawą repartycji winien być podatek dochodowy, jednak zdaniem naszem repartycja według podatków realnych jest również dopuszczalna (gruntowy, budynkowy). Możeby kwestję tę wyjaśniła Kurja. W ostatecznym razie można nawet w stosunku do płatników nie posiadających minimum dochodu, zastosować podstawę podatku dochodowego w formie t. zw. stawek fikcyjnych, jak to np. zrobiła parafja w Rawiczu. (aK.)

— **P. Stefan Kaul.** Ma to prawo. (aK.)

— **Waldosi.** Podatek ten wprowadzono rozporządzeniem Rady Ministrów z 31. 3. 1926, a obowiązuje dla tych, którzy w roku 1925 stawali do poboru. Pan podlegałby więc podatkowi. Stawka jest właściwa. (aK.)

— **F. F.** Od wyroku zaocznego służy prawo wniesienia sprzeciwu w ciągu tygodnia od doręczenia wyroku przeciwnikowi. Jeżeli w tym czasie nie wniesiono sprzeciwu, wyrok staje się prawomocny. Jeżeli wniesiono po terminie, sprzeciw oddala sąd jako niedopuszczalny. — Niech Pan dowie się u adwokata, czy wyrok już został doręczony. (aK.)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 21 bm. zgłoszono: Waleska Kirschówna, nauczycielka muzyki, 62 l. Józef Schroeder, sierżant straży pożarnej, 49 l. Jan Ławicki, piekarz, 56 l. Anna Piechocka, służąca, 26 l. Stanisława Gościniakowa, z domu Sołtysiak, 35 l. Gertruda Szczepańska, z domu Kozłowska, 33 l. Czesław Lebioda, 1 rok 8 mies., Konstancja Kowanda, z domu Wymelówna, wdowa, 80 l. Jerzy Kowandy, 4 l. 2 mies. 12 dni. Eliza Jamrowska, z domu Jaecklówna, wdowa, 93 l. Pelagja Zborowska, z domu Gdeczykówna, wdowa, 82 l. Władysława Bręszkiewiczówna, szwaczka, 45 l. Franciszka Gierinpowa, z domu Jeżewiczówna, wdowa, 82 l. Ilona, Marja, Halina Tomaszówna, 1 r. 9 mies. 8 dni.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Stanisława P. z podziękowaniem Sercu Jezusowemu za wysłuchaną prośbę, 10 zł. — Dobrowolski, 10 zł. — Feliks Podlaski, Wągrówiec, 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 547,65 zł.

Na chleb św. Antoniego: Janowska 2,50 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 85,50 zł.

Na przytulisko dla niemowląt: F. D. 3 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 13 zł.

Na ochronkę Dzieciątka Jezus na terenie P. W. K.: Tow. Akc. Płótno, Chmielniki p. Stęszew, 100 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 135 zł.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

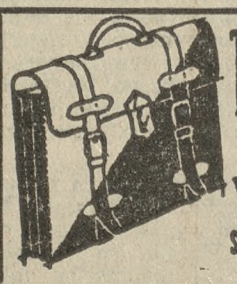

Teki skórzane
zł 5.50
W. Czysz
Szkolna 11 — Pl. Wolności 5.
Pw 11 756-12.71

SAMOOBRONA przed skutkami nieracjonalnego odżywiania się! Przy częstem spożywaniu mięsa które w obecnym kryzysie jest stosunkowo najtańszym artykułem spożywczym organizm większości osób, szczególnie w wieku starszym podlega stopniowemu samozatruciu wskutek nagromadzenia się w ustroju kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancyj. Wynikiem tego są choroby: nerek, pęcherza, wątroby, wadliwej przemiany materji, bóle artretyczne i podagryczne, wzdęcia brzucha, odbijanie się i skłonność do obstrukcji. Nie zmieniając dotychczasowego sposobu odżywiania się, można uniknąć tych tak przykrych a często i przewlekłych dolegliwości, stosując napój przyrządzony z ziół „Diurol" (oryginalne). Zioła „Diurol" usuwają wszelkie szkodliwe substancje, wytworzone w naszym organiźmie. Zioła „Diurol" zapobiegają cierpieniom przy nabytych już chorobach, jak również przyśpieszają powrót do zdrowia. Osłodzony napar z ziół „Diurol" jest smaczny a używany stale zamiast herbaty jest czynnikiem niezastąpionym zapobiegającym samozatruciu organizmu — jest samoobroną.

Jeżeli zaniedbałeś chorobę broń się! Nigdy nie jest zapóźno, jeżeli płć będziesz zioła „Diurol". Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne zioła „Diurol" Gąseckiego (z Kogutkiem) sprzedają apteki i składy apteczne. Reg. Min. Spr. Wewn. Nr. 1486. nw 9 072

Dnia 20 bm zasnął w Bogu, inicjator i założyciel naszej fabryki, ś. p.

Radca Tajny Dr. h. c. Robert Sinner

przeżywszy lat 82. Jego zalety duchowe oraz niespożyta energja na zawsze zostaną w naszej pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd
Lubońskiej Fabryki Drożdży dawn. G. Sinner
w Luboniu, pow. poznański.

zw 13927

LINY STALOWE

grub. 22 m/m. ca. 200 mtr.
„ 31 m/m. ca. 900 mtr.
używane, ale jeszcze zdatne do użytku sprzeda i prosi o oferty.

„POLSKAROB" — Gdynia.

zw 13 922

A. DENIZOT

Luboń - (Poznań)
poleca
drzewa i krzewy owocowe, parkowe i ozdobne róże, konifery, rośliny na żywopłoty

Cennik na żądanie! Cennik na żądanie

Pw 11 758 54 194

W poniedziałek, dnia 21 marca 1932 r., o godz. 20-tej zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy brat, stryj i wuj, ś. p.

Augustyn Krajewski

aptekarz

w 82 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26. b. m., o godzinie 16,30 z kostnicy Zakładu św. Zofji w Kościanie.

W ciężkim smutku pogrążeni
siostry, bratanki i siostrzeńcy.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
Kościan, Poznań Berlin Wolsztyn i Leszno. nw 9 462

Rok założ. 1904

Import herbaty

St. Milachowski

Telefon 16-04

Poznań
ul Fr. Ratajczaka 40
nar. ul. 27 Grudnia

poleca

No 40. Mieszankę Cejlońską
nadzwyczaj aromatyczną i wydajną paczka oryginalna . . . . . 10 dkg zł **2,25**

No 37. Mieszankę Mandaryńską
doborową mieszankę wybornych herbat chińskich . . . . . 10 dkg zł **2,95**

No 256. Ciemny Darjeeling-Breakfast-Tea
herbata łamana o wybornym smaku i pięknym kolorze . . . . . 10 dkg zł **2,60**

No 259. Ceylon Orange Pecco
herbata wydajna bardzo pokupna 10 dkg zł **2,00**

No 261. Indian Orange Pecco
herbata ekonomiczna . . . . . 10 dkg zł **1,60**

No 262. Herbata Sumatra . . . . . 10 dkg zł **1,20**

---

†

Dnia 21 b. m. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich cierpieniach w 56 roku życia, mój drogi mąż, ukochany ojciec teść i dziadek, ś. p. zw 13 920

Andrzej Balbierz

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 24. b. m., o godz. 17-tej z kostnicy Zakładu Sióstr Miłosierdzia w Górczynie, ul. Sielska 13.

Ciężko strapieni
Poznań. **żona z rodziną.**

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU

Chemikalja
Esencja octowa
Kleje-Szelak
Farby-Lakiery
Pokost-Pendzle
Tran garbarski
Karbolineum-Karbid

F. G. FRAAS NAST. wł. W. KAISER
HURTOWNIA DROGERYJNA
POZNAŃ · WIELKA 14

Pw 11 293/4-10 147/1135

Dobra dożywotnia egzystencja

dla dobrego rolnika Odstąpię posadę samodzielnego rządcy na majątku około 2 000 mórg Na objęcie potrzeba ca. 7 000.— zł. Zgłoszenia uprasza się do Kurjera Poznańskiego **pod zw 13 930**

Urządzenia do chłodzenia i wyrobu lodu

Systemu Atlas Kopenhaga

Automaty chłodnicze Glacia

Wyrób Krajowy

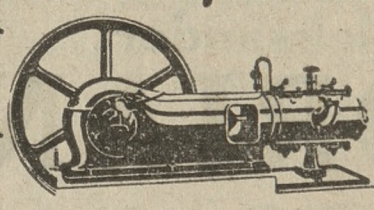

Własne biura w Polsce
Gdynia tel. 17-47
Katowice tel. 67-49
Kraków tel. 130-49
Łódź tel. 144-83
Lwów tel. 48-88
Poznań tel. 77-85
Warszawa tel. 699-48

Przedstawicielstwa
Wilno tel. 8-84
Lublin tel. 9-62

Bez utrudzeń przywozowych

zw 9 920

STOCZNIA GDAŃSKA

Adr. telegr. Stocznia. Gdańsk Tel. 23 441

Poszukujemy hurt. odbiorcy na

Ia twarog stołowy

(krajanka) i w beczkach.

Mleczarnia Poznańska, Sp. z o. o.
ul. Ogrodowa 14. Tel. 33-44 nw 9 464

WINA

NAJLEPIEJ NAJTANIEJ KUPISZ w FIRMIE

Woźniak i Kosicki

dawn. Jacob Appel
Najstarszy Dom Delikatesów
Tel. 30-75 Al. Marcinkowskiego 7. Rok zał. 1838

Tapety Linoleum Ceraty

kupuje się
bardzo korzystnie
przy **ul. Pocztowej 31**
w firmie

Zb. Waligórski

tylko naprzeciw poczty

Wapno budowlane

wielkopolskie, w pierwszym gatunku dostarcza wagonowo oraz w mniejszych ilościach ze składnicy przy ul. Kraszewskiego 10. Firma

Gustaw GLAETZNER, Poznań 3,
ul. Mickiewicza 36.
Zał. 1907 Tel. 6580 i 6328.
dw 2997

DOSTARCZAMY
niezależnie od syndykatu

PAPĘ DACHOWĄ, SMOŁĘ i t. d.

BRACIA SCHLIEPER

Fabryka Papy Dachowej i Destylacja Smoły
Hurtownia materjałów budowlanych

Tel. 306 **BYDGOSZCZ** **Tel. 361**

Pw 11 202-63 76

W Krotoszynie

dom murowany z ogrodem i piekarnią, cena 45 000 zł wpłaty 30 000 zł. dzierżawa 5 400 zł **sprzedam** Zgłosz. do **„Par"**, Poznań. Aleje Marcinkowskiego 11, pod **nr. 10,90**

Pw 11 481-10.90

Sprzedam
ca. 500 ctn. marchwi
(karotki) po przystępnej cenie.
SŁOMA, Leszno, Lipowa 10.

zw 13 928

Wielka nagroda

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa, między czytelnikami pisma, firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody rozmaite towary. Każdy czytelnik może otrzymać

zupełnie bezpłatnie

(podług naszych warunków) premję w postaci kamgarnu na ubranie, kostjumy damskie, bieliznę damską, męską pościelową, kołdry watowe, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne filmowe i inne przedmioty wartościowe. Jeżeli nadeśle prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania. nw 9 458

B-z p-a-y n-e-a k-ł-cz-

Kreski należy zastąpić literami, aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest bezpłatny Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście, lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu, na co W. P otrzyma szczegóły i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych

POLSKA SAMOPOMOC WŁÓKIENNICZA — Łódź 5, skrzynka pocztowa 7. Oddz. 393.

Nożeiwidelce

Łyżki i łyżeczki
Młynki do kawy
Żelazka do prasowania
Wagi kuchenne
Wanny do prania
Garnki aluminjowe
Łóżka żelazne
Karnisze do okien
poleca korzystnie
JAN DEIERLING
skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35.43
Pw 11 283-8.55

Otwieram z dniem 24 b. m.

SKLEP kolonialno-spożywczy i delikatesów
przy ul. Poznańskiej 7.

Uprzejmie proszę Szanowną Publiczność o łaskawe poparcie mojego przedsiębiorstwa.

Obsługa rzetelna — ceny przystępne. zw 13 924

A. Baranowska.

Dla Rolników! Okazja!

Do wydzierżawienia **natychmiast** majątek, 820 mórg w powiecie wyrzyskim, pierwszorzędne warunki co do gleby, budynków, kolei. Poważni reflektanci z wykluczeniem pośredników posiadający kapitał 40—50 000 zł zgłoszą się pisemnie pod adresem: **Kryszewska, Piekary 6, II. p., m 5.**

zw 13 923

Gospodarstwo

80 mórg masywnem zabudowaniem, żywym martwym inwentarzem wydzierżawię — objęcie 4 000.— Wojtkowiak Opalenica. znaczek załączyć. nd 38 940

Wspólnika

czynnego z gotówką poszukuję do zaprowadzonego składu żelaza, istniejącego 20 lat, w większem pow mieście Poznańskiego. Zgłoszenia Kurjer Poznański **zw 13 921**

MEBLE

Specjalność
WYPRAWY
od skromnych do najwykwintniejszych.

Pw 11 742-12.51

Ceny fabryczne znacznie zniżone!

Bogato zaopatrzone składy ułatwiają wybór!
Sprzedaż na warunkach dogodnych!

Przed kupnem mebli
należy zwiedzić **największą fabrykę**

W. Nowakowski i Synowie

POZNAŃ — Górna Wilda 134 oraz ulica Kantaka 1
WARSZAWA — Nowy Świat 51 wejście z ul. Wareckiej.

REKLAMOWA SPRZEDAŻ

„DYWANÓW ŻYWIECKICH"

PO CENACH BEZKONKURENCYJNYCH
DYWAN ŻYWIECKI
przewyższa jakościowo, deseniem i trwałością wszelkie wyroby krajowe

Dowód: Odznaczenie — **„WIELKI SREBRNY MEDAL na P. W. K."** jak i znaczny — EKSPORT zagranicę

DYWAN ZYWIECKI
góruje nad wyrobami konkurencyjnemi, gdyż jest on wykonany z najszlachetniejszych gatunków wełny — **o niezwykle lśniącym połysku** — trwałych barwach odpornych na działanie światła

Przestrzegamy przy kupnie — przed mniejwartościowemi wyrobami i prosimy o nieobowiązujące zwiedzenie **bogatej wystawy w lokalach naszych.**

DOGODNE WARUNKI SPŁATY.

Wyłączna Sprzedaż

BRACIA GÓRECCY

Poznań, Stary Rynek 44. Telefon 18 40.

Jedyny, największy, specjalny skład DYWANÓW RĘCZNIE WIĄZANYCH.

Pw 11 643-11.140

O tem DOSKONALE WIEDZĄ kupujące Panie na Zachodzie!

Pragniemy
i nasze PANIE przekonać,
że nie opłaci się kupować gorszych gatunków, skoro
NAJLEPSZA BIELIZNA
marki „FEMINA"
wyrabiana z jedwabnego trykotu „Charmeuse"

nie puszcza oczek

i jest bardzo tania!

Bieliznę i Piżamy
ze złotą etykietą

„FEMINA"

polecają wszystkie
eleganckie magazyny Poznania!

dw 3103

ROZKOSZ
sprawi PANI
piękna i trwała bielizna, wykonana z jedwabnego trykotu **„CHARMEUSE"** nie puszczającego oczek! Tylko DOBRE i **najlepsze gatunki bielizny** poleca tanio znana ze solidności firma:

Bolesław Górski
pl. Wolności 3.

OKRĘTKĄ
mtr 15 gr mereżka 20 gr deka tyzowanie 30 gr dziurki 2 gr plisowanie spódnic 2 zł obciąganie guzików tuz 40 gr podnosze oczka nadrabiam stopy hafty tanio wykonuje terminowo **„Haftoplis". St. Rynek 10** (wejście Kurzanoga obok firmy Czepczyński Kruk).

Pw 11 256-35.32

Ubikacyi przemysłowych
od 300 do 400 m² w śródmieściu, **zaraz poszukuję.** Zgłoszenia z podaniem bliższych danych do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **zw 13 903**

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem kupca **Telesfora Szubargi w Poznaniu,** Stary Rynek 35 zarządza się po myśli art 37 Rozp Prez z dnia 6 marca 1928 r otwarcie postępowania układowego z dniem 17 marca 1932 r. Poznań, dnia 17 marca 1932 r. **Sąd Grodzki 2 a.**
nw 9 383

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem Firmy **F. Lisiecki w Poznaniu,** Stary Rynek zwołuje się walne zebranie wierzycieli na dzień **5 kwietnia 1932 r.,** godz 11-tej w tutejszym Sądzie pokój 29 celem rozpatrzenia wniosku firmy o wdrożenie postępowania układowego. Poznań, dnia 21 marca 1932 r. **Sąd Grodzki.** nw 9 384

Licytacja dywanów i kilimów

na Giełdzie handlowej, ul. Stawna 13 przy ul. Wronieckiej.
W czwartek dnia 24. b. m., o godz 11-tej przed południem sprzedawać będę dobrowolnie za gotówkę, najwięcej dającemu, pochodzące z likwidacji:
2 dywany perskie, 5 dywanów ręcznie wiązanych, 11 dywanów fabrycznych, pluszowych, 17 kilimów, 4 mostki, koce i portjery huculskie.
Dywany i kilimy rozmaitej wielkości.

WŁADYSŁAW WOJCIECHOWSKI
uprawniony licytator i taksator, ul Stawna 13 Tel. 28-08.
Pw 11 753-54,192

Licytacja dobrowolna.

W czwartek, 24 marca, **od godz. 15-tej do 18-tej** sprzedawać będę w lokalu licytacyjnym, ul. Wroniecka 4, na odpowiedzialność zainteresowanych najwięcej dającemu za gotówkę:
fortepian krzyżowy zagraniczny, 3 kompl. jadalki, 2 kompl. pokoje męskie, 2 salony, pokój sypialny, kompl. radjoaparat 5-cio lampowy, parę dobrych szorów wyjazdowych, 4 maszyny do pisania, rower używany, fuzję, 20 płaszczy męskich impregnowanych, różne meble i urządzenia domowe, poza tem **około 500 butelek wina bordoskiego i węgierskiego.**
Obejrzeć można ½ godziny przed licytacją.

Brunon Trzeczak
zaprzysięż. i ustanowiony rzeczoznawca i aukcjonator na Województwo Poznańskie, ul. Wroniecka 4, tel 2126 i 3175.
Pw 11 752-12,69

Znakomity Pianista Wirtuoz
Aleksander

DORIAN

od dnia 24 marca

w Kawiarni „ESPLANADE"!

Dyrekcja „Esplanady" pozyskała na gościnne występy A. Doriana, po Jego sukcesach w Paryżu, Berlinie i po konkursie Chopinowskim, — czem stworzyła nową sensację dla Poznania. nw 9465

Magistrat m. Śremu poszukuje

lekarza weterynaryjnego

na stanowisko kierownika rzeźni miejskiej. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Magistrat do 30. b. m.
dw 3 101

Walne Zgromadzenie Pełnomocników
Zachodnio - Polskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu
odbędzie się
dnia 23 kwietnia 1932 r., o godz. 11-tej przed południem w lokalu Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu, ul 27 Grudnia 8, z następującym porządkiem obrad:
1. Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat Towarzystwa za rok 1931 oraz udzielenie pokwitowania Radzi Nadzorczej i Zarządowi Towarzystwa
2. Wybór 4 członków Rady Nadzorczej.
3. Wolne głosy.

nw 9 461

Zachodnio - Polskie Towarzystwo Kredytowe Miejskie
(—) **Ratajski,** Prezes Rady Nadzorczej.

Licytacja dobrowolna

(z powodu zmiany branży) odbędzie się **w czwartek 24 i piątek, 25 marca** o godzinie 10-tej przed południem na:

obuwie męskie, damskie i dziecięce

w składzie przy ul. Pocztowej 2. zw 13 919

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo.
Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1311 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

„Antyki"
meble używane sprzedaje, kupuje Wielki Garbary 39.
Pw 11,298-54.174

Forda
otwartego, czteroosobowego, 1925, zremontowanego, bardzo korzystnie 600 zł gotówką mechanizm mało zużyty, oddam gotowego do jazdy. Dr Zenkteler Śmigiel.
dw 3 083

Meble
używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy Dom[illegible] 3 telefon 24-42 Pw 11 250-1.65

Motocykl
sprzedam tanio Dąbrowskiego 72 mieszkanie 6. zdw 40 895 6

Blüthnera
fortepian koncertowy jak nowy tanio sprzedam Ratajczaka 11 a. IV. wejście mieszkanie 74.
sdw 40 417

Nowości Wiosenne
ostatniej mody już nadeszły Olbrzymi wybór materjałów na suknie płaszcze i kostjumy oraz materjały na ubrania i płaszcze męskie polecam po cenach rekordowo niskich Przy gotówce udzielam 10% rabatu Prosze korzystać z okazji! W Groszkiewicz Poznań, ul. Wrocławska 3 tuż przy Starym Rynku Hurtownie detalicznie.
Telefon 22-55. Pw 11 291-9.78

Sypialnie
dębowe kompletne 350 jadalnie 445 kuchnie 108 Fabryka Mebli Rynek Śródecki telefon 19-59.
sdw 30 938

Kapelusze
modne najtaniej sprzedaje Cegłowski Pocztowa nw 9 344

Krawaty
ostatniej nowości za bezcen sprzedaje Cegłowski ul. Pocztowa.
nw 9 345

Koszule
na miarę wykonuje materjały własne Cegłowski Pocztowa 5.
nw 9 343

Lisów
wybór. Wierzbiecice 13 — 3.
zdw 40 420

Majątek
400 mórg blisko kolei i miasta powiatowego w Poznańskiem — sprzedam przy wpłacie 35 40.000 zł. agenci wykluczeni Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 40 600

Parcelę
na Jeżycach ca 2.500 mtr². w bardzo dobrem położeniu przy tramwaju sprzedam lub zamienię na inny objekt. Zgłoszenia „Par". pod 12.68. Pw 11 749-12.68

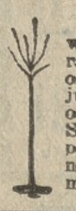

Róże i bzy
w najpiękniejszych kolorach, drzewka owocowe i ozdobne wszelkiego rodzaju po najniższych cenach oddają: A. i J Jeske. Szkółki Drzew. Jeloneck, poczta Złotniki koło Poznania, telefon 3. Cenniki darmo na żądanie.
Pw 11 726-12.9

Sypialnię
bibljoteke stół rozciągany okazyjnie tanio sprzedam Stolarnia Kwiatowa 6. zdw 40 632

Pianino
Carl Ecke czarne sprzedam Poznańska 26 m. 7. zdw 40 591

Wolkenhauera
pianino za 950 sprzedam. Duży wybór używanych instrumentów u Wł. Kwiatkowskiego, ulica Gwarna 9. zdw 40 643

Nie kupuj mebli
zanim zwiedzisz Centrale mebli Swarzędz, gdyż tam najniższe ceny. Pw 11 260/1-45.68/70

Dywany
Imitacja perskich 175 × 250 od 42 zł. bouclé 175 × 250 od 125 zł welur ang prima 2 × 3 198. zł linoleum dywany z metra chodnik od 1.75 Serwety pluszowe gobelinowe Inlety stołowizna płótna po cenach zniżonych W Groszkiewicz Poznań Wrocławska 3 — Hurt Detal
Pw 11 288-9.63

Resztówkę
120 mórg ziemia III., IV. klasy pałac osiem mórg ogrodu blisko miasto powiatowe i kolej. sprzedam Cena podług umowy Zgłoszenia „Par". Aleje Marcinkowskiego 11, pod 54.138.
Pw 11 747-54.138

Garnki rondle, brytwanny
żelazne emaljowane i aluminjum. Stalowe wyroby noże do szynki, noże i widelce nierdzewne łyżki, łyżeczki. Szczotki drewniane wyroby drabki pokojowe wyżymaczki, żelazka i dusze naszynki do mięsa siekania łóżka żelazne umywalki garnitury umywalkowe, najtaniej w firmie W. Janaszek ul. Jezuicka 1
Pw 11 625-11 116

Fortepian
krzyżowy tanio sprzedam. Św. Marcin 5 mieszk. 13 zdw 40 043

„Tatra"
po remoncie i kompletnem odnowieniu bardzo tanio na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 40 711

Dywan
kanape, 2 fotele 6 krzeseł umywalnia z lustrem szafa szyfonierka komoda i rozmaite inne starożytne meble na sprzedaż. — Skarbowa 4. parter lewo.
sdw 40 859

Kasę „National"
garnitury klubowe — gobelina. biurka. leżanki szafe. garderobiane. lampy. lustra. stoliki szachowe. biurko amerykańskie. biurko damskie — mahoniowe. „Elektrolux" maszyny krawieckie. oraz dużo innych przedmiotów odda tanio Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pw 11 749-12.62

Przedsiębiorstwo
spożywcze w mniejszem mieście — obrót roczny 100 000 złotych. dobra okolica. sprzedam. Wymagany kapitał 10 000 złotych. Dzierżawa 75 złotych miesięcznie. Zgłoszenia piśmienne „Par" Aleje Marcinkowskiego 11. pod 54.186 Pw 11 745-54.186

Na Święta
Modny tani kapelusz zakup w firmie A. Pietrzykowski ulica Wielka 8. Pw 11 743-9.90

Kołdry
puchowe oddam tanio. Romana Szymańskiego 3. m. 3. zdw 40 802

Skład
bławatów konfekcji i towarów krótkich w powiatowem mieście rynku 4 pokojowem mieszkaniem gimnazjum w miejscu dobrze zaprowadzony bez długu zamienię na dobra pewną hipotekę towaru od 25—30 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 799

Skład
obszerny. dwa okna wystawowe w pobliżu Starego Rynku sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 792

Sprzedam
długo istniejący skład zegarmistrzowski i towarów krótkich powiatowem mieście w rynku. Dzierżawa niska Do objęcia natychmiast. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 765

Ogród restaurację
przy Poznaniu sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdw 40 724

Zamienię
piękny dywan recznie wiązany 2x3 na takiż 3 50×4 50. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 881

Ubranie
frakowe smokingowe i wieczorowe sprzedam. Ul. Przecznica 12 m 8. od godz. 5—7. zdw 40 887

16,—
20.—: 48.— para ślubnych obrączek i droższe poleca Chwiłkowski. św. Marcin 40. zdw 40 831

Dywan perski
oryginalny. 3 50×4.50. sprzedam Słowackiego 21. m. 3. zdw 40 821

Remington
dobrze utrzymany korzystnie. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. Pw 11 751-12.60

Jadalnia
ciemno-dębowa zegarem jadalnia ciemna — styl flamandzki. sypialnia biała z gotowalnią okazyjnie. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3 Pw 11 750-12 61

Bilard
tanio sprzedam. Matejki 51. m. 9 zdw 40 917/8

Obrączki ślubne
poleca w wielkim wyborze po niskich cenach Stefan Hubert. Poznań. św. Marcin 45. nw 9463

Hutę szkła
z bocznicą kolejową i urządzeniem sprzedam. względnie przyjmę wspólnika z kapitałem 40—50 000 zł. — Zgłoszenia piśmienne „Par". Aleje Marcinkowskiego 11. pod 54.187. Pw 11 744-54.187

Najtańsze źródło zakupu!
pończoszek. skarpetek. trykotaży. Dom Trykotaży. Marja Grabowska. Masztalarska 6. naprzeciw Salezjanów. Proszę zważać na firmę. Pw 11 299-54.191

Gabinet męski Wanne emaljowaną
Lexycon Mavera. sprzedam. Focha 87. m. 6. zdw 40 888

2
piece kąpielowe węglowe. Kłosiński. Kanałowa 17. zdw 40 893

Sypialnie
polerowane i dębowe poleca po cenach najniższych Jan Jarczyński. stolarnia mebli. Swarzędz. Mickiewicza 1. zdw 40 845

Uwaga! Codziennie otrzymuję 10 tuzinów ceny jak „z plajty"
niezleżałe bez błędów oryginalne prawdziwym szewkiem 2 10: 2 60 z strzałką 2 70: prima 3 20: złoty Bemberg 3 50: macco 0.65: skarpety bielizna damska męska torebki. zabawki najtaniej Wielkie Garbary 10. Jamont. z Wodnej na prawo. zdw 40 848

Prawdziwe dywany perskie oraz wszystkie inne prawdziwe dywany
przyjmuje do naprawy. Wykonanie staranne i fachowe po najniższych cenach Caesar Mann. ul. Rzeczypospolitej 6. zdw 40 916

Pianino
zagraniczne sprzedam. Poplińskich 12 m. 20. zdw 40 938

Zające — Jajka Czekolady — Cukry
poleca J. Kostecka St. Rynek 55. rw 4960

Najpraktyczniejszy podarek wielkanocny, to ładny dywan
Nadzwyczajna okazja pięknych dywanów wiązanych sztuka już od 90 złotych wzwyż poleca Caesar Mann. ul. Rzeczypospolitej 6. zdw 40 915

Samochód osobowy
kilka sztuk tylko nowoczesne w bardzo dobrym stanie i niskich cenach. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 909

Rzeźnictwo
w mieście powiatowem składające się ze składu i warsztatu zapedem elektrycznym oraz przyległem mieszkaniem sprzedam tanio. Zgłoszenia piśmienne do Kurjera Poznańskiego pod zdw 40 900

Tania
sprzedaż pończoch Bemberga 3: 3.75: 4.50. 5 — zł. Olbrzymi asortyment kolorów tylko w specjalnym magazynie pończoch A Szymański Poznań św Marcin nr. 1. przy Placu św Krzyskim. Pw 11 610/12 11.81/82

Skrzydło
krótkie tanio sprzedam Polna 14 Dąbrowski zdw 40 620/1

Stolarnię
mieszkaniem całkowitem urządzeniem. ruchliwej ulicy. ośm lat zaprowadzona. z powodu wyjazdu sprzedam. Cena 800. Wągrowiec. Piechowiak rw 4 989 90

Sypialnie
sprzedaje najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15 nw 9857/8

Łóżko
żelazne wyścielane składane jak nowe tanio. Lewicki. Grobla 4. zdw 40 818

Parcelę
518 Osiedle (Warszawska) sprzedam. Wiadomość: Konińska 20. I. zdw 40 835 6

Sypialka
bufet leżanki stoły rozmaitości tanio. Skład Komisowy Staszica 14 zdw 40 781/2

Wózek
dziecięcy sprzedam. Śniadeckich 30 mieszkanie 6 zdw 40 779

Wózek
dziecięcy sprzedam. Focha 149. mieszkanie 6. zdw 40 756

Wózek
dziecięcy dobrze utrzymany — sprzedam Wszystkich Świętych 3 mieszkanie 8 zdw 40 862

Gramofon
dobry tanio. Piekary 7. m. 4. zdw 40 807

Resztówkę
198 mórg. ziemia pszenno-buraczana. inwentarze kompletne — sprzedam Zgłoszenia piśmienne „Par". Aleje Marcinkowskiego 11. pod 54.185 Pw 11 746-54.185

Skład
rzeźnicki mieszkaniem warsztatem. świetnie prosperujący. przy głównej ulicy zaraz sprzedam — Adres Orędownik Wielkopolski Stary Rynek rw 5 001/2

Sypialkę
i lepszy solidnym panom lub inteligentnemu małżeństwu. Łąkowa 9. parter. lewo. zdw 40 861

Męski
sypialny łączne. elektryczność — słoneczne. Wszystkich Świętych 3. I. ptr.. mieszkanie 8. zdw 40 863

Bardzo łatwo szlifowane szklanki szlifowane kieliszki Noże, widelce, łyżki
wybrać można tanio tylko wprost Hurtownia Porcelany. Wroniecka 24 podwórze. zdw 40 912

Samochód ciężarowy fabryczno nowy
pierwszorzędny fabrykat angielski 2 tonnowy za 50 % wartości do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 910

5 KUPNA

Samochód
limuzynę 4 lub 6 osobową bardzo dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 519

100
mtr. drzewa opołowego sosnowego. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 515

Motocykl
z przyczepką kupię tylko nowoczesny i mało używany. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 505

Kraty
rozsuwalne do okien wystawowych kupię Oferty z podaniem wielkości i ceny do Kurjera Poznańskiego zdw 40 401

Smalcu
krajowego większą ilość kupię gotówką Należy podać ilość. cenę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 506

Poszukuję
dzierżawy piekarni lub kupna — wpłaty 6 000. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 855.6

Półautomat Kellera
do cięcia cegły używany lecz w dobrym stanie. kupimy za gotówkę! Wiadomość: Cegielnia miejska w Wieliczce. zdw 40 609

Poszukuję
kupna i dzierżaw wszelkiego rodzaju mniejszych i większych majątków Malek Bydgoszcz Gdańska 46 telefon 1183 zdw 38 060

Tokarnię
zegarmistrzowską kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 734

Rower
dziecięcy używany kupię Oferty Kurjer Poznański zdw 40 729

Kupię
maszynę do pisania Oferty Kurjer Poznański zdw 40 829

Fryzjerski
zakład mały kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 808

Samochód
za hipotekę kupię Oferty Kurjer Poznański zdw 40 764

Akcje
Wielkopolskiej Papierni w Bydgoszczy kupię każdą ilość. Zgłoszenia z podaniem ilości i ceny do Kurjera Poznańskiego pod zdw 40 864

Kupię
czynszową willę lub nowy dom Jeżyce Sołacz. Debiec (kolonia) z wpłatą do 40 tys. wprost od właściciela. Pośrednicy wykluczeni Spieszne oferty upraszam Kurjer Poznański zdw 40 935

6 KAMIENICE

Kamienicę
dochód 19 500 zł. wpłata 80 000. sprzeda właściciel Oferty Kurjer Poznański zdw 40 499

Kamienicę
komfortową centrum Poznania dochód 18 000 cena 140 000 wpłaty 60—85 000 reszta amortyzacja. sprzedam. Krakus". Pocztowa 30. zdw 40 484

Kamienicę
Poznaniu kupię wpłata 30 000 lub 50 000 Oferty Kurjer Poznański zdw 40 790

Willę
w Poznaniu nową. luksusową. 4-mieszkaniową. z składem przy wpłacie ca. 38 000 dochód 7 000. sprzedam amort hipoteka 35 000 po 6.8 % na 25 lat. Wolna od podatków i stempli przy kupnie. Dla nabywcy ewentl. wolne 3½ komfortowe mieszkanie z ogrodem. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 775

Kamienicę
narożnik z składami sprzedam. Cena 115 000. wpłaty 60 000 dochód 15 000. Maciejewski. Dąbrowskiego 88 telefon 6266. zdw 40 357

Dom
remiza i plac w śródmieściu sprzedam Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 731

Dom
Poznaniu kupię z hipoteką amortyzacyjną lub długoterminową. wpłata 10 000—12 000 zł. Agentów wykluczam. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 718

Kamienica
cena 28 000 dochód 5 000 wpłaty 15 000. Jaśkiewicz Fredry 6. zdw 40 926

7 PIENIĄDZ

Pożyczki
5 000 zł poszukuję na hipotekę. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 504

300 zł
pożyczki zastaw poszukuję spiesznie. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 707

10 000
zł poszukuję na I. hipotekę młyna motorowego dobrze prosperującego. celem kupna gospodarstwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 766

Dolary złote
sprzedam lub zamienię za dopłatą na papierowe. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 820

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
7-mio pokojowe wprost od gospodarza za czynszem miesięcznym zaraz do wynajęcia Telefon 34-44. Oferty „Par". pod 54.170 Pw 11 729-54.179

Trzypokojowe
śródmieście I. piętro. nowemi meblami zaraz. Adres Kurjer Poznański zdw 40 754

Frontowe
5 pokoi. komfort. I.. Aleje Marcinkowskiego tuż przy pl. Wolności. wprost od gospodarza za czynszem zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 748

Pokoik
próżny wysoki parter w domu frontowym. za czynszem zgóry wprost od właściciela do wynajęcia bez pośrednictwa. Hanusz. Poplińskich 6 II. zdw 40 747

Ośmiopokojowe
centralne ogrzewanie. bez odstępnego. czynsz miesięczny 260 zł zaraz wolne Adres Kurjer Pozn. zdw 40 798

3 ubikacje parterowe
w śródmieściu (ul. Wrocławska) na cele przemysłowo handlowe — wprost od gospodarza za czynszem miesięcznym do odnajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 925

Pokoje
2 — 3 — 4 komfortowe willi Bukowska gospodarz. Adres Kurjer Poznański zdw 40 872

Próżny
pokój willi Bukowska. Adres Kurjer Poznański zdw 40 871

Skład
z mieszkaniem dwupokojowem kuchnią do nabycia od gospodarza za roczny czynsz. — Wielkie Garbary 39. rw 4 997

Dwupokojowe
kuchnia za dzierżawę miesięczną Informacja: Łukaszewicza 6 — mieszkanie 14 zdw 40 892

Mieszkanie
4 pokojowe oddam z meblami. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 903

Mieszkanie
słoneczne obeszerne trzy pokoje. łaźnia etc. dwa wchody II p. okolica Placu Wolności Poznań Do objęcia potrzeba ca 4 000 zł w tem rok dzierżawy i gruntowny remont. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 897

Ubikacje suterenowe (śródmieście)
frontowe składające się z jednej dużej i 1 mniejszej suchej jasne na cele przemysłowe — wprost od gospodarza do odnajęcia Czynsz miesięczny Zgłoszenia do Kurjra Poznańskiego zdw 40 924

Mieszkanie
3 pokojowe zaraz wynajmę. — Dziennik. Wierzbięcice 3. zdw 40 730

4
pokoje kuchnia Wodna I. piętro zaraz od gospodarza. dzierżawa zgóry. Zgłoszenia: Młyńska 3 — mieszkanie 5. zdw 40 931

9 SZUKA MIESZK.

Bezdzietne
małżeństwo (emeryt) szuka 2—3 pokoi z przynależytościami możliwie z komfortem Warunki Kurjer Poznański zdw 39 645

Urzędnik
państwowy szuka zaraz 2 pokoi kuchni wprost od gospodarza — Starołęka. Rataje niewykluczone. Oferty podaniem warunków Kurjer Poznański zdw 40 583

Pokoju
kuchni czynsz zgóry od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 174

Mieszkanie
3—4 pokoi. poszukiwane. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 832

2—3
pokoi łazienki od 1. — 15. 4. szuka młode małżeństwo czynsz rok zgóry ewentl. niewielki zwrot kosztów. Gwarancja zapewniona. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 837

Mieszkania
pokoju z kuchnią od gospodarza. Agenci wykluczeni. Warunki Kurjer Poznański zdw 40 738

Małżeństwo
bezdzietne poszukuje pokoju z kuchnią wprost od gospodarza. Dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 720

5—6
pokojowego komfortowego mieszkania śródmieściu poszukuję od zaraz lub 15 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 873 lub telefon 50 05.

Poszukuję
dzierżawy małego domku lub 2 pokoi kuchni 30—35 miesięcznie. suche. wieś. miasteczko bliżej Poznania. gospodarza. Oferty wyczerpujące listownie Kurjer Poznański zdw 40 843

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
5 pokojowe na 2—3 od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 791

11 POKOJU UMEBL.

Pokój
panu. Jasna 4 m. 4. zdw 40 426

Pokój
umeblowany elektryczność. niekrępujący 1—2 osób. Wierzbięcice 53. mieszkanie 1. zdw 40 425

Centrum
2 pokoje umeblowane słoneczne razem. pojedyńczo utrzymaniem bez 1. 4. wszystkiemi wygodami. Plac Wolności 9 m. 13. telefon 27-54. zdw 40 360

Niekrępujący
używalnością kuchni 1—2 osobom u samotnej. Małeckiego 6 mieszkanie 11 zdw 40 687

Pokój
umeblowany od 1 IV. 32. do wynajęcia. Św. Wojciech 26 II.. mieszkanie 37. z 334

Panu
elektryczność. Wierzbięcice 24 b. mieszkanie 14. zdw 40 767

Pani
Łąkowa 16. I.. lewo. zdw 40 788

Niekrępujący
tani. Małeckiego 35 mieszkanie 2. zdw 40 785

2
umeblowane balkonem sep. kuchnią i wejściem. światło elektryczne centralne ogrzewanie łazienka od 1. 4. do wynajęcia. — Wielka 21. m. 5. zdw 40 930

Pokoik
umeblowany za korepetycje od 1. 4. Kolejowa 40 m. 9. zdw 40 716

Pokoik
25 zł. Skryta 2 m. 2. zdw 40 713

Pokój
elegancki wynajmę. dobre utrzymanie lub obiady tanio. Skarbowa 4 mieszkanie 14. zdw 40 702

Pokój
Poznańska 26 mieszkanie 9. zdw 40 701

Dwuosobowe
lub 2 wspólne czteroosobowe solidnym. własną pościelą. Świętokrzyski 3 mieszk. 12. zdw 40 759

Dwuosobowy
Aleje Marcinkowskiego 28 mieszkanie 12 zdw 40 810

Jasna 16
m 7. inteligentnym. zdw 40 804

Gwarna 17
m. 9 pokój 2 osobom małżeństwu z używaniem kuchni wynajmę. zdw 40 803

Pokój
dwom panienkom lub panom po 15 zł. Żupańskiego 13 a podwórzu prawo. suterena zdw 40 801

Pokój
inteligentnej osobie utrzymaniem lub bez. Słowackiego 35 m 10. zdw 40 795

Pokój
dla panienek. Michalska. św. Marcin 14. zdw 40 794

Niekrępujący
słoneczny wynajmę 1 lub 2 panom. Śniadeckich 30 mieszk. 6. zdw 40 780

Pokoje
umeblowane z całodziennem utrzymaniem do wynajęcia. Wały Wazów 24 willa. zdw 40 737

Kraszewskiego
19 I.. lewo pokój zdw 40 733

Pokój
jednej. dwom elektryczność. tanio Różana 12 Sołkowiak. zdw 40 865

Centrum
pokój słoneczny zaraz lub 1. 4. telefon. łazienka. Aleje Marcinkowskiego 3 b I. zdw 40 880

Pokój
elegancki. Słowackiego 34. m. 3. zdw 40 883

Dwuosobowy
elektryczność. inteligencji. Woźna 14 b. m. 18. rw 4 994

Frontowy
elektrycznością. Grobla 1 b. m. 5. zdw 40 812

Umeblowany
Kabat. Piekary 24. zdw 40 824

Pokój
frontowy duży. Rzeczypospolitej 8. mieszkanie 11. zdw 40 891

Szkolna 11
m. 8. dwuosobowy ładny elektryczność. utrzymanie 1. zdw 40 894

Panience
panienkom tani. Grobla 19. mieszkanie 12. zdw 40 849

Niedrogi
ładny inteligentnej osobie Strusia 3 mieszkanie 7. zdw 40 852

Pokój
Strzelecka 11. m. 6. zdw 40 911

Wspólny
panience. Ogrodowa 4 parter. zdw 40 906

Pokój
jedno — dwuosobowy tanio. — Górna Wilda 17 I. lewo. zdw 40 902

Śródmieście
jedno — dwuosobowy utrzymaniem — bez. Podgórna 2 a. III. prawo. zdw 40 920

Wspólny
dwom panienkom. Stary Rynek 94. wejście Kramarska 8. m. 4. zdw 40 922

Dwa
pokoje umeblowane. frontowe niekrępujące do wynajęcia. Wierzbięcice 31. I.. lewo. zdw 40 762

12 SZUKA POKOJU

Pokój
z używaniem kuchni. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 40 289

2 pokoi
łączących się niekrępujących. — elektrycznością. łazienką dla 2 panów. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 40 811

Słonecznego
pokoju bardzo zacisznego utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 793

Pokoju
poszukuję z klatki schodowej niekrępującego umeblowanego na 2 osoby śródmieście. Oferty ceną Kurjer Poznański zdw 40 726

Umeblowanych lub próżnych
1—2 pokoi z telefonem wyłącznie śródmieście nie wyżej II. piętra możliwie klatki schodowej poszukuje natychmiast. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 40 901

Szuka
pokoju inteligentne. spokojne małżeństwo okolicy Hotelu Polonia. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 921

13 LOKALE

Poszukuję
składu fryzjerskiego z mieszkaniem. Patrona Jackowskiego 17. mieszkanie 12. zdw 40 783

Do wynajęcia
lokal handlowy na niskim parterze złożony z 7 ubikacyj. w całości lub dwóch częściach. Mickiewicza 27 — Słowackiego 16. Wiadomość u portjera. zdw 40 789

Poszukuję
dzierżawy lokalu 200—300 m² względnie kawałek placu na okres około 10 lat pod budowę Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 40 758

Ubikacje
na warsztaty na Łazarzu zaraz wolne. Wiadomość: Kanałowa 13. m 2. rw 4 993

Skład
mały lub suterena okolica Stary Rynek do Gwarnej poszukiwane od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 889

14 DZIERŻAWY

Dzierżawy
około 800 mórg poszukuję. Warunek: dobra ziemia kamunikacja Oferty Kurjer Poznański zdw 40 614

Garaże murowane od zł 20.— miesięcznie
postój doba zł 2.—. Garaże Polonia. Drużbackiej 2. przy Parku Wilsona. zdw 40 774

Warsztat
przy garażach urządzony na reparacje samochdów — światło dzienne dwa doły. komin do kuźni. wydzierżawi Garaże Polonia. Drużbackiej 2. telefon 64-84. zdw 40 773

Piekarnię
wydzierżawię dobrze zaprowadzoną w mieście powiatowem lub większem. Oferty z podaniem miejscowości oraz z podaniem warunkami do Kurjera Poznańskiego zdw 40 787

Lokal fabryczny
w Poznaniu ca. 500 m². ca. 3.5 do 4.0 m. wysokości możliwie z ogrzewaniem siecią siły elektr. poszukiwany celem wydzierżawienia. Oferty z dokładnym opisem i podaniem wysokości dzierżawy upraszamy do Kurjera Poznańskiego zdw 40 763

Wystawowe
okno w sklepie wynajmę na rowery za czynszem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 705

Kiosk
korzystnie wydzierżawię. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 725

15 UZDROWISKA

Rabka
Pensjonat Helios" komfortowy. Ceny przystępne Oktawja Piechocka telefon 70. nw 9 263

16 OSOBISTE

Unieważniam
zgubioną książeczkę wojskową. Kazimierz Walter zdw 40 198 zdw 40 198

Dla akademika
kto okaże się tak gościnnym zaprosi na Święta. Wzamian miła niespodzianka. Łaskawe zaproszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 40 395

Panią
w białym płaszczu białych śniegowcach. która w dniu 20 bm jechała pociągiem z Kostrzyna do Poznania prosi zainteresowany brunet o adres. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 833

„Hel"
Proszę piątek wieczór 8 kawiarence „Wawrzyniaka" św. Marcinie. zdw 40 796

Mamusie! bocki przyleciały!
a zatem czas zaopatrzyć się w wózki dziecięce. które są najtańsze u M Pogorzelskiego. Poznań. Wodna 7. zdw 40 867/8

Śmiechowski
Marjan. mistrz fryzjerski. zdobywca nagrody honorowej im. „Antoine" Paryż. b. pracownik firmy St. Witkowski pracuje od 12 marca 1932 w własnym zakładzie przy ul. Dąbrowskiego 38. telefon 61-48. zdw 40 853

21 ZGUBY

Znaleziono
16 bm. ul. Focha zegarek damski. Odebrać za zwrotem kosztów ul. Fr. Ratajczaka 9. mieszkanie 5. zdw 40 744

22 ROZMAITE

Okazja!
Z powodu przeprowadzki wyprzedaje za bezcen garsonki. suknie swetry pullowery itp. — „Tricot" Szymańskiego 10. Pw 11 739-54.182

Reparacje
zegarków oraz wszelkiej biżuterji wykonuje tanio Bijoux D'Occasion Fr Ratajczaka 2. Pw 11 258-4.137

Akuszerka
Kleinwächterowa Poznań centrum ulica Romana Szymańskiego 2 pierwsze piętro lewo drugi dom od placu Świętokrzyskiego. zdw 21 053

Polski Hotel „Saxonia"
w Berlinie ul. Friedrich Ebert 10 poleca tanie z komfortem urządzone pokoje dla przyjezdnych z Polski. Bliższych informacyj udziela się w Poznaniu Chwaliszewo 63 mieszkanie 3. od godz. 13 do 14-tej. zdw 40 700

Polak
służący w Legji Cudzoziemskiej w Indochinach pragnie nawiązać korespondencję z Polką dla utrzymania kontaktu z Ojczyzną. Łaskawą korespondencję kierować pod adres: Leg. J. Kopański. Melle 2031 4/5 Regiment Etranger 14-em Comp. à Thai-Nguyen. Tonkin. Indo-Chine. zdw 40 735

Głuchota
szum, cieknięcie uszu uleczalne. Żądajcie bezpłatnej, pouczającej broszury — Adres: „Eufonja", Liszki koło Krakowa. zdw 40 846/7

Pracownia Gorsetów „Wanda"
Gorsety na miarę. Gorsety gotowe. — Pasy do ciąży. — — Paseczki sportowe. Biustonosze wszelkiego rodzaju. — — Reperacje gorsetów. Ratajczaka 27, part. zdw 40 857

Wykwintna
pracownia kapeluszy damskich przyjmuje zamówienia na kapelusze nowe oraz fasonuje. Grunwaldzka 5 parter. (vis à vis Hotelu Polonia). zdw 40 899

TEATRY

Teatr Polski: Dziś — „Romeo i Julja"

Czwartek, 24. 3. — Teatr zamknięty

Teatr Nowy: Dziś — „Ósma żona sinobrodego" występ Junoszy-Stępowskiego

Czwartek wiecz. — Teatr nieczynny

Piątek wiecz. — Teatr nieczynny

Sobota wiecz. — Teatr nieczynny.

Teatr Wielki: Od poniedziałku do soboty teatr nieczynny

Niedziela, 27 3. o godz 3 „Hrabia Luxenburg" — Ceny zniżone

O godz 8 „Rózwódka"

Poniedziałek, 28. o godz 3 „Cnotliwa Zuzanna" — Ceny zniżone

O godz 8. „Rozwódka"

Teatr przy ul. Ratajczaka 21 (Dom Rzemieślniczy) Dziś o godz 8 wspaniałe misterjum o Męce Pańskiej. Ceny miejsc od 50 gr do 2.00 zł. Przedsprzedaż w księgarni św. Wojciecha

Teatr Narodowy, ul. Fr. Ratajczaka 21: (Dom Rzemieślniczy) — Niedziela 27. 3, o godz. 17-tej — „Pajac i Laleczka" bajeczka dla dzieci

Poniedziałek, 28. 3., o godz. 15-tej — „Czerwony Kapturek" bajeczka dla dzieci

O godz. 17-tej „Ogniem i Mieczem" poraz ostatni

Bilety do nabycia A. Szrejbrowski, ul Gwarna 20 a w niedzielę i święta od 10 rano do 17-tej w Teatrze Narodowym (Dom Rzemieślniczy), ul. Fr. Ratajczaka 21.

DZISIAJ w KINIE

Apollo: „św. Antoni Padewski".
Aurora: „Biali Indjanie i Postrach Złoczyńców".
Corso: „Dwa piekielne dni".
Colosseum: „Walka w obłokach i Dom Strachów przy Placu Washinztona".
Metropolis: „Klątwa rodu mandarynów".
Muza: „Kobieta".
Nowości: „Chrystus".
Odeon: „Kochanka Generała"
Orzeł: „Coraz prędzej i Drapieżne Sępy".
Renaissance: „Walka w podziemiach".
Roxy: „Jarmark miłości".
Słońce: „Cud wilków".
Sfinks: „Spadkobierca Casanowy"
Tęcza: „Carewicz".
Uśmiech: „Król Królów".
Wilsona: „Miłość maturzysty".

Akumulatory ładuje
od 50 groszy Zakład Elektromechaniczny Inż. Franciszka Tukatscha Strumykowa 1 podwórze. zdw 40 907

23 OŻENKI

Samotna
pani kulturalna zgrabna wysoka materjalnie niezależna, nawiąże znajomość z panem w wieku 35 do 45 lat. trzeźwym o wykształceniu uniwersyteckim i wybitnych zaletach ducha i serca. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 39 412

Kupiec
lat 25, brunet. przystojny. wysoki. posiada cośkolwiek gotówki, pragnie zapoznać miłą, inteligentną, muzykalną panienkę lub młodą wdówkę, dla dobra wspólnego majątek pożądany. Oferty wraz z fotografją, która się zwraca, do Kurjera Poznańskiego zdw 40 828 Rzecz traktuje poważnie. Cel matrymonjalny.

Panna
lat 30, posiadająca wyprawę i gotówkę pozna pana do lat 35 na stałej posadzie. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 934

24 NAUKA

Student
z 3 letnią praktyką korepetytorską udzieli ekcyj w Poznaniu za pokój lub na wyjazd. Specjalność przygotowywanie nowowstępujących do szkół. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 394

Kursy
stenografji, pisania na maszynach rozpoczynam 5 kwietnia. Kantaka 1. II. piętro. zdw 40 415

Kursy
kroju, szycia damskiego. Nowak Wrocławska 33 dw 3 045

25 MUZYKA

Pianista
pierwszorzędna siła, doskonale rutynowany, młody z akordeonem (harmonja) wolny. — Warunki skromne. Miejscowość obojętna. W. Strużyna. Piotrków Tryb zdw 40 610

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej ceny drobnych

Syna
ucznia malarskiego dekor. 2½ na uki, z powodu zgonu mistrza oddam dla ukończenia w dobre ręce. Łaskawe zgłoszenia z warunkami Edw. Wańkowski: Iwno p. Kostrzyn nw 9 455 6

5 000 kaucji
stawić mogę jeżeli otrzymam posadę podróżującego kasjera względnie przyjąć mogę przedstawicielstwo na poważny artykuł. Oferty Kurjer Poznańsk zdw 39 734

Pokojowa
z dobrego domu znająca dobrze swój zawód i dobrą obsługę, szuka posady w lepszym domu od 1 kwietnia. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 446

Doświadczony włódarz
w sile wieku, z dobremi świadectwami niemieckiemi i kilkonastoletnią praktyką poszukuje miejsca włodarza we większym majątku ziemskim. Łaskawe zgłoszenia: Stanisław Kokot. Praszka, wojew. łódzkie. ul. Cmentarna 5. zdw 40 611

Inteligentna
osoba obejmie zarząd domu u samotnej osoby ewentualnie na probostwie. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 405

Posługi
poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 40 530

Nadmłynarz
z długoletnią praktyką z dobremi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 613

Gospodyni
fachowa siła dobre świadectwa, średnich lat prezencja szuka posady do zarządu domem u samotnej osoby umiejętność wychowywania dzieci miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 38 480

Zarządczyni - gospodyni
inteligentna dobrej prezencji — średnich lat siła pensjonatowo-hotelowa długoletnia praktyka w kraju i zagranicą pierwszorzędne świadectwa, gruntowna znajomość kuchni poszukuje posady do zakładu leczniczego pensjonatu hotelu itp miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 38 479

Polecam mego praktykanta
starszego lat 27 kawalera, z dobrą praktyką. Posadę przyjmie od 1 4. Zgłoszenia do Majętności Bieslice, per Trzemeszno. zdp 40 203

Służąca
z gotowaniem poszukuje posady do wszystkiego od 1. 4 Oferty Kurjer Poznański zdw 40 776

Posady
u samotnej osoby do prowadzenia gospodarstwa poszukuje panienka. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 786

Pomocnica
aptekarska egzamin wojewódzki, poszukuje posady lub zastępstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 715

Panowie Budowniczy
Który przyjmie chłopca z czteroma klasami gimnazj. na praktykę? Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznński zdw 40 708

Gospodyni - kucharka
poszukuje posady zaraz lub od 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 703

Inteligentna
sierota lat 24, znajdująca się w krytycznem położeniu, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 699

Młodsza
gospodyni poszukuje posady u samotnej osoby, dobre referencje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 757

Dziewczyna
czysta ze wsi do wszystkiego gotowaniem szuka posady zaraz lub 1. IV. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 752

Dziewczyna
dobremi świadectwami do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady od 1. 4 Oferty Kurjer Poznański zdw 40 750

Inteligentna
panienka poszukuje posady biurowej, lub na wyjazd jako nauczycielka początki muzyki, szkoła średnia i liceum handlowe. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 761

Piekarz - szofer
przyjmie jakąkolwiek posadę, najchętniej gdzie wyuczyłby się cukiernictwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 760

Poszukuję
posługi z gotowaniem na cały dzień. Dobre referencje. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 736

Poszukuję
posady do wszystkiego od 1 lub 15. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 814

Dziewczyna
poszukuje posługi od 1 4. lub od 15 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 815

Młoda
posługaczka poszukuje posługi. — Oferty Kurjer Pozn zdw 40 825

Czeladnik
krawiecki młody szuka pracy za skromnem wynagrodzeniem lub z utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 676/7

Inwalida
wojenny biurowy przyjmie posadę w majątku za utrzymanie bez wynagrodzenia. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań Fredry 7, pokój 47 telefon 39-97 zdw 40 769/70

Pomocnik handlowy
z branży kolonjalno-delikatesowej, restauracyjnej sumienny z dobremi świadectwami i referencjami, skromne wymagania, mogący złożyć gwarancję poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 932/3

Stolarz
narodowiec ojciec 6-ciorga nieletnich dzieci będąc bez środków wyżywienia prosi o jakąkolwiekbądź pracę. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 732

Dziewczyna
uczciwa, pracowita szuka posady 1 4 prac domowych bez prania. Oferty Kurjer Pozn. jw 2 790

Monter
samodzielnie pracujący specjalnie dla silników Diesla poszukuje posady do warsztatu lub za szofera. Oferty Kurjer Poznański rw 4 999

Ogrodnik
kawaler kwiaciarz warzywnik, obznajmiony specjalnie hodowli chryzantem i obsadzaniem klombów w parkach i t. d. z dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 723

Ogrodnik kawaler
przyjmie posadę w jakiemkolwiek przedsiębiorstwie urzędowem lub prywatnem od 1 IV Referencje pierwszorzędne. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 722

Panna
młoda lubiąca dzieci poszukuje posady bony na wsi. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 721

Służąca
z dobrem gotowaniem dobrem poleceniem poszukuje posady — Oferty Kurjer Pozn zdw 40 719

Gosposia
lat średnich zaufana wzorowa z dobrem gotowaniem do wszystkiego zajmie się całem domem. — Oferty Kurjer Poznański zdw 40 797

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. 4 Oferty Kurjer Poznański zdw 40 882

Panna
znająca dobrze gospodarstwo szuka posady do samotnej osoby. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 40 877

Pianistka i skrzypek
dobrze zgrani poszukują posady zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 40 746

Służąca
uczciwa szuka posady gotowaniem praniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 768

Ogrodnik
w starszym wieku specjalista kwiaciarz poszukuje posady zaraz lub później. Miejscowość obojętna Referencje świadectwa bardzo dobre Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 40 749

Gospodyni
lat średnich pracowita zaufana, obeznana dokładnie w gospodarstwie miejskiem i wiejskiem, poszukuje posady samodzielnej od 1 lub 15 kwietnia wymagania skromne — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznańsk. nw 9 467

Zbożowiec - książkowy
na niewypowiedzianem stanowisku z kilkoletnią praktyką władający polskim i niemieckim językiem poszukuje posady. Może złożyć kilka tysięcy złotych kaucji Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 40 844

Dziewczyna
czysta z dobrej rodziny z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady Oferty Kurjer Poznański zdw 40 858

Poszukuję
posługi na cały dzień lub pół dnia w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 860

Wdowa
inteligentna młoda poszukuje posady zarządczyni lub gospodyni u samotnej osoby, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdw 40 913

Freblanka
z niemieckiem szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 908

Pomocnik
ogrodniczy z kilkoletnią praktyką poszukuje posady samodzielnej lub jako pomocnik w większym zakładzie F. Szafran. Dolina 7. Poznań u Janiszewskiej. zdw 40 905

Młodszy
pomocnik ogrodniczy poszukuje posady zaraz lub 1 4 na majątek. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 904

Wychowawczyni
inteligentna, sierota dobremi świadectwami, kochająca dzieci prosi bardzo o posadę. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 898

Mistrz ślusarski
samotny poszukuje posady jako kierownik fabryki lub warsztatu napraw (ewentl. w dużym majątku) posiadający długoletnią praktykę na pracę masową lub też napraw wszelkich maszyn rolniczych silników parowych i spalinowych. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 929

Kierownik hotelu - kawiarni
rzutki z długoletnią praktyką zagranicą i w kraju biegły w języku francuskim, angielskim niemieckim z większą kaucją poszukuje posady ewentl. portjera hotel. dobre referencje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 39 371

28 WOLNE MIEJSCA

Dobre zarobkowanie
w każdej miejscowości umożliwia Ciślak Katowice ul Miyńska 15. Tw 907

Poważny (a) reflektant (ka)
posiadający 200 złotych otrzyma korzystne przedstawicielstwo pokupnego artykułu galanteryjnego Konopnickiej 3 m. 1 zdw 40 626

Pomocnik
krawiecki potrzebny. Strzelecka 31 — 30. zdp 40 755

Dziewczynę
z prowincji poleconą, samodzielną umiejącą gotować prać szyć i wychowywać dzieci od 1. 4. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 717

Montera
samochodowego przyjmę zaraz. Zgłoszenia z podaniem kaucji do Kurjera Poznańskiego zdw 40 710

Kilku
uczniów do warsztatów samochodowych przyjmę Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 40 709

Fryzjerka
pomocnik potrzebni. Bukowska 11/13 zdw 40 876

Fryzjerka
potrzebna zaraz Poznańska 22. zdw 40 878

Przychodnia
zdrowa młoda bardzo czysta do dzieci od zaraz. Słowackiego 34. m. 3. zdw 40 884

Freblanka
potrzebna od 1 kwietnia na przychodnią do 2 dziewczynek 6 i 8 lat. Zgłoszenia: Matejki 6 m 5 tylko godz. 3—5. zdw 40 830

Potrzebne
od 1. 4. dwie bufetowe Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 740

Młodsza
służąca od 1 4. 32. Aleja Szelągowska 145. zdw 40 784

Uczennica
do kwiaciarni możliwie przyuczona potrzebna od 1. 4. Seweryna Mielżyńskiego 4 m. 10. 1—3. zdw 40 885

Dziewczę
do posyłek potrzebne Seweryna Mielżyńskiego 4 m 10. 1—3. zdw 40 886

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Poznańska 31 zdw 40 834

Pomocnik
fryzjerski potrzebny Matejki 48 zdw 40 816

Kominiarski
pomocnik potrzebny zaraz. Kórnik Rynek 134. zdw 40 823

Ogrodnik
początkujący znający rolnictwo inteligentny przyłączenie do rodziny. Zgłoszenia: Ostroroga 2 parter zdw 40 822

Pw 11 730-12.42

Uczciwa
posługaczka czysta zwinna zaraz Dąbrowskiego 41 a mieszkanie 8. zdw 40 777

Młodsza
posługaczka potrzebna. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdw 40 753

Przystojna
i sprytna panienka do sprzedaży papierosów drobiazgów w pierwszorzędnym lokalu potrzebna. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 40 742

Dzielna
ekspedjentka do składu rzeźniczego. Adres Kurjer Poznański zdw 40 778

Inteligentna
przystojna zdolna bufetowa do pierwszorzędnego baru potrzebna. Oferty możliwie z fotografją do Kurjera Poznańskiego zdw 40 741

Stołowy
z kaucją 500 zł potrzebny. Zgłoszenia u portjera Hotelu Victorja zdw 40 805

Krawcowa
dobra ręczniarka potrzebna. — Kwiatowa 14. parter. zdw 40 806

Fryzjerka
potrzebna. Wielka 24 zdw 40 802

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Dąbrowskiego 76. zdw 40 866

Dla domokrążnych
rentowny artykuł Zgłosić się 9—13 Cieszkowskiego 8, biuro. zdw 40 854

Fryzjer
na wypomóżkę potrzebny. Górna Wilda 88 zdw 40 841

Dziewczyna
z dobrem samodzielnem gotowaniem i praniem potrzebn zaraz. Chwaliszewo 29 30 mieszkanie 3. zdw 40 840

Fryzjerski
pomocnik potrzebny Szewska 19. rw 4 998

Fryzjer
potrzebny Klasztorna 22. zdw 40 813

Pomocnik
fryzjerka potrzebni Mylna 6. jw 2 791

Potrzebna
od 1. 4. 32 siła biurowa bilansistka. Osoby nieuwzględnione zostają bez odpowiedzi. Oferty do Kurjera Pozn. rw 5 000

Pokojowa
z zamiłowaniem do dzieci uprzejma i miła, zaraz potrzebna — Chwaliszewo 29 30 mieszkanie 3. zdw 40 839

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Dąbrowskiego 38 zdw 40 914

Domokrążni
z małym kapitałem na artykuł codziennej potrzeby (100 % zarobku) mogą się zgłosić Rynek Łazarski 7 1. ptr. prawo. zdw 40 890

Pomocnik
branży kolonjalnej natychmiast potrzebny na odpowiedź znaczek. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 919

Poszukuję odpowiedniej osoby
(młynarza) do samodzielnego prowadzenia wymiany zbożowej w dużej wsi. Gwarancja od 600 do 1 000 zł pożądana. — Zgłoszenia Daszkiewicz Poznań Grobla 2. zdw 40 581

Gotowe płaszcze damskie
modne kurtki futrzane i lisy
oraz **swetry i pullowery**
w wielkim wyborze i tanio poleca
F. WOŹNIAK POZNAŃ *Kramarska 16*
Pw 11 755 12 64

Humor zagraniczny

Także oszczędność.

— Moja kochana, trzeba umieć się ograniczyć. My, naprzykład by nie płacić zbyt wielkich rachunków za światło, nie siedzimy wieczorami w domu, lecz chodzimy do teatru, a potem do restauracji..

(Gringoire, Paryż). S. F.

Przedpłata za kwiecień 1932 za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe" w Poznaniu w ekaped. zł 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50 z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70, z odnoszeniem przez poczte poza Poznaniem miesięcznie zł 4.94. kwartalnie zł 14.82 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 9.00 w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6 łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% zadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz 22 u stróża do wydania wieczornego „drobne" do godz. 11 większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia powstałe wskutek matrycowania wydawnictwo nie odpowiada

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materjał poświęcony danej uroczystości

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072. w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filja Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.